СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXII П'ЯТНИЦЯ, 2 ВЕРЕСНЯ 2005 РОКУ ЧИСЛО 35 VOL. CXII FRIDAY, SEPTEMBER 2, 2005 No. 35

День Незалежности по-новому...

Нинішнього року в Києві відзначено День Незалежности інакше, ніж в попередні роки – не було військової паради, зате була спільна молитва, а також багато щирого, безпосереднього спілкування на Майдані Незалежности, було свято з піснями, квітами і вітаннями. Подаємо скорочений текст Ксені Василенко, газета „День“.

Формат урочистостей на головній площі столиці – Майдані Незалежности – цього разу був обраний дещо новий: замість військової паради були пісні, танці та візуальні ефекти з вкрапленнями військової оркестри. Святкова промова Президента Віктора Ющенка була короткою, емоційною і почалася, усупереч скептикам, точно за розкладом – опівдні. Президент прибув на Майдан у супроводі всього свого чималого сімейства, а також політичних соратників, одразу після завершення міжконфесійного Молебню за Україну в Софіївському соборі та покладення квітів до пам'ятників видатним співвітчизникам. Президента зустрічали оваціями, що тривали навіть після завершальних акордів Національного гимну.

У мінімум тексту Президент спробував закласти максимум значення. Першим гострим моментом виступу був заклик до примирення воїнів УПА та ветеранів-червоноармійців, другим – таке ж прохання до представників різних конфесій. „Україну будує кожен з нас, попри те, якою мовою він розмовляє, до якого храму ходить, які політичні погляди сповідує. Не залишайте розбрату внукам“, – наголосив провідник країни. Головним завданням звернення було, вочевидь, вселити в слухачів максимум оптимізму, віру в свої сили, успішність країни та нації. Успіх України, на думку В. Ющенка, може відкрити нові горизонти для всього континенту, адже на Україну уже почали зважати, і треба це використати. Сенсацією, що прозвучала, до речі, досить несподівано, став адресований Верховній Раді заклик „набратися сміливости та підвищити прохідний бар'єр для політичних партій“, щоб парламент перетворився на справжній законодавчий орган, а не клюб за інтересами власників цих самих партій. Після цих слів на обличчі голови Верховної Ради Володимира Литвина позначилися здивування і розгубленість... Було очевидно, що тезу про бар'єр В. Ющенко висловив насамперед для „своїх“ – вузького кола представників політичних еліт; більша частина простих громадян, не обізнаних з тонкощами виборчих правил, принциповости цього пасажу просто не усвідомила.

„Оновлення кадрів триватиме й надалі, – сказав В. Ющенко. – Якщо хтось думає, що „пересидів“ першу хвилю і може далі керувати по-старому, він дуже помиляється... Свобода, здобута на Майдані, не належить певній політичній силі. На нас чекають ґльобальні зміни в усьому: від судової системи до житлово-комунальної сфери“.

Потім Президент здійснив площею невелике коло пошани і, потиснувши руки кільком „маленьким українцям“, які виявилися притисненими до самих металевих загороджень, сів на почесне місце. Після перегляду коротких концертних номерів, кульмінацією яких став запуск у небо сотень жовто-блакитних кульок, він вирушив автом до Маріїнського палацу. Офіційна програма святкування Дня Незалежности завершилася ввечері президентським прийняттям на території Софіївського заповідника.

Фоторепортаж на стор. 5

Провідники держави під час святкового концерту 24 серпня в Києві.

Де закінчується СНД - а де починається ЄЕП - досі незрозуміло

На зустрічі в Казані Україна не схвалила низку угод

КАЗАНЬ, Татарстан. – 26 серпня у столиці Татарстану, Казані, відкрилася неформальна зустріч провідників Співдружности незалежних держав, в якій взяли участь представники 12 країн. Зустріч відкрив Президент Росії Володимир Путін. Він оголосив, що першим питанням порядку денного буде реформування структури СНД.

Зустріч почалася у вузькому складі, за участю тільки керівників держав, а потім продовжувалася у розширеному складі з членами делегацій.

Дводенна зустріч провідників країн співдружности відбулася на тлі суперечок поміж окремих членів і бльоків країн. Нез'ясованість до кінця долі українських пропозицій щодо реформування СНД, загроза існуванню самої коаліції внаслідок запланованого створення Балто-Чорноморсько-Каспійської співдружности демократичних держав, суперечності щодо Єдиного економічного простору – це лише деякі симптоматичні ознаки політичної атмосфери, в якій відбувалася зустріч на берегах Волги. Напередодні Президент України Віктор Ющенко заявив, що Україна в Казані виступить з ініціятивою створення зони вільної торгівлі в рамках СНД. Окрім зони вільної торгівлі, не менш важливим вважається, на думку українського керівника, створення коридорів для транспортування енергоносіїв до держав Европи. Водночас напередодні зустрічі Україна не схвалила низку угод, які не відповідають національним інтересам України.

Учасники погодилися зміцнювати співпрацю, зокрема у військовій галузі, з питань безпеки, боротьби з тероризмом, сепаратизмом, нелеґальною міґрацією, також взаємодіяти в гуманітарній сфері.

Було створено комісію, яка керуватиме реформуванням СНД.

На зустрічі оголошено, що Туркменистан братиме участь в організації на засадах асоційованого членства.

Президент Грузії М. Саакашвілі запевнив, що Грузія не збирається залишати СНД, і сказав, що тісна співпраця з Україною не є альтернативою до членства в співдружності.

27 серпня відбулася зустріч керівників держав, які створюють Єдиний економічний простір – Росії, Білорусі, Казахстану і України. Президент В. Ющенко підтвердив, що Україна буде брати участь в ЄЕП, але з суттєвими застереженнями.

(Закінчення на стор. 25)

Добрі результати візити урядової делеґації США в Україну

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – В Києві 29 серпня перебувала американська урядова делеґація на чолі з впливовим американським сенатором Ричардом Луґаром, який є головою сенатського комітету у закордонних справах. До Києва вона прилетіла з Російської Федерації, а потім вирушає в Азербайджан. Головна мета поїздки – інспекція об'єктів, де знищуються залишки зброї колишнього СССР. Цей проєкт фінансує американський уряд. В Пермі, Росія, літак сенатора без пояснення причин затримали на три години російські прикордонники. Кремль вважає Луґара ворогом Росії: адже саме він пропонував виключити Москву з „Великої вісімки“ за порушення демократичних норм.

У Києві Ричард Луґар зустрівся з політичним керівництвом України – Президентом України Віктором Ющенком, прем'єр-міністром Юлією Тимошенко та головою Верховної Ради Володимиром Литвином. Серед конкретних результатів візити до Києва – підписання угоди про фінансування американським урядом заходів безпеки в українських біологічних ляборатоpіях, де зберігаються патогенні віруси. Це робитимуть для того, щоб небезпечні матеріяли не потрапили до рук терористів. На другий день свого перебування в Україні сенатори вирушили в Донецьку область, де на місці вивчали можливості надання допомоги на знищення надлишкової зброї, що належить українській армії. Під час зустрічі із спікером українського парляменту сенатори також попросили скасувати всі податки та митні збори, якими обкладають американську допомогу Україні.

Українська влада в черговий раз звернулася до сенаторів з проханням скасувати дію поправки Джексона-Веніка щодо України. Її існування – одна з головних перешкод для надання країні статусу країни з ринковою економікою та вступу до СОТ, запланованого на грудень нинішнього року. Як пояснив Ричард Луґар, він особисто розробив відповідний законопроєкт і сподівається, що його ухвалять восени.

США неодноразово обіцяли Україні скасувати дію поправки.

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В Україні оголошено боротьбу з хабарництвом

КИЇВ. – Міністер внутрішніх справ України Юрій Луценко 30 серпня в МВС офіційно оголосив про початок двомісячної кампанії з боротьби з хабарництвом, яку супроводжуватиме спеціяльна реклямна кампанія. „Сьогодні ми оголошуємо двомісячник боротьби з хабарництвом. Якщо нам доведеться тримати чиновників на голодному пайку, то ми будемо тримати їх стільки, скільки буде потрібно, щоб відучити їх від цієї злочинної звички", – заявив Ю. Луценко . У спеціяльних відеороликах і на плякатах зображено лічильник з цифрою „2599", над ним текст: „Міністерством внутрішніх справ викрито ...(показник лічильника) хабарників". За словами Ю. Луценка, цифра лічильника буде оновлюватися щотижня. Зокрема він додав, що на сьогоднішній день вона вже становить 2626 осіб. Також він додав, що МВС ґарантує стовідсоткову анонімність і „технічну допомогу, якщо людина зголоситься допомогти зловити хабарника на гарячому". Проте міністра не цікавлять „чутки або те, що сказали сусіди". Його цікавлять ті, від кого безпосередньо вимагають хабарів.

Представниця ПАРЕ шукає немовлят

КИЇВ. – Депутат Парляментської асамблеї Ради Европи Рут-Габі Вермот-Манґольд 30 серпня прибула до Києва, щоб розслідувати звинувачення щодо викрадення українських новонароджених. Напередодні вона відвідала Харків, де побувала у пологовому будинку, з якого – згідно зі скаргами батьків – три роки тому було викрадено трьох немовлят невдовзі після їхньої появи на світ. У Києві представниця Парляментської Асамблеї Ради Европи закидає українському урядові брак бажання сприяти розслідуванню. За словами батьків, їм було сказано, що діти померли, а на неодноразові прохання показати тіла померлих лікарі відповіли відмовою. Раніше українська влада відкидала такі звинувачення, проте 29 серпня міністер охорони здоров'я України Микола Поліщук пообіцяв з'ясувати обставини тієї справи. Українська неурядова організація, яка працює з батьками, припускає, що новонароджених могли продати для нелеґального усиновлення чи ж для використання їхніх органів. Представники пологового будинку у Харкові такі твердження відкидають. За підрахунками представників неурядової організації, загалом по цілій Україні могло бути до 300 подібних випадків.

Жорстоко побито студента єврейського університету „Єшива"

КИЇВ. –28 серпня у підземному переході біля торговельного комплексу „Мандарин-Пляза" у центрі Києва група невідомих молодиків завдала тілесних ушкоджень 32-річному киянину, студентові Єврейського університету „Єшива". 30 серпня Президент України Віктор Ющенко доручив міністрові внутрішніх справ Юрію Луценкові взяти під особисту контролю розслідування випадку побиття. МВС повідомило, що особи, які скоїли побиття студента затримані. В. Ющенко також доручив міністрові охорони здоров'я Миколі Поліщукові особисто проконтролювати хід лікування та реабілітації постраждалого, який тепер перебуває в одній з київських клінік. Президент України назвав те, що трапилося, „кричущим фактом жорстокости. Мене в саме серце вразила ця історія. Ми всі маємо докласти зусиль, щоб подібні випадки стали неможливими", – наголосив він. В. Ющенко ще раз підкреслив, що українська влада сьогодні повинна відстоювати принципи поваги до людей всіх культур, національностей та релігій. „Ми засуджуємо расизм, ксенофобію в усіх їх проявах. Такі випадки неприпустимі для Києва й України, і я вимагатиму від представників всіх органів влади проводити серйозну працю для запобігання подібних ганебних явищ", – сказав Президент України. Тим часом Єврейська громада в Україні вимагає від влади покласти край антисемітській пропаґанді, яку, на думку Вадима Рабиновича, одного з провідників громади, провадить Міжреґіональна академія управління персоналом (МАУП). Літературу, яку видає той вуз, В. Рабінович називає фашистською і саме її вважає причиною жорстокого побиття. *(Див. „Свобода" ч. 31)*

В. Пінчук і Р. Ахметов готуються до інформаційної війни

КИЇВ. – Кабінет міністрів України розробляє процедуру амнестії раніше проведеної приватизації, – заявила 22 серпня Юлія Тимошенко під час зустрічі з керівниками закордонних дипломатичних представництв України. Прем'єр звернулася до дипломатів і попросила їх поінформувати світове співтовариство про те, що в Україні реприватизація не відбувається. „Україну записали в реприватизатори – це міт, який необхідно розвіяти, – підкреслила Ю. Тимошенко. – Хто розгортає всю цю інформаційну кампанію, що Україна є реприватизатором? Це відомі люди – ті, хто володіли „Криворіжсталлю" (В.Пінчук) і Нікопольським феросплавним заводом (Р.Ахметов). Ви знаєте, що ці люди мають достатньо грошей, щоб купити будь-яку піарагенцію в світі, і вони це роблять. Я прошу, не давайте це робити. На своєму рівні інформуйте країни, де ви працюєте, від імені уряду", – звернулася Ю. Тимошенко до послів.

Ситуація в країні поліпшується, – вважає Ю. Тимошенко

КИЇВ. – Прем'єр Ю. Тимошенко заявила, відкриваючи позачергове засідання Кабінету міністрів 27 серпня, що ситуація з підприємницькою активністю в країні поліпшується. У першому півріччі цього року в Україні було зареєстровано на 115 тис. підприємців – фізичних осіб більше, ніж за попередній період, а юридичних осіб – на 18 тис. Вона закликала керівників облдержадміністрацій спрощувати реєстрацію й умови ведення підприємництва в реґіонах. У першу чергу, мова йде про спрощення процедур реєстрації підприємств. На думку глави уряду, на цю мету підприємець повинен витрачати не більше 24 годин. Третім ключовим завданням прем'єр назвала спрощення процедури продажу землі несільськогосподарського призначення для ведення підприємництва. Уряд планує ввести механізм продажу таких земель на авкціонах, що дозволить підприємцям купувати земельні ділянки за 3-4 місяці, тоді як зараз на це йде від півтора до трьох років. Прем'єр нагадала, що уряд вважає за доцільне скасування 66 нормативних актів попереднього президента, 255 актів Кабміну, що ускладнюють умови ведення підприємництва.

В. Ющенко присвоїв Г. Ґонгадзе звання „Герой України"

КИЇВ. – Президент В. Ющенко 24 серпня присвоїв звання Героя України (посмертно) засновникові „Української правди" Георгієві Ґонґадзе. Орден Держави, що вручається при присвоєнні звання „Герой України", вдова журналіста Мирослава Ґонґадзе одержить пізніше. Президент також присвоїв звання „Герой України" (посмертно) лейтенантові Олексієві Берестові, який у 1945 році встановив прапор над Райхстаґом, і українському письменникові Олесеві Гончареві. Указом Президента присвоєно звання Героя України Ігореві Юхновському.

В. Ющенко контролюватиме вугільну галузь

ДОНЕЦЬК. – Президент Віктор Ющенко заявив 28 серпня, що в найближчі кілька тижнів в Україні буде зформовано нову національну програму розвитку вугільної галузі. За словами В. Ющенка, Україна повинна більш раціонально використовувати природні ресурси вугілля, адже вугільна галузь в енерґетичному сенсі – стратегічна перспектива України. „Вугільна галузь буде під моєю персональною контролею", – сказав також він на церемонії вручення державних нагород працівникам гірничодобувної галузі. Він закликав працівників та експертів галузі провести „круглий стіл" і фахову дискусію стосовно ключових проблем шахтарів. Президент доручив міністрові вугільної промисловости та керівництву шахт провести кадрове оновлення галузі. „Я не хочу, щоб до галузі мали відношення байдужі люди, люди з нечистими руками", – зазначив В. Ющенко та наголосив, що у вугільній галузі „повинна бути бездоганна дисципліна". Насамперед, за словами Президента, це стосується вчасної виплати заробітної платні та соціяльних виплат, запевнення безпечних умов праці шахтарів, прозорих фінансових взаємин. У зв'язку з цим В. Ющенко нагадав, що за його дорученням до Дня Незалежности урядом було погашено усі заборгованості шахтарям. За словами В. Ющенка, мета нової влади в тому, щоб шахти, як і галузь в цілому, стали рентабельними. „З цієї ситуації ми можемо вийти тільки разом", – сказав Президент, зазначивши, що у держави для цього є досить можливостей.

Новий директор Місії США для України

ВАШІНҐТОН. – 23 серпня заступник керівника Аґентства США з міжнародного розвитку (USAID) Фред Шек привів до присяги нового директора Реґіональної місії (USAID) в Україні Ерла У. Ґаста. Е. Ґаст відповідатиме за здійснення проєктів допомоги вартістю понад 105 млн. дол. у трьох країнах та у цілій низці секторів, включаючи розвиток демократії, охорону здоров'я та економічне зростання. На посаді заступника директора місій (USAID) у Косово 2002 року та Іраку 2003 року Е. Ґаст отримав необхідні навики управління програмами розвитку у державах, що пережили суспільні конфлікти. 2004 року Е. Ґаст отримав відзнаку (USAID) за свою героїчну працю в Іраку. Протягом останнього року він був представником (USAID) при організаціях системи ООН у Римі.

Інтелектуальний осередок УГКЦ

ЛЬВІВ. – 27-28 серпня на вул. Хуторівці освятили перший в Україні Богословський центр, який складатиметься з комплексу Львівської духовної семінарії, будинку філософсько-богословського факультету УКУ, а згодом там постане й будинок Отців-редемптористів. Участь в урочистостях взяли Патріярх Любомир Гузар, а також члени Синоду єпископів УГКЦ. Отець Ігор Яців, прес-секретар керівника УГКЦ, зазначив, що цей центр відповідатиме европейським способам отримання богословської освіти, коли семінаристи житимуть і навчатимуться на території єдиного комплексу. В приміщення Богословського центру переселять Семінарію Святого Духа, яка досі містилась у Рудно. Центр стане тим місцем, яке сконцентрує всі інтелектуальні сили УГКЦ. До речі, крім нового Богословського центру УГКЦ, у Львові є ще духовні семінарії УПЦ КП та УАПЦ. А УГКЦ також має духовні семінарії в Дрогобичі, Тернополі й Івано-Франківську. У 2001 році місце спорудження Богословського центру поблагословив Папа Іван Павло II.

Опозиція критикує владу

КИЇВ. – Опозиційні партії скористалися Днем Незалежности, щоб критикувати чинну владу. Соціял-демократична партія України (об'єднана) наголосила, що Президент В. Ющенко та його уряд не виконали багато своїх проголошених обіцянок. Провідник Партії реґіонів В. Янукович заявив, що зараз руйнується те, що він назвав досягненнями уряду під його керівництвом. Він також натякнув на те, що його партія сподівається підтримки на виборах до Верховної Ради наступного року. Провідники низки політичних партій України висловилися проти збільшення від 3 до 7 відсотків прохідного бар'єру на парляментських виборах. На необхідності такого кроку наполягав Президент В. Ющенко під час виступу з нагоди Дня Незалежности, арґументуючи це тим, що в такому випадку країна отримає справжню представницьку владу, а не, як він висловився, „клюб власників політичних партій". Голова Верховної Ради України В. Литвин заявив, що в разі винесення такої пропозиції на розгляд парляменту, можна буде очікувати надзвичайно гострої дискусії. Представники Соцпартії, Партії реґіонів і Компартії вже заявили, що не підтримають збільшення прохідного бар'єру для партій та бльоків. Наразі він становить три відсотки від загальної кількости електорату.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Представників СКУ в Україні

Зустрічі з політичними і релігійними діячами

КИЇВ. – 17-18 серпня у Харкові, у приміщенні обласної філармонії, відбулися річні загальні збори Ради директорів Світового Конґресу Українців. На них звітували члени Ради директорів СКУ з 20 країн, також були обговорені питання, які турбують українські громади поза Україною. Також у Харкові відслужено Панахиду в пам'ять жертв терору 30-их років. Відбулося відкриття і посвячення меморіяльної дошки в пам'ять Патріярха Йосифа Сліпого на будинку колишньої пересильної тюрми, де він перебував в ув'язненні в 1961 році. Перебування в Харкові закінчилося теплою зустріччю з українською громадою міста.

Після приїзду з Харкова до Києва члени делеґації Світового Конресу Українців мали важливі зустрічі з політичними та релігійними діячами України. Зокрема 19 серпня відбулася розмова представників СКУ з міністром закордонних справ Борисом Тарасюком і головою Верховної Ради Володимиром Литвином, а 25 серпня – з Президентом України Віктором Ющенком і прем'єр-міністром Юлією Тимошенко. Під час цих двох зустрічей були обговорені такі питання: встановлення лінії зв'язку між Секретаріятом Президента та діяспорою; визнання ОУН-УПА; проблеми української мови як державної; підтримка Української Православної Церкви Київського патріярхату та Української Греко-Католицької Церкви; політична та фінансова підтримка українських громад у таких сусідніх країнах, як Російська Федерація, Білорусь та Польща; створення музею та спорудження пам'ятника Голодомору 1932-1933 років; спорудження Пантеону Слави Героям України в Києві; відзначення свят совєтського режиму і т.п.

У неділю, 21 серпня, президент СКУ Аскольд С. Лозинський мав коротку приватну зустріч з Патріярхом Української Греко-Католицької Церкви Любомиром, підтримавши у розмові офіційне перенесення осідку Церкви зі Львова до Києва. 23 серпня делеґація СКУ мала зустріч з Патріярхом Української Православної Церкви Київського патріярхату Філаретом. Було обговорено декілька актуальних питань стосовно об'єднання українського православ'я, а також його канонічого визнання Константинополем.

Під час святкування 14-ої річниці Незалежности України на Майдані Незалежности президент СКУ мав можливість познайомитись з Головним рабином України Яковом Блейхом. До делеґації СКУ входили: президент Аскольд С. Лозинський, віце-президент Євген Чолій та генеральний секретар Віктор Педенко.

На окремих зустрічах були присутні фінансовий референт Богдан Федорак, скарбник Ольга Даниляк, екзекутивний директор Леся Шубеляк, голова Світової Федерації українських жіночих організацій Марія Шкамбара, а також представники СКУ зі Сполучених Штатів Америки – Михайло Савків, Ігор Гавдяк, Степан Качарай, Ярослав Федун, з Бразилії – Віторіо Соротюк, з Австралії – Степан Романів, з Еспанії – Лариса Пономаренко, з Угорщини - Ярослава Гортяні, з Бельгії – Зенон Коваль, з Німеччини – Віктор Бондарчук та з Казахстану – Михайло Парипса.

СКУ

Делеґація СКУ на зустрічі з В. Ющенком: справа від Президента України – президент УНСоюзу Стефан Качарай, зліва – президент СКУ Аскольд Лозинський

І. Бакая можна судити в Росії

КИЇВ. – Генеральний прокурор України С. Піскун заявив 28 серпня, що колишній керівник справами державного управління Ігор Бакай має бути засуджений у Росії, якщо ця країна не видасть його Україні.

Генеральна прокуратура Росії повідомила, що не видаватиме І. Бакая, бо він є громадянином Росії. І. Бакай звинувачується у розкраданні державних коштів в особливо великих розмірах.

Як твердить С. Піскун, відповідно до міжнародного законодавства, звинувачення, висунуті проти особи в Україні, може розглядати російський суд. Однак, оглядачі сумніваються у тому, що так станеться. Наприкінці серпня надійшло офіційне повідомлення від Генеральної прокуратури Росії – про те, що російське громадянство І. Бакай одержав ще в травні 2002 року, тобто до приходу на посаду керівника справами держуправління. Через це в українських правоохоронців тепер можуть з'явитися і до колишніх президента Л. Кучми і глави його адміністрації В. Медведчука, котрі приймали на працю на високу посаду громадянина Росії.

УНІАН

Катастрофічні наслідки „Катріни"

Вода, переповнена уламками будинків, пливе попри затоплені будівлі, а на дахах люди чекають на порятунок

НОВИЙ ОРЛЕАН, Ла. – 31 серпня повністю евакуйовано мешканців міста Новий Орлеан – щоб запобігти дальшій смертності людей від несподіваного і вкрай катастрофічного гурагану „Катріна", який вдарив на узбережжя Фльориди, Місісіпі, Алабами і Луїзіяни в днях між 25 і 30 серпня.

Губернатор Луїзіяни Кетлін Блянко проголосила надзвичайний стан і припустила, що в місті ще залишилося щонайменше 10–12 тисяч людей.

Катастрофічні висліди гурагану, сильні вітри і повінь майже цілковито зруйнували одне з найстарших і найпопулярніших міст США. Новий Орлеан, як і місто Білоксі, Місісіпі, також майже цілковито зруйноване гураґаном „Катріна", мають міжнародну славу як міста надзвичайної архітектури, унікальних музичних традицій і як роздоріжжя французьких, еспанських, англійських і африканських імігрантів.

Новий Орлеан майже повністю перебуває під водою, оскільки частина міста знаходиться нижче рівня моря і від затоплення його охороняла мережа гребель, що у результаті гурагану була зруйнована. Влада намагається виправити ситуацію будь-якими способами. Для запобігання подальшого затоплення в деяких місцях на зруйновані греблі з верто-

(Закінчення на стор. 28)

Військові гелікоптери з цілої Америки прилетіли допомагати у врятуванні людей. *Фото: APWWP*

АМЕРИКА І СВІТ

Принаймні 600 загиблих у паніці

БАГДАД, Ірак. – Кілька сотень осіб 31 серпня загинули в паніці, яка зчинилася під час релігійної церемонії шиїтів у Багдаді. Іракська поліція каже, що число загиблих становить принаймні шість сотень. Паніка спалахнула після мінометного обстрілу, у якому загинуло приблизно 16 осіб з-поміж сотень тисяч вірних, які пробиралися до мавзолею імама Муси аль-Касима, провідної фігури в релігійній історії шиїтів, на півночі міста. Натовпом прокотилася чутка про бомбіста-смертника. Зчинилася штовханина, внаслідок якої на переповненому мості через ріку Тигр відвалилися поручні. Багато людей зірвалися в ріку і потонули. Час, вибраний для нападу, – один із найсвятіших днів у шиїтському календарі, – дає підстави припускати, що зловмисники мали на меті розпалити міжрелігійну ворожнечу. Покищо ніхто не взяв відповідальности за стілянину з міномета.

Польща святкує ювілей „Солідарности"

ВАРШАВА, Польща. – У Польщі відбуваються святкування на відзначення 25-ої річниці заснування перших незалежних профспілок у комуністичному світі. „Солідарність" постала по тому, як робітники суднобудівного підприємства у Ґданську, оголосили страйк. З часом до них приєдналися сотні тисяч людей по цілій Польщі. Участь у святкуваннях ювілею „Солідарности" беруть декілька европейських провідників, включно з головою Еврокомісії Жозе Мануелем Барозу. Головним заходом у програмі святкувань стала триденна конференція, яка відбулася у Варшаві та Ґданську. Промовці наголошували, що заснування „Солідарности" передувало падінню комунізму і народженню демократії у Східній Европі.

Конституцію подано до парляменту

БАГДАД, Ірак. – 28 серпня на розгляд парляменту було подано проєкт нової конституції. Документ було зачитано перед асамблеєю, після чого засідання завершилося без голосування. Більшість членів Конституційного комітету схвалили текст, окрім представників сунітів, які відмовилися підтримати проєкт. Водночас суніти запевняють у своїй відданости політичному процесові. Представники сунітів оприлюднили заяву, відкинувши проєкт конституції, і закликали до втручання Арабську Лігу та ООН. Президент Джалал Талабані визнав, що проєкт конституції має свої недоліки. Але, натякнувши, що документ може бути предметом змін у майбутньому, він зауважив, що лише Священий Коран – завершений і його не можна змінити. За нинішніх умов, за словами президента, проєкт - найкращий, який вони мають наразі. Розбіжності стосуються питання федералізму, розподілу ресурсів, заборони обіймати посади колишнім членам партії Баас та ролі ісляму. У жовтні має відбутися референдум щодо нової конституції. Через заперечення сунітів цей проєкт навряд чи колись стане законом.

Нападник-смертник підірвав бомбу на півдні Ізраїлю

БЕРШЕБА, Ізраїль. – Нападник-смертник підірвав себе на автобусній зупинці в місті Бершеба на півдні країни. Це перший напад після виведення ізраїльських поселенців з Гази. Багато людей зазнали поранень, двоє осіб – серйозних. Досі жодне угрупування не заявило про причетність до вибуху, що стався через кілька днів по тому, як на Західному Березі ізраїльські вояки вбили п'ятьох палестинців. Палестинський провідник Махмуд Абас засудив напад, назвавши його терористичним актом, і закликав всі сторони утриматися від помсти. Речник ізраїльського уряду сказав, що палестинська влада повинна робити конкретні кроки у справі боротьби з тероризмом, щоб відбувався поступ на шляху до миру.

Прірва між багатими і бідними зростає

НЮ-ЙОРК. – Організація Об'єднаних Націй заявила 27 серпня, що прірва між багатими та бідними цього світу нині є значно ширшою, ніж 10 років тому. Згідно з доповіддю ООН, тоді, як загалом рівень життя поліпшився, у деяких частинах світу злидні й надалі залишаються серйозною проблемою. За даними авторів доповіді, зиск з ґльобального розвитку отримують в першу чергу заможні індустріялізовані країни. Заступник Генерального секретаря ООН з економічних та соціяльних питань Хосе Антоніо Осампо так відповів на запитання про причини цього явища: „Той факт, що розподіл прибутків погіршився в той що час, як розширювався ґльобальний ринок, можливо, свідчить про те, що розширення ринків без належного рівня соціяльного захисту могло бути однією з причин. Ґльобальні ринки мають супроводжуватися кращою системою соціяльного захисту".

В Іраку загинуло більше репортерів, ніж у В'єтнамі

ПАРИЖ. – Правозахисна організація „Репортери без кордонів" 29 серпня повідомила, що від початку війни в Іраку було вбито більше журналістів, ніж за всі роки конфлікту у В'єтнамі. „Репортери без кордонів" стверджують, що в цілому від початку конфлікту в Іраку у березні 2003 року там загинуло 65 журналістів та їхніх асистентів. Організація також висловила обурення убивством у Багдаді звукооператора агентства „Ройтерс", якого застрелили американські війська. Американські представники у Багдаді повідомили, що розслідують випадок.

За матеріялами ЗМІ

Добрі...

(Закінчення зі стор. 1)

Однак кожного разу цьому заважали політичні обставини. Деякі експерти називають поправку Джексона-Веніка одним з важелів впливу на політику України.

Після зустрічі у Києві з головою Верховної Ради Володимиром Литвином сенатор Ричард Луґар в інтерв'ю журналістам сказав, що США готові сприяти реформам, що відбуваються в Україні.

Він повідомив, що під час зустрічі мав дуже плідну дискусію з В. Литвином, привітав Україну з успіхом на шляху реформ, а також особисто В. Литвина за те, що той проявив розум, мужність і витримку під час президентських виборів в Україні.

За словами Луґара, вони обговорили різні шляхи сприяння з боку США Президентові України, прем'єр-міністрові, Верховній Раді на шляху просування реформ. Як сказав сенатор, США розуміють, що український уряд вживає заходів для покращення ситуації в державі. Він зауважив, що під час зустрічей з прем'єр-міністром Юлією Тимошенко, Президентом Віктором Ющенком, іншими керівниками держави, а також з представниками попередньої української влади делеґація США краще зрозуміла пляни України стосовно реформування своєї економіки.

Американські сенатори республіканець Ричард Луґар (ліворуч) і демократ Барак Обала на прес-конференції в Києві 29 серпня. Фото УНІАН

„Нас дуже тішить демократичний поступ України, і як наслідок – покращення співпраці з США. Ми хотіли б почути, як США могли б сприяти реформам в Україні, щоб були досягнуті кращі соціяльні та економічні стандарти", – сказав Р. Луґар.

Прес-секретар В. Литвина Ігор Сторожук повідомив, що під час зустрічі питання про скасування поправки порушив В. Литвин. Він розповів Р. Луґару про діяльність парляменту, наголосивши на трьох головних завданнях, що стоять перед ним. Зокрема, забезпечення чесних і прозорих виборів, ухвалення реального бюджету зростання на наступний рік, прийняття законодавчих актів, які б забезпечили реалізацію зовнішньополітичного і економічного курсу України, у тому числі вступу до Світової організації торгівлі.

Сторони обговорили і конкретні кроки сприяння Україні з боку США, зокрема фінансової допомоги США при ліквідації в Україні застарілого озброєння. В. Литвин висловив готовність невідкладно розглянути та ухвалити у парляменті поданий урядом законопроєкт з цього приводу, як тільки він надійде до Верховної Ради.

Президент В. Ющенко на зустрічі з Р. Луґаром, в якій також взяли участь сенатор Барак Обала, Посол США в Україні Джон Гербст, перший заступник державного секретаря України Олександер Моцик, висловив сподівання, що Сполучені Штати підтримають міждержавний протокол щодо вступу України до Світової організації торгівлі.

Як повідомили у прес-службі Президента, під час зустрічі обговорювалися перспективи скасування поправки Джексона-Веніка стосовно України, яка вже понад 30 років обмежує торговельні взаємини України зі США. Остаточно скасувати поправку в змозі лише рішення американського Конгресу.

Обговорено також членство України у Світовій організації торгівлі, отримання Україною статусу країни з ринковою економікою та перспективи евроатлантичної інтеґрації України.

Президент України наголосив, що, за оцінками експертів, сьогодні Україна втрачає приблизно 8 млрд. долярів на рік через те, що вона не є членом СОТ та не має статусу країни з ринковою економікою.

Україна підписала двосторонні протоколи про доступ до ринків товарів та послуг в рамках переговорів про вступ України до СОТ з 37 країнами-членами цієї міжнародної організації.

Делеґація України активно продовжує двосторонні переговори з делеґаціями ще 13 країн-членів робочої групи з розгляду прохання України про вступ до СОТ. Двосторонні переговори про вступ України до СОТ з делеґаціями Перу, Колюмбії, Єгипту, Хорватії, Панами, Еквадору та Ісляндії знаходяться на завершальному етапі, і підписання відповідних протоколів очікується найближчим часом.

Стати членом Світової організації торгівлі Україна плянує у грудні на конференції міністрів СОТ у Гонґ-Конґу.

За матеріялами ЗМІ

Україна відзначила День Незалежности

Президент України Віктор Ющенко виступає під час офіційного прийняття з нагоди 14-ої річниці Незалежности України.

Президент з дружиною Катериною і дітьми - Христинкою, Софійкою і Тарасиком в Софійському соборі.

Віталій Кличко на святі у Києві

Маленькі учасники свята на Майдані Незалежности 24 серпня.

25-річна дочка прем'єр-міністра України Євгенія Тимошенко і її жених 36-річний британський рок-музикант Шон Кар під час святкування 14-ої річниці Незалежности України в Києві.

Учасники Міжнародного дитячого фолкльорного фестивалю, що проводиться в рамках святкування, біля пам'ятника Тарасу Шевченку у Львові 24 серпня.

Всі фото УНІАН

Друга світова війна – болюча рана України

60 років тому, 2 вересня 1945 року, капітуляцією Японії закінчилася Друга світова війна. На українській землі бойові дії відгриміли раніше, але страждання українців ще тривали не тільки на спаленій війною землі, а й в численних таборах біженців, де Москва розпочала примусову депортацію. Українці брали участь у бойових діях на всіх фронтах і з усіх сторін (так вже склалася їхня історична доля) – в американському, совєтському і німецькому військах. Особливо великих втрат зазнали українці в складі Червоної армії, в основі стратегії якої було придушення опору ворога не технікою чи вмінням, а тілами сотень тисяч вояків. Співвідношення загиблих за роки війни в арміях СССР і Німеччини становить 6.7 до 1, тобто на одного полеглого німця припадає майже 7 загиблих вояків Червоної армії, в якій найбільш численними були саме українці. Демографічні наслідки велетенських людських втрат відчутні в Україні і через 60 років після війни.

Україна пише Книгу Пам'яті, яка покликана поіменно назвати всіх загиблих вояків, подати короткі біографічні відомості про кожного з них. Книга Пам'яті має офіційно зняти тінь підозри і сумніву з тих, хто пропав безвісти. В окремих реґіонах вони становлять чи не половину всіх загиблих на фронтах. Переважна більшість з них – ті, хто в перші місяці війни потрапив у полон і загинув від голоду, поневірянь і тортур у гітлерівських концтаборах. Німеччина узяла 6.3 млн. полонених. Сталін вирішив провину за поразку на фронтах покласти на військовополонених. У наказі від 16 серпня 1941 р. всі вони були оголошені зрадниками, їхні сім'ї підлягали суворому переслідуванню.

Практично всі статистичні дані щодо людських втрат України у роки війни, якими послуговувалася радянська та закордонна історіографія, були фальшивими. Істориків взагалі позбавляли права на повне використання і всебічне вивчення відповідних архівних джерел. Керувалися, як правило, статистичними викладками, що оприлюднювалися керівниками вищих ланок влади і безапеляційно вважалися безсумнівними. Подальше всебічне об'єктивне вивчення і аналіза документів, передусім архівних, на місцях дозволили уточнити істинні маштаби жертовности і цифри втрат українського народу у війні. Загалом у 250-томне видання Книги пам'яті занесено імена майже шести мільйонів осіб, загиблих на фронтах Другої світової війни. Зазначимо: останні цифри, опубліковані закордонними джерелами щодо втрат народу України в роки війни, складають лише 1.3 мільйона. Проте, як показала великомаштабна пошукова робота, проведена науковцями, ентузіястами і активістами цієї благородної справи, оприлюднену цифру й досі не можна вважати остаточною. З кожним днем з'ясовуються невідомі раніше обставини, і все нові й нові прізвища заносяться на скрижалі героїчного літописання. Пошук загиблих і тих, хто пропав безвісти, триває.

Коли ж йдеться про всю глибину драматизму, пережитого українським народом упродовж воєнних 1939-1945 років, то мусимо констатувати незаперечний факт: правдива, об'єктивна, позбавлена фальсифікації, історія України періоду Другої світової війни не написана. Не вирішене питання щодо учасників ОУН–УПА і формувань УНА, які брали участь у бойових діях. Це питання неодноразово дебатувалось у Верховній Раді України, зокрема в контексті проєктів законів про статус учасників Другої світової війни. Спільними зусиллями українські вчені-історики зробили багато для того, щоб зняти перепони на шляху до історичної справедливости. Вони дійшли до загальної оцінки безповоротних втрат українців і громадян України інших національностей колишнього СССР протягом 1941–1945 рр.: 4.5 млн. осіб цивільного населення окупованих територій; близько 4.1 млн. осіб військового персоналу; 2.4 – 2.8 млн. осіб вивезених до Німеччини на примусову працю (велика частина з них загинула); не менше 100 тис. вояків ОУН – УПА; близько 16 тис. українців, які загинули у складі збройних формувань, що воювали на боці Німеччини. Таким чином, демографічні втрати з 1 січня 1941 р. до 1 січня 1945 р. становлять 13 млн. 584 тис. осіб. Але влада ще не визначилася з визнанням історичної правди. Для матері-України всі сини і доньки – рідні діти. І з цим почуттям нерозривної єдности жити українському народові, українській державі, формувати державницьку націю.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про життя на третій вулиці

Хто перечитає оцей нецікавий заголовок тижневого мого фейлетону, подумає, що в мене вже мусить дуже бракувати тем, коли хочу писати про своє життя в Ню-Йорку. Але тут мої читачі дуже помиляються, бо йдеться про життя таки дослівно НА Третій вулиці, а не в одній з кам'яниць, що знаходяться при оцій вулиці, яка стала мені тепер рідною.

Від декількох тижнів таки прямо на вулиці поблизу дому, у якому мешкаю, примістилася одна з численних бездомних міста Ню-Йорку – і саме вона викликала у мене цікавість і бажання спостерігати за її життям НА вулиці. Радше це не так життя, як спання, тому що серед дня я ніколи її не бачу та не знаю, де і як вона днює. Але як тільки сутінки зближаються до Третьої вулиці, саме навпроти моїх вікон з'являється вона. Перед собою везе візочок, який звичайно знаходимо у великих крамницях, а він по вінця повен якихось речей.

І саме так навпроти моїх вікон розпочинається приготування до ночі цієї дивної жінки, що належить до численного леґіону нюйоркських бездомних. „Стелення" леговища – це нелегка справа, і моя „сусідка" зуживає до того декілька різних накривал з прозорою плівкою на самому дні. Оце приготування закінчується звичайно поставленням „даху" з плястики на випадок, либонь, дощу, що може вночі прийти. Приготувавши собі нічліг, моя нова „сусідка" сідає на краю хідника, щоб поїсти вечерю, якої вміст витягає з іншої „торби", яких у неї безліч.

Звичайно я не маю ані терпеливости, ані охоти слідкувати за її вечерею, але коли за якийсь час заглядаю у вікно, моя сусідка вже лягла спати під дахом, збудованим із однієї сукенки чи спідниці.

Вранці, коли мушу пройти поруч цієї „спальні" в дорозі до праці – там ще нічого не рухається. Але у дні, коли я вдома, з цікавістю споглядаю, як відбувається „вставання" у моєї теперішньої „сусідки". Вона просто пильно збирає усе своє „шмаття", що служило як постіль і накривало до її „ложа", вкладає у паперові великі торби та присідає на краю хідника, щоб зробити вранішній туалет.

Звичайно у неї напоготові візочок, з таких, що їх шукаємо у харчевих крамницях. В нього вона поволі та спокійно вкладає свої численні торби з накривалами та одягом і... відходить, щоб прийти на це саме місце увечорі. Чи це можна справді назвати життям на Третій вулиці?

Але мене цікавлять десятки інших питань, на які не маю відповіді. Перш усього, цікаво, що вона так проживає вже принаймні декілька тижнів на нашій Третій вулиці, та досі ніхто її не „виселив", не запропонував їй якогось приміщення для бездомних, не дав якоїсь праці. А може, я тільки цього не знаю? Але життя оцієї жінки просто моїх вікон насунуло мені багато думок, питань, сумнівів.

Як це можливе, що досі ніхто з „власть імущих" Ню-Йорку не звернув на мою нову „сусідку" уваги, як можливе, що вночі не поглянула поліція, хто це спить і чому на вулиці? Куди вона подівається впродовж дня, та як харчується? А вкінці – чому саме вибрала вона собі „мою" вулицю на місце нічлігу і як довго вона ще зможе так спати на вулиці?

Коли пишу ці рядки у редакції нашої „Свободи", знаю, що увечорі буду знову спостерігати цілий вечірній „ритуал" моєї дивної сусідки, яка тепер поселилася на „моїй" вулиці.

О–КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор —Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик **(973) 292-9800 дод. 3041**
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська **(973) 292-9800 дод. 3040**
adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пенджола **(973) 292-9800 дод. 3042**

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Не захотіли почути правду

Володько Половчак (*див. „Свободу", ч. 30*) з батьками приїхав до Америки і не забажав повернутись до тодішньої Радянської України, що викликало жваву дискусію на сторінках американської преси, а також телевізійні дебати про права батьків щодо дітей і обов'язок дітей до слухняности.

Телевізійні коментатори, сенатори і конгресмени наперебій говорили і писали, що, мовляв, ні Америка, ні віддалена американська родина Володька не мають права підтримувати його бажання залишатися тут, і що право батьків щодо неповнолітніх дітей та їхнє рішення, де ці діти мають жити, має бути непорушним.

Я тоді взявся за перо і почав писати до американських газет і журналів про випадок Павлика Морозова, який в роки примусової колективізації в російському селі на Уралі доніс у вересні 1932 року до НКВД на власних батьків, які не хотіли йти до колгоспу. За це його вбили нібито місцеві „куркулі", хоча тепер вже відомо, що злочин скоїли самі енкаведисти, щоб розгорнути нову хвилю репресій проти селян. У Радянському Союзі зробили з Павлика Морозова великого „героя", а його випадок став правосильним прецедентом у відношеннях між батьками і дітьми.

В моїх листах я просив, щоб газети, як також сенатори, конгресмени і телерепортери, вимагали від СССР публічного зречення і покаяння перед світовою громадською думкою за таке звеличання Павлика Морозова, як взірця в питаннях родинних взаємин, перед тим, ніж взагалі обговорювати повернення молодого Половчака до Радянського Союзу.

Видно, що дивовижність і потворність випадку Павлика Морозова була незбагненна американському суспільству. Також і можливість „роздратувати" Радянський Союз, згадуючи про такі „дрібниці", не була в США бажаною, тому і мовчанка запанувала. Добре, що Володькові вдалося залишитися тут.

Василь Рождественський,
Вудгевен, Миш.

Нові дні старого львівського ліцею

Львівський професійний ліцей комп'ютерних технологій є однією з багатьох державних навчальних інституцій України професійно-технічного типу. В ліцеї учні опановують чотири спеціяльності. Основними напрямками є комп'ютерний і соціяльний. Крім того, студенти оволодівають професіями слюсаря з ремонту автомобілів і електромеханіка торговельного та холодильного устаткування. Одночасно з фахом майбутні спеціялісти отримують і повну загальну середню освіту. Здобуття професійної і завершеної середньої шкільної освіти є головним призначенням ліцею.

Ліцей, як навчальний заклад, був створений у 1954 році і за роки свого існування неодноразово змінював назви, але залишався освітньою установою професійно-технічного спрямування. В 1976 році він перемістився в нові, спеціяльно збудовані під навчальний заклад приміщення, в яких від початку передбачена система комплексної освітньої життєдіяльности: спеціяльні майстерні і навчальні кабінети, спортивний і актовий зали, їдальня для студентів, гуртожиток, спортивний майданчик…

Це було 30 років тому… Протягом щонайменше десяти останніх років ліцей не отримував з державного бюджету коштів на придбання навчальної техніки чи приладдя; така сама ситуація з ремонтом навчальних кабінетів і житлових кімнат гуртожитку, та й всього комплексу в цілому. Звичайно, ліцей зумів частково поновлювати обладнання для професійного навчання студентів і відновлювати будівлі, в основному, за рахунок коштів, що надходять від оренди приміщень, які тепер не використовуються для навчання через втрату деяких професій.

Особливо брак коштів відчувався при реорганізації навчальної установи у професійний ліцей комп'ютерних технологій. Адже не є таємницею, що українська освіта на сьогоднішній день не досить комп'ютеризована. Комп'ютер все ще для більшости українців залишається екзотикою. А ліцей комп'ютерних технологій, який покликаний надавати професійну освіту, повинен мати відповідно обладнані комп'ютерні авдиторії. Ліцей спромігся на одну, а потрібно – три. До початку навчального року плянувалося поповнити матеріяльну базу ще в одній авдиторії таким чином, щоб в кожному з двох знаходилося по 12 комп'ютерів. Але й це для навчальних груп з кількістю студентів 25-30 осіб все одно не досить.

Ліцей вже третій рік навчає студентів з багатьох найпрактичніших програм. Це весь Microsoft Office; основні графічні редактори – „Corel Draew" і „Photoshop", програма комп'ютерної верстки „PageMaker". Студенти отримуватимуть початкові вміння з програмування, в тому числі в HTML – мові для створення вебсторінок. В недалекому майбутньому вони освоюватимуть „QuarkXPress", програму тривимірної графіки „3D MAX", мультимедію – „Flash Plaer". Попит на комп'ютерні професії з року в рік зростає, і цьогорічний контингент вже перевищує сто осіб. Багато випускників ліцею стають студентами університетів. Ліцей має тісні товариські взаємини з університетом „Львівський Ставропігіон", який був відомим вищим навчальним закладом на західніх теренах України до приходу на ці землі СССР. Між двома освітніми установами різного рівня започатковано паралельне навчання студентів.

Пошук джерел додаткового фінансування є однією з важливих напрямків діяльности керівництва ліцею. Для завершення формування комп'ютерних кабінетів ліцей потребує близько 20 тис. дол. З людською допомогою, при підтримці держави, ліцей виконуватиме своє призначення – працювати на користь держави України, даючи фахову освіту молоді. Наша адреса: вул. Широка, 11а, Львів, 79052 Ukraine. Тел.: (380-322) 675-986 або 675-915. Електронна пошта: hrihor@mail.ru

Ігор Гресик,
Львів

Ватикан і греко-католики Росії

4 липня прийшла несподівана вістка: Папський нунцій у Москві, Архиєпископ Антоніо Меніні повідомив, що Ватикан не плянує створювати Російської Католицької Церкви візантійського (православного) обряду на терені Російської Федерації. Ватикан не буде створювати спеціяльного екзархату, тобто не пришле єпископа для вірних.

Цей лист нунція потвердив вислід червневих переговорів, які вів з Російською Православною Церквою кардинал Вальтер Каспер. Кардинал Каспер запевнив Московського патріярха, що „Святий престіл рішуче проти творення паралельних єрархічних греко-католицьких структур у Росії" і що „в Росії є греко-католики, але пастирську опіку їм надаватимуть єпископи латинського обряду". Отож, греко-католики (уніяти), які живуть у Російській Федерації, будуть підпорядковані безпосередньо латинському єпископові, яким сьогодні є Йосиф Верт. Одним словом, Ватикан позбавив півтора мільйона греко-католиків у Росії елементарного права мати свою Церкву.

Усіх етнічних росіян-греко-католиків в Росії є не більше, як 200 осіб (це за російськими джерелами), а всі інші, близько півтора мільйона – це етнічні українці, що проживають в Сибіру, на Півночі та на Далекому Сході. Це потомки українців зі західніх областей України, яких заслали туди царський та совєтський уряди. А католиків латинського обряду в Росії є не більше, як 300 тисяч!

Адміністрація єпископа Йосифа Верта заявила, що в Західньому Сибіру, де вірних є 400 тисяч, покищо вдалося зареєструвати лише 3 греко-католицькі парафії! А в цілій Російській Федерації зареєстровано аж 5 (п'ять) греко-католицьких парафій – це на півтора мільйона вірних! В Сургуті, Нижньовартовську, Ханте-Мансійську, Калимі, Копейську влада відмовляється зареєструвати парафії, вигадуючи будь-які причини.

Більше того, священиків з України не допускають до Російської Федерації. Досі вдалось, за словами представника єпископа Верта, привезти з України тільки двох священиків. Це в державі, яка стверджує, що в ній панує повна релігійна толеранція! Права Української Греко-Католицької Церкви (як і інших Церков) повинні захищатися російським законодавством.

Півтора мільйона наших братів і сестер залишені напризволяще, точніше – на повільне златинщення. Як на це зареагує провід нашої Церкви? Чи стоятимe знов осторонь і чекатиме, що скаже Ватикан? Якщо ми є Помісною, Патріяршою Церквою, ми мусимо діяти, як Патріярша Церква, навіть проти волі ватиканських бюрократів. Знаємо, що коли обговорювалось на засіданні папської курії питання патріярхального статусу УГКЦ, то проти нього голосували три кардинали: Каспер, Дауд і Рацінґер (теперішній Папа Бенедикт). Чи можемо чогось доброго очікувати? Більшість патріярхатів творилися самочинно, щойно за якийсь час їх визнавали інші патріярхи. Час і нам діяти, дивлячись тільки на потреби нашої Церкви та народу, серед якого вона служить Богові. Призначати єпископів всюди, в тому числі і для наших братів і сестер у Росії, має синод наших єпископів, а не Ватикан.

Вчора Росія запроторювала наших братів і сестер у сибіри, а сьогодні вмішується в церковні справи в Україні, Естонії [illegible] та в інших державах, намагаючись вберегти панівне становище російськомовного населення і Російської Православної Церкви. Чи ж не повинен уряд України скласти відповідний протест Росії і стати на захист українців у Росії?

д-р Юрій-Мирослав Левицький,
Канада

Кубань – давня земля українців

Прочитав у „Свободі" від 5 серпня листа „Про барви прапора України". Ми, українці, як старовинні греки, які обговорювали найменшу дурничку, і кожен грек хотів переконати цілий світ, що він має рацію… Так само ми витрачаємо багато часу і газетного паперу на обговорення, чи український прапор має бути жовто-синій, а чи синьо-жовтий. Як комусь заважає один колір, то нехай причепить собі так, як йому подобається, а сам закотить рукави і працює для України.

Люди зовсім забули, що є ще багато праці. Як прилучити великий простір української землі – Кубань до України, окупований Москвою? Ці люди потребують нашої моральної підтримки. Ми, українці, повинні в один голос – від Ужгороду до Донецька, від Чернігова до Севастополя – сказати, що ми чуємо їхній клич з Кубані. Кубанці зрусификовані, але у їхніх серцях є українська кров.

Юрій Кравчук,
Вільмінгтон, Делавер

З несвідомости чи навмисне?

Прочитавши в „Свободі" від 5 серпня статтю „Батьки і діти" і „Не даймо похитнути авторитет України", а пізніше, 19 серпня, „Незалежній Україні – 14 років", хочу подякувати редакції.

Честь і слава за те, що ви стараєтеся відчинити очі тим людям, котрі з несвідомости, чи, може, навмисне роблять велику кривду нашій незалежній Україні і Президентові Вікторові Ющенкові.

Євгенія Шпирка,
Вест Оранж, Н. Дж.

Катерина Чумаченко - про себе і про Віктора Ющенка

14 вересня до США прилітає Президент України Віктор Ющенко. 15 вересня відбудеться його виступ в ООН, а 17 вересня у Філядельфії - вручення вождеві української Помаранчевої революції медалі Свободи. З Президентом прибуває до Америки його дружина Катерина Чумаченко. В давніх традиціях західньої преси - жваве зацікавлення особистістю Першої лейді, її освітою, уподобаннями та інтересами, її ролею в родині. З цього погляду американським читачам певною мірою допоможе інтерв'ю Тетяни Сорокко з п. Катериною, надруковане у вересневому числі журналу жіночої моди „Harper's Bazaar". За перекладом Інтернет-газети „Українська правда", подаємо з цього матеріялу ті інформації, котрі можуть виявитися цікавими і для наших читачів, хоч в цілому для них ця тема не є новою.

На тривожне запитання, котре все ще не має остаточної відповіді - з приводу отруєння В. Ющенка - Катерина Чумаченко відповіла:

– Розслідування досі триває. Особисто я дуже боялася, що щось може статися, тому що та зміна, яку вособлювали Віктор та його команда, була дуже загрозливою для старого режиму. Багато людей писали нам листи зі словами: „Будьте обережні. Щось може з ним трапитись". Я вірю, що саме Бог та молитви мільйонів людей вберегли його від смерти. На щастя, його здоров'я стабільно покращується, до нього повертається його колишня сила, колишній вигляд, і ми маємо дуже велику надію, що через рік чи два він буде такий же красивий, як і раніше. Батько мого чоловіка вижив навіть в Авшвіці та інших концентраційних таборах. Я гадаю, що одна з причин того, що Віктор вижив, - це те, що він походить з такої родини.

Про характер та обставини їхнього знайомства п. Катерина сказала:

– Мені здається, що це було велике захоплення з першого погляду, яке з часом переросло у велике кохання... Я пам'ятаю, як була вражена тим, як багато він знає про економіку та світову фінансову систему. Але що також мене вразило - це його бажання вчитися, бажання запитувати. Він був молодим, динамічним та дуже патріотичним.

Оскільки журналістка знала про те, що п. Катерина виростала водночас у двох світах, американському та українському, вона запропонувала цікаве запитання: в чому полягає різниця між українцями і американцями. Ось відповідь:

– Насамперед в тому, що українці мають більшу схильність до традиціоналізму, формалізму. Українська жінка більше уваги буде звертати на свій одяг, ідучи до крамниці чи на прогулянку до парку. Вона взує взуття на високих підборах, накладе макіяж. Багато уваги приділяється одягові. Спочатку я намагалась протистояти цьому, але з часом починаєш пристосовуватись до країни, в якій ти живеш, і стала все більше і більше думати про мій одяг.

Різниця також у тому, що США - країна багатокультурна; ти звикаєш до їжі, до музики з інших країн. Україна має свою власну історію, свою власну культуру, власну кухню, власну музику. Коли українці збираються разом, для них не є незвичайним співати дві години пісень, які знають усі.

Також добре запитання - чи сумує вона за Америкою?

–Хібащо - за свободою просто сісти в авто та поїхати кудись. Коли я приїжджаю до Америки, перша річ, яку роблю - орендую авто, вмикаю радіо та їду годинами. Я нервуюсь, коли сиджу за кермом в Україні чи будь-де в Европі. Можливо, я просто не звикла до такого стилю керування автомобілем...

З чого складається звичайний день Першої лейді і як вона поєднує цей, сказати б, державний обов'язок з вихованням дітей?

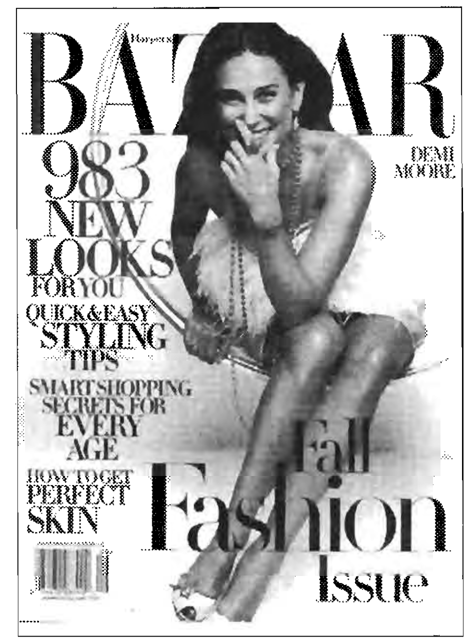
– Я керую фондом, який започаткував мій чоловік („Україна - 3000"), аби підтримувати українське мистецтво, культуру та історію. Ми хочемо знайти партнерів за кордоном, наприклад, такі лікарні та університети, які зможуть працювати з нами, аби покращити нашу медичну систему. Ми також хочемо налагодити партнерські стосунки з підприємцями, церковними та молодіжними групами, щоб разом покращити соціяльний добробут України...

Я завжди прокидаюся вранці, щоб одягнути моїх дочок та відвезти їх до школи, а також проводжу деякий час з моїм сином. Увечорі та у вихідні ми з чоловіком завжди намагаємося якомога більше часу проводити з дітьми. Якщо маємо офіційні обов'язки, намагаємося залучати до цього й дітей.

Останнім запитанням було те, на що ще ніхто не може дати усієї відповіді, бо воно стосується всіх людей в Україні, всього суспільства і його життєздатности: що, на думку п. Катерини, її чоловік, сьогоднішній Президент України, залишить після себе?

Але відповідь добра, мудра:

– Те, що він вчив людей, що вони можуть відстояти свої права, що вони й зробили, та сподіватися на краще майбутнє...

Обкладинка журналу

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Свобода слова і громадська відповідальність

Ми живемо в країні, де свобода слова стала невід'ємною, інтеґральною частиною суспільно-громадського і політичного устрою. Самозрозуміло, що свободу різні люди по-різному розуміють і інтерпретують. Часто репортери, журналісти чи письменники, засоби масової інформації забувають, що свобода по своїй суті не є абсолютним необмеженим поняттям. Без самовідповідальности і контролі свобода слова може перемінитися в розповсюдження безпідставних, неперевірених, сенсаційних вісток. Як можемо завважити, читаючи щоденну пресу, необмежена свобода слова може легко перейти в баламутство і анархію.

Почуття самокритики і самоконтролі набуває людина в житті у висліді складного і довгого процесу виховання і самовиховання. До речі, ознакою зрілої емоційної поведінки є вміння дотримуватися рівноваги почувань і поглядів у конфліктних ситуаціях життя.

В минулому столітті розлетілася імперія, побудована на марксистській ідеології клясової боротьби і ненависти. На жаль, деякі сучасні, особливо французькі, філософи намагалися відродити марксизм в контексті модерного так званого епістомологічного релятивізму. Одним з таких філософів був Жак Деріда, засновник напрямку деконструктивної аналізи понять. Він твердив, що дійсність – це метафізична ілюзія, котра не існує окремо від понять, що описують її.

До чого може довести стиль деконструктивізму і відсутність традиційної логіки, хай покаже одна цитата з книжки сучасної французької письменниці Аннік де Сузнель „Символіка людського тіла". У цій книзі дослівно написано: „Христос віддає Отцеві свою Жону. На свято червоної Пасхи Церква славить Святого Духа, що приходить від Отця і, проливши́сь, запліднює Жону".

До речі, згадана книжка „Символіка людського тіла", появилася в українському перекладі у видавництві „Знання-Прес" в 2003 році. Згадане видання було здійснене в рамках програми сприяння видавничій справі „Сковорода", посольства Франції в Україні та Міністерства справ Франції. Цікаво, що видавці рекомендують книгу людям творчих професій, вчителям, викладачам вищих навчальних закладів, філософам, мистецтвознавцям, студентам, учням старших клясів ліцеїв, гімназій.

Роздумуючи про впливи західних інтелектуальних думок на сучасну Україну, пригадується застереження нашого національного генія Тараса Шевченка, висловлене понад півтора століття тому: „Несли, несли і в Україну принесли великих слів велику силу і більш нічого".

Іван Головінський,
Сомерсет, Н. Дж.

„Радію, молюся за нарід мій, плачу..."

Я зачарована книжкою „Мистець", яку одержала від автора Дмитра Пожоджука – Людини з великої літери. Він журналіст, письменник, етнограф, фолкльорист, писанкар та вишивальник. Під впливом книжки я написала цей вірш (*подаємо уривок* – **Ред.**).

Небуденний мистець,
Творець небуденний.
Він бентежить серце,
Цей гуцул спасенний
Він вселяє гордість –
Ним треба радіти!
Бігме, йому рівних
Небагато в світі!
Радію, молюся
За нарід мій, плачу.
За чесних гуцулів,
Що живуть в Космачу.
Що десь у Присілку,
Звуть його Медвежий
Живе Пожоджук –
В талани безмежний.
Багатий в кольори
Писанкове гниво –
Творить візерунки.
Вишиване диво...
І перо, з любов'ю
часто уживає...
І де ж це він стільки
Часу назбирає?!
Шлю привіт палкий
мистцю і Черемошу
Любов материнську,
вдячно в серці ношу:
Щоб перо мистця іскрами заграло!
Невмируще слово
людям дарувало!

Ярина Зоряна,
Мінесота

„Свободу" приємно читати

Дуже дякую за поміщення мого допису про чайок в ОУК у Едмонтоні. Коли мене не було тут, хтось без мого відома переписав мій рукопис і наробив страшних граматичних помилок, навіть зі змінами прізвищ. Дякую, що ви були такі добрі і скореґували та помістили гарно. Дякую за вашу гарну працю. „Свобода" дуже цікава, приємно її читати.

З пошаною до вас,

Стефанія Геврик,
Едмонтон, Канада

Читачі схвалюють, нагадують, критикують...

Тема оновлення України посідає провідне місце в листах читачів впродовж останніх тижнів літа. Президент історико-філософського товариства ім. Г. Сковороди **Г. Приймак** з Річмонду, Вірджінія, пише з нагоди нагородження Президента України В. Ющенка медалею Свободи, що провідник української держави заслужив цю відзнаку.

Розповіді про історію Київської Русі присвятив свого листа **Василь Фіняк** з Сан Сиґі, Арізона. Особливу увагу в листі відведено постатям Володимира Великого і Ярослава Мудрого.

Андрій Чорнуха з Києва прислав копію своєї статті „До питання люстрації" в періодику „Права людини" (*ч. 4. 2005*), в якій пропонує винести на чільне місце прийняття в Україні закону про люстрацію.

Лев Мельник з Сінсінаті, Огайо, пропонує надрукувати статтю А. Гороховського „Декларацію незалежности переписував іміґрант з Жмеринки (*„Свобода", 21 липня*) англійською мовою для тих, хто не знає української. Також він зауважив нашу друкарську помилку: замість „українсько-польські взаємини" було написано „україно-польські".

Алекс Коринецький зі штату Іллиной радить не вживати римських цифр у газеті, бо американська преса ними майже не користується.

Статтю-розвідку „Про походження назви „Самара" надіслав з Дніпропетровська науковець **Володимир Єфимов**. Таку назву має ліва притока Дніпра поблизу Новомосковська, яке колись теж називали Самарою.

„Слово про Патріярха Йосифа" – назва статті **Петра Терещука** з Трентону, Н. Дж., у якій розглядається зокрема заповіт Патріярха.

Євген Стахів з Ню-Джерзі прислав копію відповіді Постійного представника України при ООН В. Кучинського на звернення Є. Стахова до СБУ щодо місця поховання Романа Шухевича. СБУ підтверджує спалення тіла Р. Шухевича на лівому березі ріки Збруч, де тепер встановлено хрест, називає імена виконавців спалення: полковник МҐБ А. Каганович, майор І. Подтепа, капітан В. Педченко і 4 вояки.

Лев Бондар з Чикаго у своєму листі повертається до повідомлення О. Бараника і М. Щербюк про загальні річні збори відділу УККА в Чикаґо (*„Свобода", ч. 25*) 18 травня і критикує авторів за те, що вони не згадали про збори, які мали відбутися 20 березня, висловлює своє бачення подій довкола зборів у Чикаґо. На думку автора, не було підстав визнати збори 20 березня неправосильними. Але провідники УККА пояснили редакції, що немало осіб, які прийшли на ці збори, не були платниками внесків, як вимагається, а сплатили внески вперше уже в залі, перед початком зборів.

Велику статтю-звіт до 10-річчя Українського історичного клюбу в Москві прислав голова клюбу **Віктор Ідзьо.**

А **Зеновія Бакум-Осадца** з Каліфорнії прислала вірш про прощання з вояками дивізії УНА, який написала 13-річною дівчинкою. Вірш починається з гарного образу:

Вже поїзд свище,
Треба вже сідати!
І ще раз, ще раз, ще раз
Цілує свого сина мати...

З подякою і турботою

Анна Завадівська з Парми, Огайо, дякує Олегові Романову зі Львова за статтю „Повоєнна еміґрація" і „четверта хвиля", вміщену в Альманаху-2005.

Ольга Руденська з штату Ню-Йорк разом з щедрим датком на пресовий фонд дякує редакції „Свободи" за „повну посвяти працю".

Володимир і Ольга Гринькови з Розвілу, Миш., відгукнулися на лист бібліотекарки Любови Тарахтій з Симферополя (ч. 32) і передплатили для бібліотеки українки „Свободу". Дякуємо!

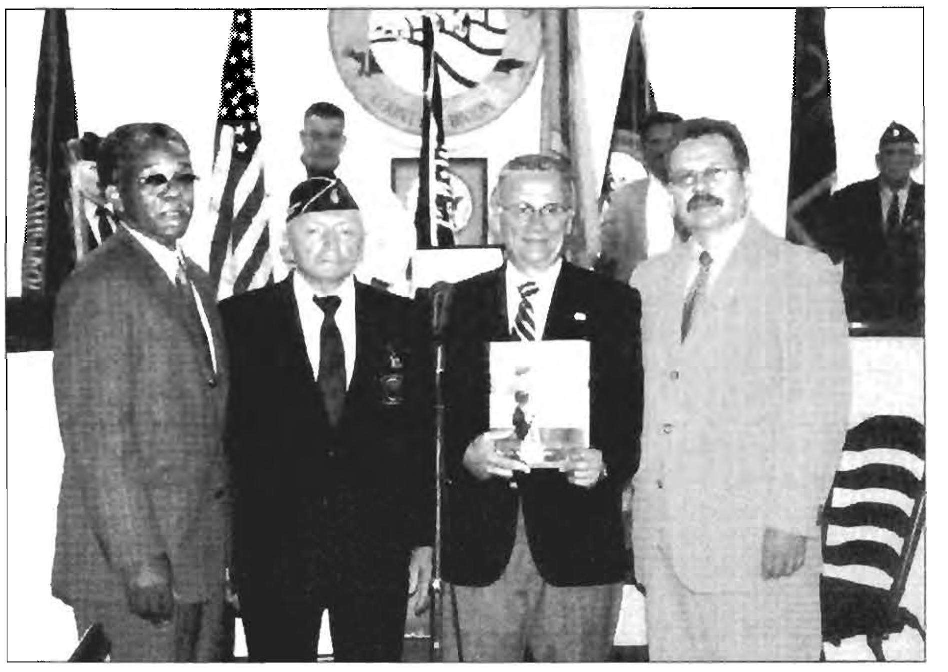
День Незалежности України святкують в Америці

ЮНІОН, Н. Дж.

21 серпня в міській раді відбулось урочисте зібрання, присвячене 14-ій річниці Незалежности України. Організував святкування громадський комітет, створений з ініціятиви УККА під головуванням Михайла Козюпи. За тиждень до цієї церемонії головні вулиці міста прикрасили 40 прапорів України і транспарант з вітаннями до свята.

Урочисті збори почалися з внесення державних прапорів США і України, прапорів громадських організацій, виконання гимну США і молитви за Україну. Посадник міста Джим Флоріо виголосив вітальну промову, зачитав вітання від міської ради і вручив плякету з текстом проклямації Михайлові Козюпі. На святі промовляли представник Міністерства оборони при Постійному представництві України в ООН генерал-лейтенант Віталій Куксенко, його заступник підполковник Ігор Возняк, голова ради УККА в штаті Ню-Джерзі Іван Буртик. Михайло Козюпа виступив з промовою і вручив посадникові міста подарунок – фотоальбом „Ті дні на Майдані". Ведучим церемонії був Михайло Шпигульський. Опісля українські діти у вишиванках винесли на площу перед міською радою прапор України, який під спів гимну України було піднято на щоглі. Присутні зфотографувалися на згадку про свято. Для них було приготовлене частування. Свякування стало можливим завдяки щедрим пожертвам численних добродіїв, церков та організацій, яким комітет вислав письмові подяки.

Л. Хмельковський

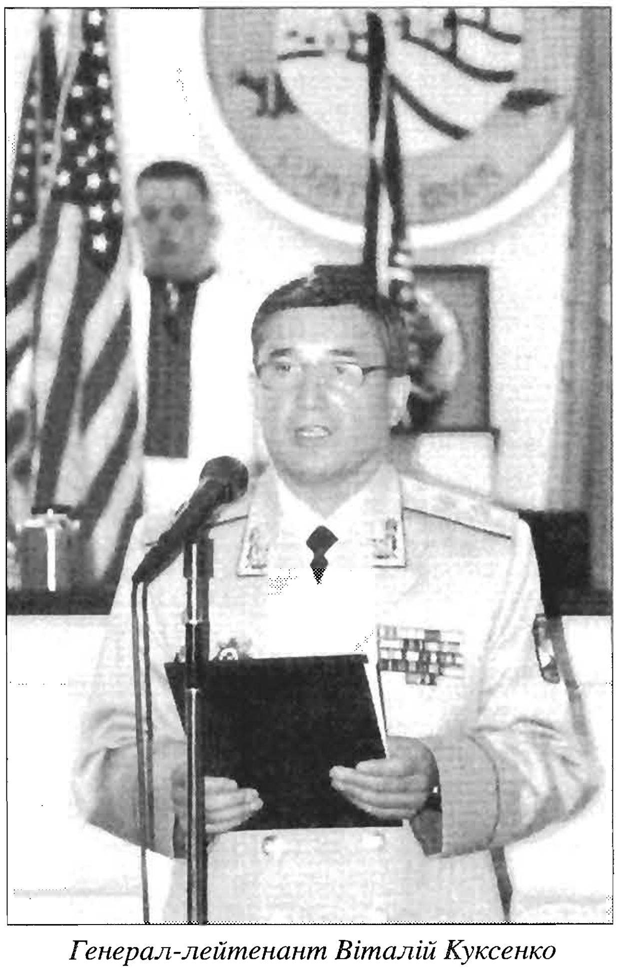
Вручення подарунку посадникові міста Джиму Флоріо (другий справа)

Промовляє Іван Буртик

Діти виносять прапор України

Генерал-лейтенант Віталій Куксенко

Учасники святкування перед міською радою в Юніоні

День Незалежности України святкують в Америці

Учасників фестивалю вітає голова Ілинойського відділу УККА Орест Бараник.

Ганна Савчук приїхала на свято з Івано-Франківської области.

ЧИКАҐО

Впродовж кількох останніх років українська громада святкує День Незалежности України у формі народного фестивалю, який триває два дні в парку, розташованому поблизу Українсь кого села. Підготування до „фестину", як тут називають свято Незалежности України, очолив створений УККА комітет, до складу якого ввійшли представники українських громадських організацій міста. Очолив його заступник голови УККА Павло Бандрівський.

20 серпня, в обідній час, у прикрашеному парку зібрались понад 15 тисяч учасників свята. До початку урочистостей вони мали можливість відвідати численні ятки, в яких були представлені зразки сучасного одягу та взуття, ювелірні прикраси, вироби народних умільців, картини місцевих художників, новітні твори тутешніх поетів. Одним словом – Сорочинський ярмарок у мініятюрі, який саме у ці дні проходив на Полтавщині.

Працівники української радіостанції охоче розповідали слухачам про свої програми, запрошували їх взяти участь у льотерії, яка проводилась щогодини. У фестивальні дні гостей пригощали чотири міських ресторани, а від гарячого сонця та дощу рятували спеціяльно споруджені намети.

З вітальним словом до гостей свята звернувся Павло Бандрівський. Коли скінчилась офіційна частина, сценою заволоділи музики, співаки, танцюристи та майстри красного слова. Чарував присутніх своїм виконанням скрипаль-віртуоз з Канади Василь Попадюк. Гучними оплесками нагородили присутні на концерті цимбаліста і співака Василя Петрунчака, танцювальний гурт „Мрія", чоловічий квартет „Жайвір". Виступили співачки Настя Лотоцька, Галина Штогрин, Лілія Ткачек, припали до серця учасників фестивалю поезії у виконанні Ганусі Ромах.

21 серпня знову парк заповнили люди, які цього разу прийшли зі своїми родинами. Для дітей були влаштовані розважальні куточки, їзда на конях, а батьки в той час мали змогу побувати в ятках, зустрітись із знайомими, взяти участь у спортивних змаганнях. О другій годині гостей запросили на урочисту частину. По обидва боки сцени майоріли державні прапори США та України. Імпрезу відкрив голова Ілинойського відділу УККА Орест Бараник.

Велично прозвучали гимни двох країн, після чого відбулась молитва, яку провів Єпископ Інокентій Лотоцький. Були оголошені привітання, які надійшли від посадника міста Ричарда Дейлі та губернатора штату Рада Благоєвича. Виконуючий обов'язки Генерального консула України у Чикаґо Олег Шевченко говорив про сучасний політичний стан України, економічні реформи, які здійснює нове керівництво країни, подальший розвиток зв'язків Батьківщини з українською діяспорою Америки, подякував за активну участь у виборах Президента України. Тепло прийняли учасники свята промову голови Комітету споріднених міст Чикаґо–Києва Марти Фаріон, яка зокрема сказала:

– Заклик, який народився на Майдані Незалежности „Нас – багато, нас не подолати", повинен прозвучати зараз, коли почалось підготування до виборів Верховної Ради України. Попереду ще багато праці, необхідно об'єднати наші зусилля, краще запізнати один одного, захистити все те, що було збудовано старшими поколіннями, передати відповідальність за громадські цінності молодшим поколінням, зберегти українську ідентичність і душевність. Коли ми зрозуміємо, що нас багато і що ми єдині, тоді нас ніхто не подолає.

На святі промовляв Володимир Половчак, який 25 років тому попросив політичного притулку в США.

Після урочистої частини почався великий концерт, який започаткувала духова оркестра „Беркут" під керівництвом Богдана Скавінського. Ярослав Боднар, який живе у Чикаґо і славиться своїми гумористичними творами, на фестивалі прочитав кілька віршів, які увійшли до нещодавно виданої ним книги поезій.

Багато років тому був створений хор „Сурма", який виступав з концертами в багатьох містах Америки. На святковому концерті хор під диригуванням Зеоніда Мудрицького виконав в'язанку українських пісень. Діти – учасники танцювального ансамблю „Іскра", яким ледве 6–8 років, виконали нелегкий навіть для дорослих гопак. Артистка Львівського театру опери і балету імені Крушельницької (в минулому) Галина Горобянська виконала клясичний твір та українську народну пісню. В оркестрі „Беркут" грають також колишні музиканти того ж театру – Богдан Горобянський, Роман Максимів, Богдан Скавінський. Виступали співак Володимир Дуда, вокально-інструментальний гурт „Мрія" під керуванням Михайла Демберицького, музичний гурт „Карпатські зорі" – керівник Ігор Хитрий. Афроамери-канець Ахмед теж співав українські пісні.

До пізнього вечора у парку лунала музика, люди танцювали, веселились. Все, що відбулось протягом двох фестивальних днів, йшло у відповідності до настанов уряду України, який наполягав на здійсненні під час свята таких вимог: Богові – молитву, пам'ятникам – квіти, людям – нагороди і концерти, містам – файєрверки.

Анатолій Гороховський

Українські пам'ятки для кожного

Учасники святкового концерту – співачка Галина Горобянська, її чоловік, музикант Богдан та їх син Денис.

Виступає дитячий танцювальний ансамбль „Іскра".

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Родинний день на Оселі СУМ

ЕЛЕНВІЛ, Н.Й.– 23 липня на сумівську оселю численно прибули сумівські родини на Родинний день. Це була одна з ряду імпрез, влаштованих на відзначення 50-ліття сумівської оселі. Вранці всі діти з батьками зійшлися у головній залі, де відбувся дитячий карнавал, до програми якого входили розповіді народних казок, спів українських та сумівських пісень. Зачарував присутніх виступ Олі Худоби-Фриз, яка виконала ряд нових пісень з її нового компакт-диску „Що за гамір".

Програмою керувала Оксана Томашевська з Осередку СУМ в Йонкерсі. В той самий час на свіжому повітрі, перед трибуною, відбувся відбиванковий турнір, яким провадила Христя Янців-Іваник. У турнірі взяли участь десять дружин з Осередків СУМ. Дружина з Осередку в Гартфорді посіла перше місце. Фінансові внески відбиванкових дружин пожертвувано на дальшу розбудову Оселі.

Увечорі всі гості були запрошені на традиційну сумівську ватру, яку підготували учасники практичного табору. Програмою ватри керувала член Крайової управи СУМ Зірка Ковбаснюк. На ватрі лунали сумівські пісні та жарти. Богданна Волянська своєю грою на гітарі спричинилася до успішного вечора. На кінець ватри, тримаючись за руки, всі учасники заспівали традиційну пісню „Ніч вже йде".

Коли вже ватра почала згасати, старші сумівці та батьки зійшлись на вечірку в Світлиці, яка, немов у казці, перетворилась на Світлицю минулих часів. Завдяки Орисі Волошин-Дмитренко з Осередку СУМ в Ню-Йорку, всі увійшли у зачарований давній вечір 50-их років, який провели в дружній товариській атмосфері.

Щире признання та подяку належить віддати екзекутивному директорові Оселі Петрові Косцьолкові та його співпрацівникам, які віддали свій час, щоб пригостити всіх учасників Родинного дня.

Таня Сава-Прятка

„Музичне дошкілля" починає шкільний рік

МАВТЕНСАЙД, Н. Дж. – Раннє залучення до музики може посилити фізичний, ментальний та громадський розвиток дитини.

Фахівці вже підтверджували, що наукова програма „Музичне дошкілля" може дарувати дитині швидший успіх у школі, як також в майбутніх навчаннях танцю чи грі на музичних інструментах. В штаті Ню-Джерзі програма „Музичне дошкілля" була започаткована та керована піяністкою та педагогом Мартою Савицькою з 1972 року, а згодом впроваджена також в Ню-Йорку.

Ця шкілка починає новий шкільний рік 10 вересня, в суботу. Від 3-ої до 5-ої год. по полудні громада запрошена на відкриття в новому приміщенні шкілки: 1136 Route 22 West, Mountainside, NJ 07092 (поблизу газолінової станції „Getty").

Ця подія вможливить усім зацікавленим в ранній музичній освіті для дітей у віці від 2,5 до 5 років ознайомитись з новою адресою „Музичного дошкілля", зустріти давніших і нових його студентів, набути розклад кляс та іншу інформацію. Там же відбуватимуться вписи на 2005-2006 шкільний рік, який почнеться у вівторок, 13 вересня.

Про початок „Музичного дошкілля" в Ню-Йорку буде окреме повідомлення. На відкритті можна буде набути також інформацію про інший почин та зголошувати юних студентів до новоствореної студії бальних танців („Ballroom Dancing").

Оформляються кляси таких танців для дітей від 6-го року життя. За додатковою інформацією можна звертатися до керівника шкілки та студії танців Марти Савицької на тел.: (908) 232-4497 та (908) 276-3134).

Роман Савицький

13-ий фестиваль на оселі ОДВУ ім. О. Ольжича

Павлина Головяк, Уляна Процюк і о. Василь Момоход з ансамблем „Казка“

ЛІГАЙТОН, Па. – „Разом нас багато, нас не подолати” – цими славними словами з київського Майдану Уляна Процюк відкрила 13-ий фестиваль, що відбувся 20–21 серпня на оселі ОДВУ ім. О. Ольжича. Вона привітала присутніх з 14-ою річницею Незалежности України, о. Василь Момоход, капелян оселі на літній сезон, провів молитву, ансамбль „Казка” заспівав „Отче Наш”, український та американський гимни.

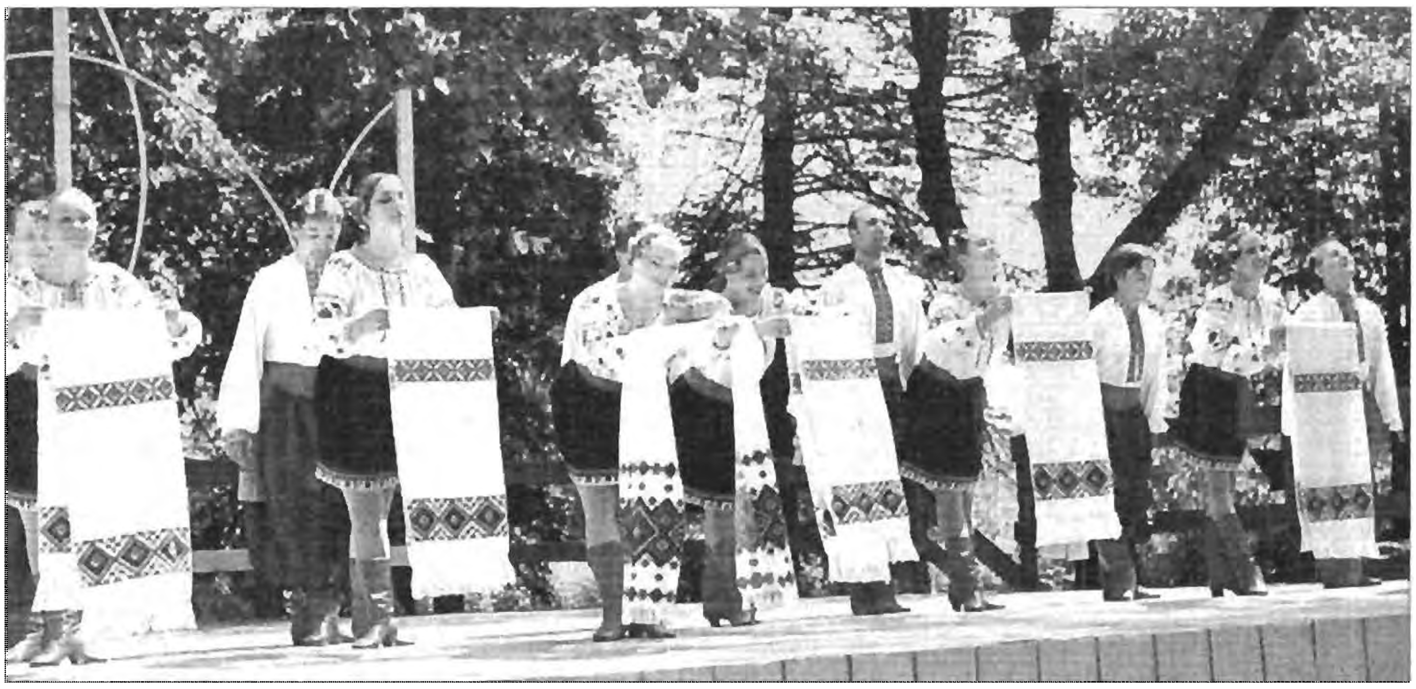
Ведучими програмою були Уляна Процюк (українською мовою) і Павлина Головяк (англійською). Танцювальна група „Каштан” з Огайо під керівництвом Маркіяна Комічака та Дейвида Возняка виступила з традиційним „Привітом”. Дівоче тріо та невеличкий дівочий хор акапельно заспівали кілька пісень – „Вже сонце низенько“, „Ой хотіла мене мати“, „Гиля, гиля сиві гуси“, „Я в середу родилася“...

Молодий танцюрист Сергій Фірманчук на бандурі заграв народні пісні. Оркестра „Обереги” забавляла присутніх народними піснями, а увечорі на забаві вміло та весело розважала гостей. Ансамбль „Казка” переплітав програму співами і танцями. Його учасники – молодь, яка плекає та зберігає українські традиції.

Під кінець ансамбль „Каштан” затанцював вогнистого „Гопака”, якого присутні нагородили гучними оплесками. В кінці Уляна Процюк та Павлина Головяк подякувала всім, хто брав участь у виступах, гостям, голові оселі Олександрові Процюкові, і всім, хто будь-чим допоміг у проведенні фестивалю.

Організатори запросили гостей на наступний фестиваль, який відбудеться 19–20 серпня 2006 року.

У. П.

Танцювальний ансамбль „Каштан“ виконує „Привіт“

Нова організація...

ЧИКАҐО, Іл. – „Ми, з Божої ласки народжені українцями, волею долі живемо в гостинній, і для багатьох вже рідній, Американській державі, декляруємо велике бажання жити для блага нашої громади, для блага України. Поможи нам, Боже!”.

Наведені слова – це преамбула до статуту новоствореної громадської організації в Чикаго. Створилася вона в неділю, 14 серпня, на установчих зборах, які відбулися в приміщенні Українського культурного осередку.

Згадаймо, що день 14 серпня дуже вагомий, в історії України – це річниця Хрещення Руси-України.

Приблизно 70 осіб прийшло на установчі збори. Їх відкрив Ярослав Загайський. Після вступного слова о. Микола Бурядник з парафії св. Володимира й Ольги провів молитву. Для проведення зборів була обрана президія: д-р Юрій Мельник – голова, Богдан Кміть – заступник та Леся Фіґель – секретар.

Ініціятивна група заздалегідь підготувала статут запропонованої організації. Його зачитав Я. Загайський, відтак відбулася дискусія стосовно різних положень. Під час голосування статут був прийнятий одноголосно.

До керівництва новоствореною організацією була обрана одинадцятичленна Рада та п'ятичленна Ревізійна комісія. Рада обрала головою Ярослава Загайського, заступником – д-ра Юрія Мельника, секретарем – Дарію Василик. Було оголошено, що у вересні відбудуться загальні збори, під час яких можна вступити до новоствореної організації, виповнивши заяви-анкети.

Новостворена організація має назву – Українська Громадська Організація (УГО) „Помаранчева хвиля”.

Ініціяторами її створення виступила група чикаґських активістів нової хвилі еміґрації, бажанням яких було створити об'єднання, зміст діяльности якого притягав би до праці як представників попередніх хвиль еміґрації, так і численної „четвертої хвилі”, а також відповідав би новим обставинам нашого сьогоднішнього еміґраційного життя. Тими активістами в більшості були особи, які у президентських виборах минулого року творили Комітет „Вибори–2004”, займалися агітаційною виборчою кампанією на користь Віктора Ющенка, проводили демонстрації на його підтримку перед українськими та американськими установами. Саме тому організатори прийняли назву „Помаранчева хвиля”.

В статуті сказано, що „Помаранчева хвиля” сприятиме згуртуванню і організації всіх представників української еміґрації в США на засадах християнської моралі, національного патріотизму, захищатиме їх права та інтереси, проводитиме дії й заходи, спрямовані на зміцнення й розбудову незалежної України.

„Помаранчева хвиля” вважає себе інтеґральною частиною нашої еміґраційної спільноти, як це підкреслено у статуті, співпрацюватиме з іншими організаціями і представниками української діяспори для збереження і примноження найкращих спільних надбань.

Статут визнає різні заходи, які становитимуть основу діяльности новоствореної організації. Членами „Помаранчевої хвилі” можуть бути громадяни українського походження та члени їх сімей, які визнаватимуть статут організації та будуть дотримуватися його вимог. Щоб стати членом нової організації, кандидат подає заяву і складає внесок в сумі 25 дол.

Заслуговує на щиру похвалу і підтримку намагання нових еміґрантів віднайти себе у новому середовищі і бути активною частиною нашої великої української спільноти в Америці.

Лука Костелина

...нова газета

НОВИЙ САД, Сербія і Чорногорія. – Українське видавництво „Рідне слово” випустило перше число газети „Рідне слово” – єдиної газети українською мовою в Сербії. Постійні клопотання Української національної ради та інших громадських об'єднань української діяспори у Сербії увінчалися згодою Виконавчої ради Автономного Краю Воєводина, і Українська національна рада стала засновником видавництва „Рідне слово”, котре, крім газети, випускатиме журнали, календарі та твори художньої літератури.

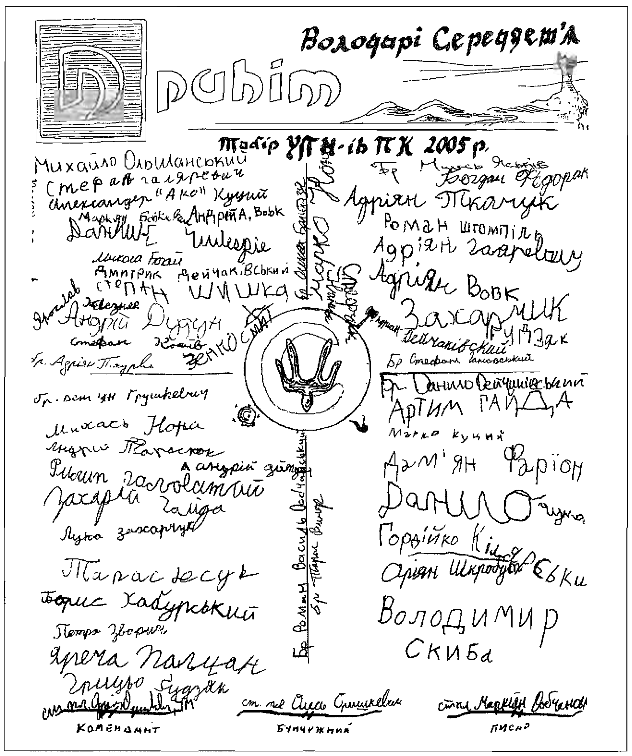
На урочистій презентації газети „Рідне слово”11 серпня виступили завідуючий у справах Посольства України Юрій Лисенко, голова Української національної ради Василь Дацишин, публіцист Лука Хайдукович та ін.

Головний редактор видавництва „Рідне слово” Євген Кулеба повідомив, що від Нового року цей місячник стане двотижневиком, а пляни є, щоб газета стала тижневиком.

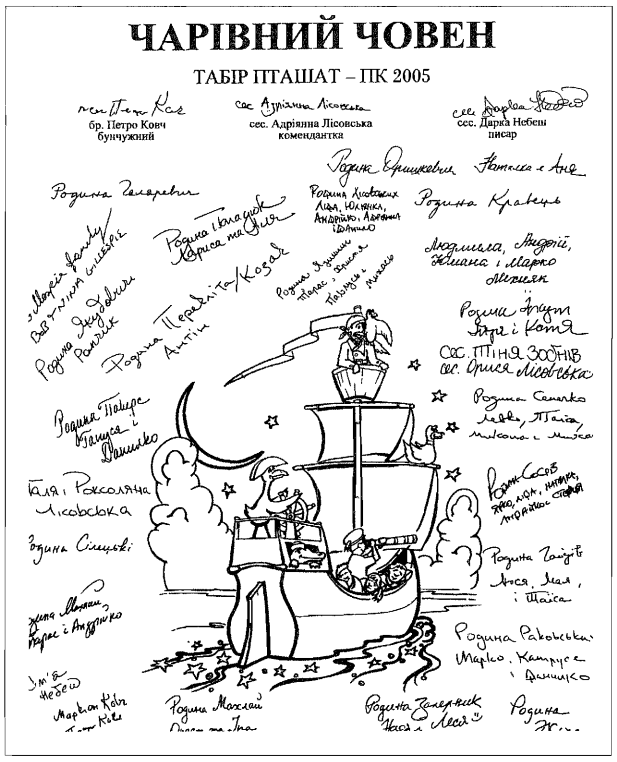
У газеті представлено актуальні теми суспільного життя, роздуми про минуле, як добрий приклад новим поколінням, є сюжети з релігії. Газета матиме розділи з етнографії, історії, плянуються дитячий та літературний додатки.

Інфослужба
Товариства „Просвіта”

Привіти з літніх пластових таборів

Табір „Володарі Середзем'я"

Табір „Чарівний човен"

Табір „Родинна Ватра XVIII"

Виставка Мистецької студії Культурного центру УККА

НЮ-ЙОРК. – Виставка Мистецької студії для наших талановитих дітей відкрилась в місті, розділена на дві частини. Одна прикрашає церковну залю при Українській православній церкві св. Володимира (160 W. 82 St.), а друга частина знаходиться в залі церкви Всіх Святих (206 E. 11 St.). Про більшість творів талановитих дітей уже писали українські газети в Америці. Це твори останнього навчального року.

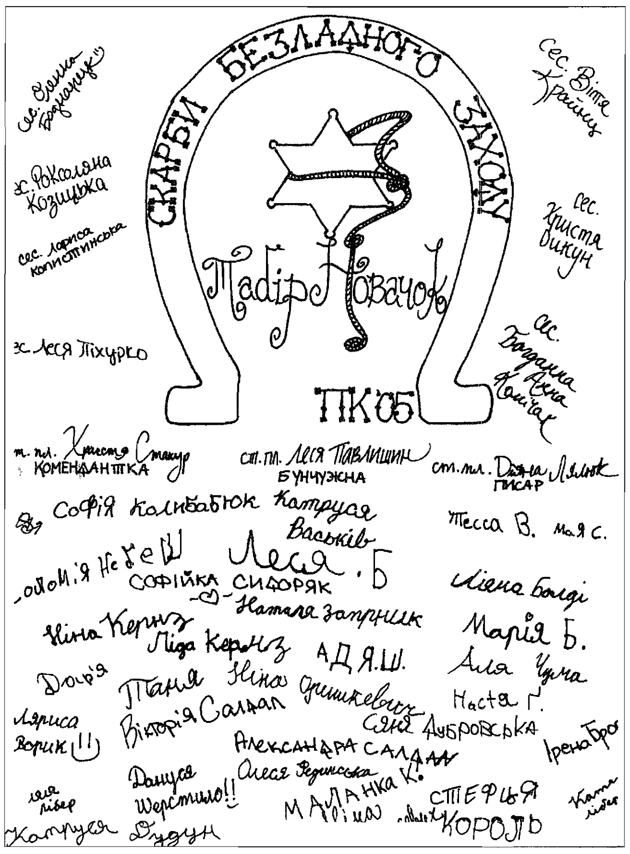
„Український краєвид" Остапа Гладуна осяяний сонцем, з чудовими квітами і колосками жита. „Князь Володимир Великий з хрестом в руці" – малюнок братів Сірошів. „Лілову квіточку в склянці з водою" намалювала Катерина Гошовська, а Маруся Сурмачевська малювала маленькі троянди, які ніби ведуть боротьбу проти величезної квітучої розлогої квітищі. Артем Драч використовує контрасти фарб на пурпурових кущах на тлі вічнозелених смерек і темносиньої карпатської височини. Відвідувачі виставки затримуються біля творів Іванка, Мартусі і Михайлика Антонових. Декілька творів керівника студії теж є на виставці. Він зберігає особистість кожного студійця, допомагає розвиткові їхнього таланту.

Добре дбають батьки про своїх дітей. Особливо хочеться подякувати Українському Конґресовому Комітету Америки, Федеральній кредитовій кооперативі „Самопоміч", Українській Національній Федеральній кредитовій кооперативі, українським церквам, газетам і всім добрим людям за піклування про наших дітей. Можливо, є добродії, які бажають допомогти студії. Її адреса: "UCCA-Art Studio", Ukrainian Congress Committee of America, 203 Second Ave, New York, NY 10003.

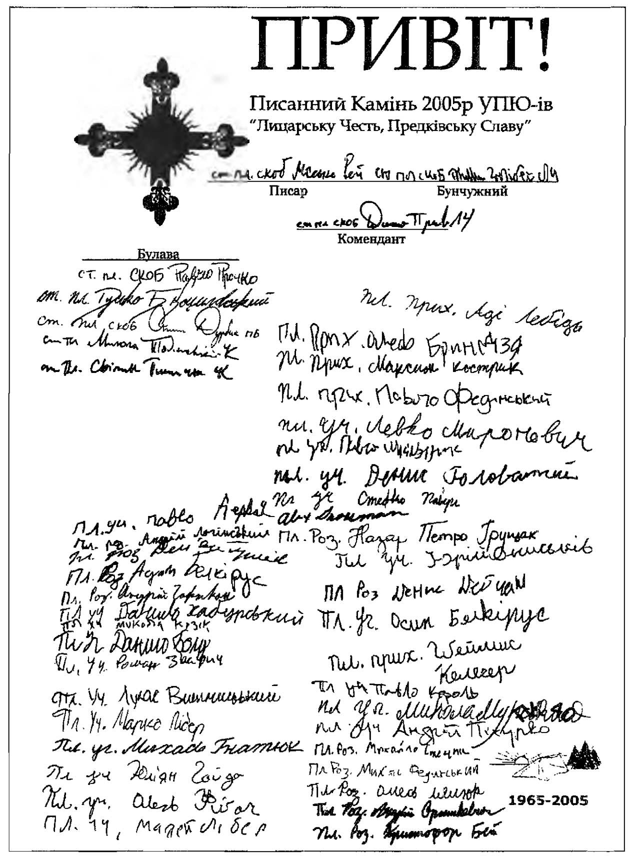
Василь Барабаш

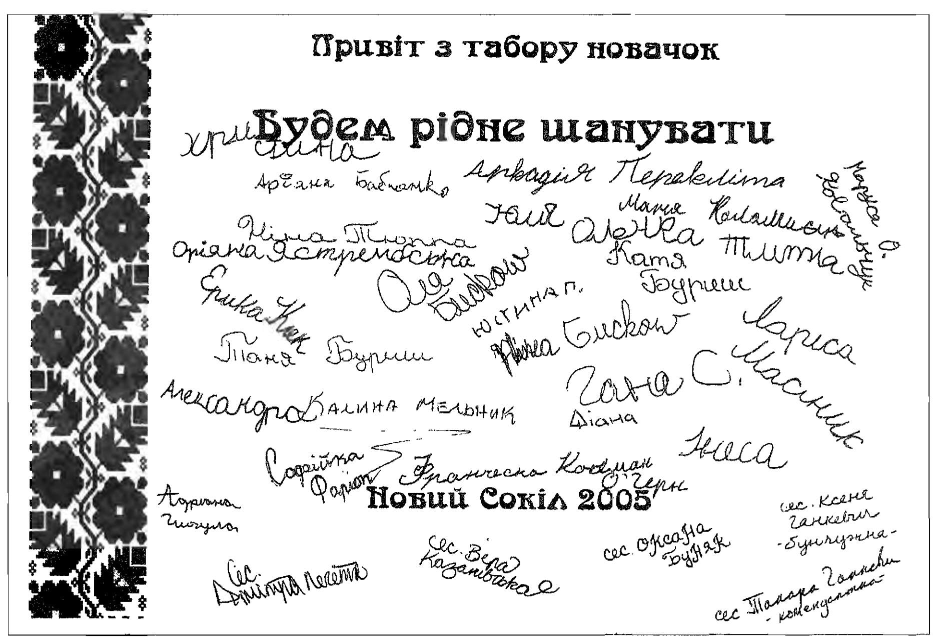
Остап Гладун, Іван, Михайлик і Мартуся Антонови в студії
Фото: В. Барабаш

Табір „Скарби безладного Заходу"

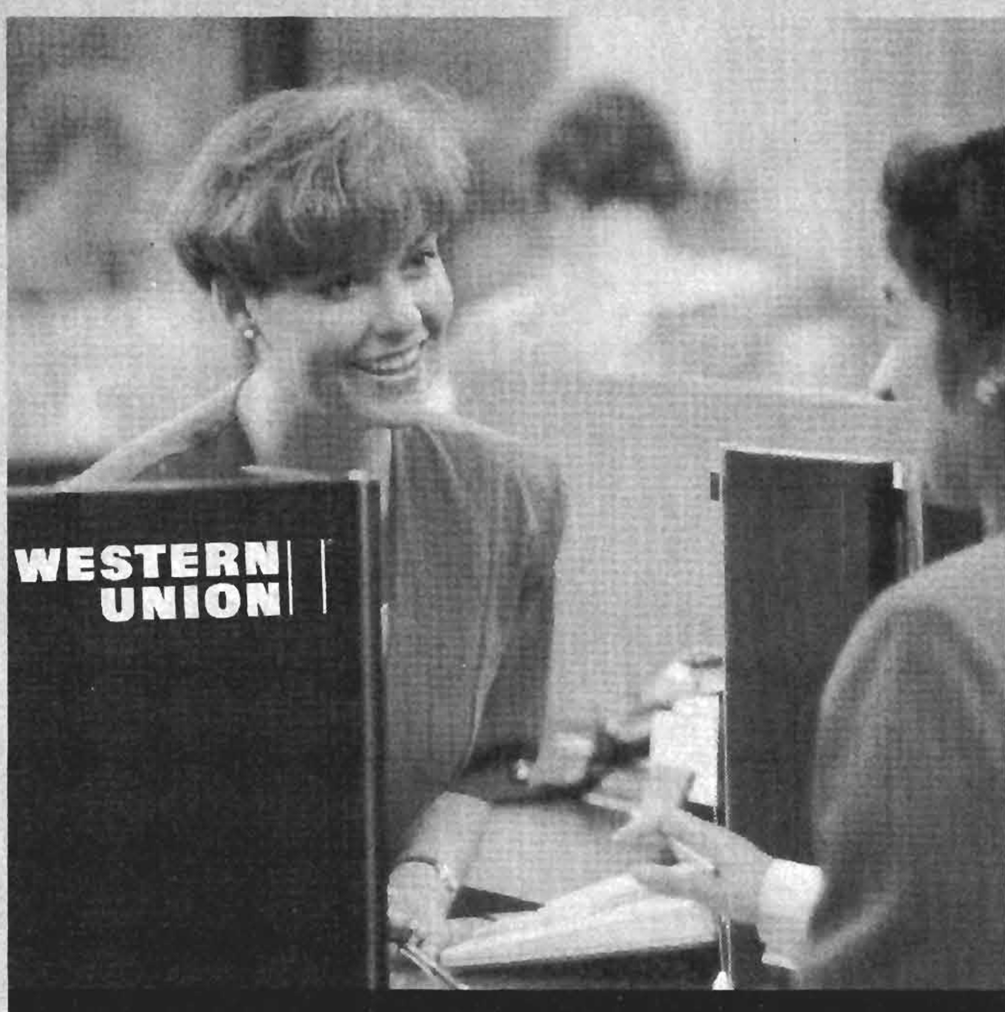

Табір „Писаний Камінь"

Табір „Будем рідне шанувати"

AIR
Tickets

WESTERN
UNION

Союзівка-2005 – дитячий сміх, розваги, знайомства на довгі роки

„Пташата" на Союзівці

Серед смерек і гір високих,
Що схожі на Карпатські гори,
Оселя стала ніби вчора,
Півсотні їй минуло років.
Тут землю всі гуртом купили,
Готелі гарні збудували,
Басейн і корти спорудили
І Союзівкою назвали.
Малятам – гойдалки, качелі,
Найменших в літній цій оселі
До себе кличе табір милий –
„Пташата" завжди в нім веселі.
Малята вчителів своїх,
Як рідних слухають батьків,
Малюють, ліплять, вирізають,
В походи ходять, загоряють,
Концерти ставлять і співають.
Танцюють в вишитих сорочках,
А на голівках у дівчаток,
Розквітли пишнії віночки,
Живе тут український дух.
Від цих малесеньких „Пташат"
Уклін великий Вам, матусі і татусі,
Бабусі сиві і дідусі,
За те, що прищепили мову
І пісню нашу барвінкову.
Нехай живе вкраїнське слово,
У ваших дочках і синах,
В онуках, правнуках й праправнуках,
Хай Бог Вас всіх благословить,
І мати Божа хоронить.
І я бажаю Вам здоров'я.

З повагою до Вас,
Стефанія Білиська

Табори Пташат–2005

Від 1989 року Пластове Плем'я „Перші Стежі" організовує для україномовних малят віком 4–6 Табори Пташат (ТП) на Союзівці. Ці два однотижневі табори мають свою окрему команду, яка плянує зайняття. Цього року до програми ТП було включено відзначення Помаранчевої революції.

Перша тура відбулася від 26 червня до 5 липня. Комендант – Ярополк Кульчицький, адміністратор – Неоніля Сохан. Було учасників 56, Булава – 20. На цьому таборі учасники дістали оригінальні помаранчеві хустки з Майдану. Сестрички у своєрідний, відповідний до віку дітей спосіб ознайомили таборовиків з подіями в Україні. На першому тижні відбувся „вогник", в якому використано талант та інструменти Андрія Соневицького. Відбувся теж виступ танцюристів під час вечері в „Одесі" на Союзівці. Табір закінчено в суботу розданням посвідок та дарунків – торбинок із пам'ятками з Ма-йдану та Українського Народного Союзу.

Друга тура відбулася від 3 до 10 липня. Комендант – Зірка Коломиєць. Лікарі – Майя Баб'як, Юрій Куріца, адміністратор – Ореста Фединяк. Учасників – 78 (рекордове число), Булава – 27.

Братчик Андрій Коломиєць зворушливо розповів про батька з України, який хотів, щоб його діти могли вільно говорити і вчитися українською мовою. До нього прилучилося багато людей і так на Майдані у Києві постала Помаранчева революція. Цього доброго батька Віктора Ющенка обрано Президентом України. Діти раділи з цього приводу та створили своєрідний „Майдан" на Союзівці.

Закінчення табору відбулося при „вогнику", на якому, крім виступів роїв та пісень, організатори табору та Булава попрощали довголітню комендантку Зірку Коломиєць, яка була на семи ТП, з чого чотири рази була дуже доброю коменданткою. Кінчає вона „пташину кар'єру" та від'їжджає на „Новий Сокіл", щоб там, як добра мама і пластунка, працювати в кухні. На знак подяки сестрички заспівали „коломийки" та вручили Зірці плякету із підписами всіх присутніх.

На „вогнику" був присутній Президент УНСоюзу Стефан Качарай, який виступив з промовою заохоти. Неоніля Сохан і Ореста Фединяк передали президентові черговий даток від ТП на Союзівку (2 плитки).

Після роздавання посвідок та дарунків від УНСоюзу, 33-ий Табір Пташат закінчено співом „Ніч вже йде".

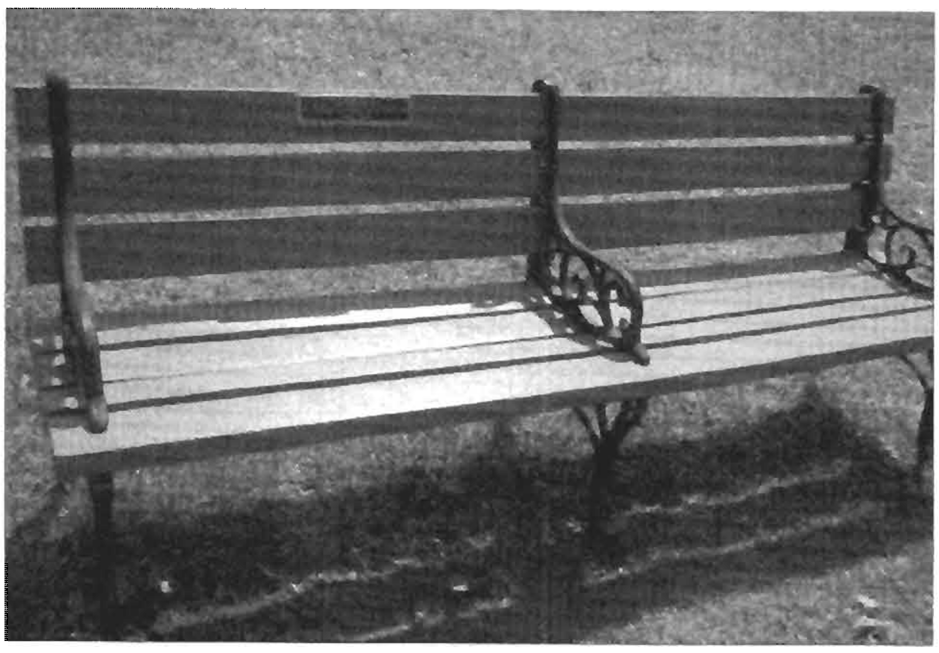
Союзівка-2005 – чарівні усмішки, тепло родини, спомини з минулих літ

Виховники табору „ Відкриття“, (перший ряд) зліва: Крис Бенуа, Кіра Миськів, Еліс Бенуа, (другий ряд) Лара Челак, Анна Челак.

Союзівка завжди влаштовувала виставки традиційного українського мистецтва, як і творів модерних мистців. Молода мисткиня Діяна Шмериковська біля однієї зі своїх картин, що виставлялися під час святкувань Дня незалежності США 4 липня.

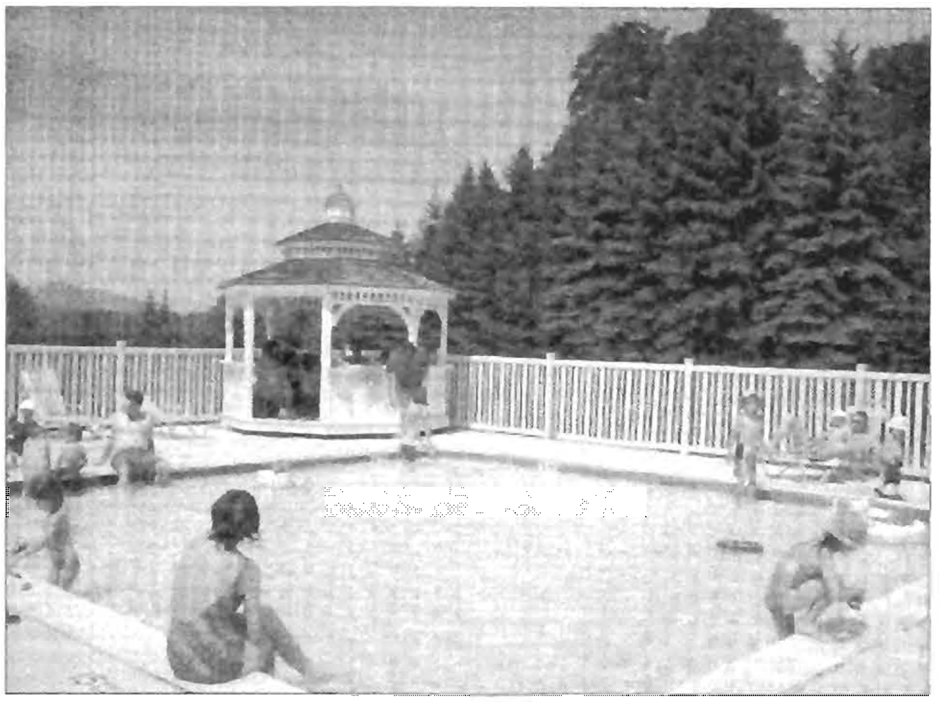
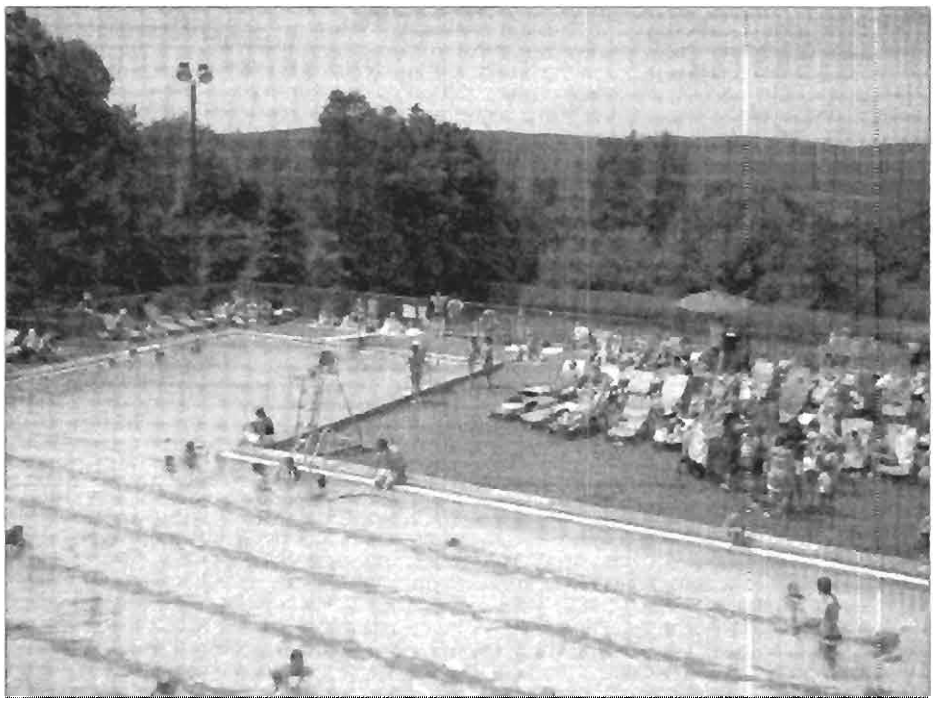

Минулорічна кампанія збирання фондів для відновлення Союзівки увінчалася успіхом: на допомогу оселі зібрано понад 150,000 дол.. Обабіч приклади – пропам'ятна лавка і бруковий камінь з написами прикрашають стежки оселі.

Цьогорічний тенісовий табір, який відбувся від 26 червня до 8 липня продовжив багаторічну традицію Союзівки, котра не тільки вирощує нових майстрів тенісу, але дає змогу плекати довготривалу життєву дружбу.

Союзівка-2005 – музика, спорт, смачні страви, повноцінний відпочинок

Без сумніву, одна з найкращих розваг на Союзівці в гарячий соняшний день – це можливість відпочивати над басейном чи купатися в ньому.

Просторий дворик „Веселки" служить спокійним куточком для зустрічі з друзями під час дня або динамічним місцем для танців під час вечірньої забави.

Жодне завдання не було завеликим чи неважливим для Зозульки Гавслер під час „Днів прибирання оселі" 27 – 30 травня.

Другий рік з черги під енерґійним керуванням Маї та Рути Левів, два десятки членів Бруклинської української групи та їхніх приятелів організували „Дні прибирання оселі", щоб допомогти Союзівці у підготуванні до прийняття літніх гостей.

Інструктор Юрій Ганушевський вчить учасників табору „Пригода" на Союзівці техніки „скуба" –занурювання у воду. Це вже кілька років підряд Союзівка організує табори „Відкриття" і „Пригода" для старших дітей, як додаток до табору „Чемного" для молодших дітей.

Союзівка-2005 – чари природи, гостинність господарів, радість зустрічей

Головний скарбник УНС Рома Лісович (друга справа) і комендант тенісового табору Юрій Савчак (перший зліва) роздали нагороди молодшим переможцям першого і другого місць.

Рас і Керин Челаки з їхніми доньками Ларою і Анною є великими приятелями оселі. Рас з родиною займалися печенням поросяти під час вихідних днів 4 липня на Союзівці.

Хоча тенісові корти Союзівки приваблюють любителів традиційного спорту, модерний спорт „пляжевої“ відбиванки, на недавно відновленій пісковій площі, стає чимраз популярнішим.

День Союзянки -2005

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – В неділю, 7 серпня, чарівна Союзівка гостинно відчинила двері перед представницями найстаршої жіночої організації нашої громади – Союз Українок Америки. Зранку всіх учасників свята привітав на Службі Божій о. Володимир Пісо. Полуденок для гостей приготували місцеві союзянки з 89-го Відділу СУА. Відтак союзянки та гості мали можливість помилуватися чудовими гірськими краєвидами „американських Карпат”, подихати життєдайним гірським повітрям. Завітавши до крамнички, відразу потрапили у царство вишиванок, малярства, декоративної різьби по дереву, писанок. Особливу увагу привернула дитяча література: прекрасно ілюстровані казочки, віршики, оповідання. Радіємо, що маємо можливість у чужому краю виховувати дітей в українському патріотичному дусі. А прочитати газету з України – це ж так приємно!

Урочисту частину свята відкрила Надія Савчук, голова Окружної управи СУА Ню-Йорку. Вона привітала усіх союзянок, які прибули на свято, а також гостей – віце-консула Генерального консульства України в Ню-Йорку Наталію Костенко, голову СУА Ірину Куровицьку, головного скарбника УНСоюзу Рому Лісович, голову Ради директорів Української Федеральної кооперативи „Самопоміч”, Ню-Йорк, Мирослава Шміґеля з дружиною, представника УККА Євгена Івашка з дружиною. Вона подякувала проводові Союзівки, зокрема управителеві Несторові Паславському, який щороку надає приміщення для відзначення Дня Союзянки. Особливу подяку Надія Савчук висловила Нюйоркській кредитівці за приют Домівки СУА у своєму приміщенні упродовж багатьох років та за постійну фінансову підтримку СУА Округи Ню-Йорк. Наталія Костенко від імені Генерального консульства України в Ню-Йорку і всього українського жіноцтва щиро привітала союзянок і високо оцінила вклад Союзу Українок Америки у створення і розвиток української держави, а також підкреслила, що спільне українське коріння завжди об’єднувало нас.

Голова СУА Ірина Куровицька привітала усіх присутніх союзянок, почесних членок СУА, членів Головної управи СУА, гостей, подякувала Маріянні Заяць за зразкове підготування XXVII Конвенції СУА, що відбулася цього року в Олбані, Н. Й, згадала прекрасний виступ на Конвенції СУА Лілі Григорович, голови Союзу Українок України, яка так високо і так красно оцінила нашу діяльність, повідомила, що 11 вересня в Народному домі Ню-Йорку відбудеться відзначення 60-ліття журналу „Наше Життя”, яке стане частиною тижневої програми „Українсько-американські культурні відносини”. Ірина Куровицька повідомила, що д-р Ігор Магун протягом десяти років безкоштовно подає дописи до „Нашого Життя” на медичні теми. Вона від імені усіх союзянок подякувала йому і вручила Грамоту вдячности з нагоди 80-ліття СУА. Д-р І. Магун, приймаючи нагороду, побажав союзянкам міцного здоров’я.

Мистецьку частину програми вела Уляна Кекіш. А підготували її під гаслом „Я вірю у розквіт моєї землі, у силу твою, Україно!” самі союзянки: декламатори, поети, композитори, хореографи. Юна солістка Христинка Махно ознайомила присутніх з новими творами поетеси і композитора Оксани Лиховид. Зі сльозами на очах слухали „Молитву до Божої Матері” у виконанні солістки Вероніки Канінської на слова і музику Оксани Лиховид. Ансамбль „Українська родина” представив прем’єру сезону – вокальне тріо „Троянда”. У їхньому виконанні звучали жартівливі, ліричні, а також українські народні пісні. Акомпаніювала керівник ансамблю Оксана Лиховид. На сцену вийшли маленькі танцюристи школи бального танцю під керівництвом Наталі Лемішки. Їх змінили старші за віком пари. Між піснями і танцями голова 127-го Відділу СУА Світлана Махно читала українські поезії.

Закінчилося свято, а піднесений настрій союзянок продовжувався в автобусі по дорозі додому. Спонтанно утворився дружний хор. Українські пісні звучали до самого Ню-Йорку.

Лідія Баб’юк

Фото: Оксана Лиховид

Віце-консул Наталя Костенко (третя зліва) з учасницями концерту

Юна солістка Христина Махно

УКРАЇНА І СВІТ

Чи треба будувати „Високий „замок" у Львові?

Сьогоднішня влада Львова хоче увійти до історії міста збудуванням „Високого замку". Що ж це за замок буде? Адже княжий замок був дерев'яний. І ніхто не знає і вже не буде знати, який він мав вигляд. То, може, відбудувати середньовічний замок, який збудував польський король Казимир Третій? Але про вигляд цього замку теж майже нічого не відомо. Збереглось декілька малюнків і гравюр, які тільки засвідчують, що замок був.

У Києві відтворено Михайлівський Золотоверхий собор. Перед руйнуванням віддані своїй справі архітектори його обміряли і зфотографували. Більшість деталей відтворено за реальною інформацією. Пікреслюю – *реальною*! І навіть при такій ситуації є скептики, які кажуть, що собор відтворено не з такого матеріялу, який був притаманний часам побудови, при відтворенні використано сучасні технології будівництва та інше.

Якщо повернутись до відтворення львівського замку за археологічними дослідженнями, то тут є декілька контраргументів. По-перше, пам'ятки археології охороняються законом і їх руйнування карається. Яким чином будемо будувати замок на старих фундаментах, які уже є пам'яткою, не зруйнувавши їх? По-друге, як визначити, яким був замок?

Визнанням унікальности Львова було внесення центральної частини міста до списку Світової спадщини ЮНЕСКО. Уже були неодноразові попередження Львову про порушення зобов'язань щодо дотримання вимог охоронних пам'яток у місті. Чи готові ми знову зневажити ЮНЕСКО? Чи після нових виборів будемо пояснювати, що то у нас влада тоді така була?

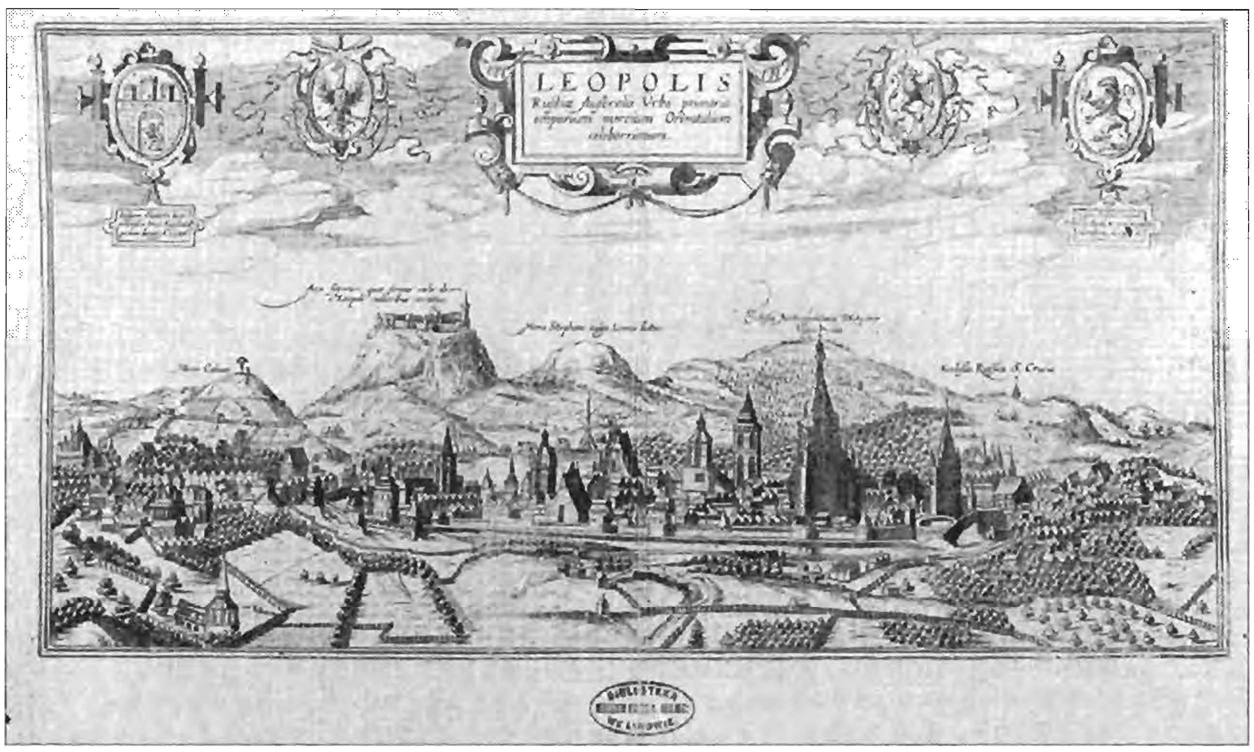

На „відбудову" замку заплановано 18 млн. грн., а справжні пам'ятки будуть і надалі руйнуватись.

Уся площа Ринок потребує негайних робіт, нещодавно відреставрований палац Бандінелі уже має проблеми з підмоканням стін (заощадили трохи на гідроізоляції фундаментів), сухі фонтани на Ринку і надалі будуть солідарні з львів'янами у бажанні побачити воду? До обвалів карнизів і бальконів старовинних будинків ми уже ставимось, як до чогось буденного. Собор св. Юра стоїть у риштуванні уже який рік. А Вірменський собор?

Сумно слухати про ідею „дозбирування" грошей від благодійників на побудову замку . Справжні меценати не те що на замок не дадуть, а й на будь-яку іншу реставрацію оригінальних пам'яток після цього не даватимуть. І правильно робитимуть. Якщо ми не вміємо цінувати гроші, які маємо, і такі величезні суми тратимо на псевдовідбудови бутафорних замків, то хто нам дасть свої гроші на такі забавляння?

Андрій Салюк,
президент Благодійного фонду „Збереження історико-архітектурної спадщини Львова"

Старовинні гравюри не дають опису Високого замку, а тільки свідчать про його існування
Внизу: В жахливому стані перебувають архітектурні пам'ятки Львова

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Вересень 2005 р., ч. 61

Політики України не хочуть знати свого минулого

У видавництві „Універсум" в Львові в 2004 році, вийшла друком книга „Революційна стихія - Зимовий похід 1919-20 рр." - спогади - публікації отамана Юрка Тютюнника, керівника Другого Зимового походу, які появилися друком в Коломиї 1923 року та друга частина - у Львові в 1937 році. Упорядником та автором передмови книги є Олег Романчук, кандидат філологічних наук та редактор журналу „Універсум".

Про Ю. Тютюнника думали в Україні та в діяспорі, що він був засланий на Сибір й там загинув. Тепер довідалися з комуністичних архівів, що він був арештований й 20 жовтня 1930 року розстріляний. Іван Багряний навіть написав вірш-пісню, якій дав крила Григорій Китастий. У ній співається, що прийде час - і Тютюнник з Сибіру прийде.

В українській пресі були різні версії, як керівник Другого Зимового походу отаман Ю. Тютюнник, ворог більшовиків, опинився в Радянській Україні.

Ось що пише про те у „Споминах совєтського дипломата" Г. Бесєдовський, колишній член совєтської дипломатичної місії в Варшаві:

„З огляду на свою українську діяльність у Варшаві, я мусив бути також у курсі справ Тютюнника. ҐПУ придумало такий плян. Аґенти ҐПУ натрапили на слід підпільної української організації - Вищої військової ради. Замість того, щоб арештувати членів організації, аґенти ҐПУ ввійшли до її складу і фактично взяли організацію у свої руки. Потім послали одного керівника цієї організації (не аґента ҐПУ, а особистого знайомого Тютюнника) з дорученням нав'язати зносини з Тютюнником для співпраці і викликати його в Україну для таємного об'їзду організації. Тютюнник, дуже досвідчений конспіратор, послав наперед одного із своїх помічників. Той об'їхав „організацію", що мала розгалуження по всій Україні, і повернувшись, заявив Тютюнникові, що ця організація дуже поважна та що їй „можна цілком довіряти". Він казав, що можна навіть незабаром думати про розширення повстанчої акції. Лише керівники організації настирливо чекали особистого приїзду Тютюнника, щоб отримати безпосередні вказівки. Спочатку Тютюнник вагався, та потім згодився. Перейшов совєтську границю в умовленому пункті. А не встиг ступити й кілька десятків кроків, як був схоплений. Його привезли до Києва, а потім до ҐПУ в Харкові. Почалася тепер боротьба між Харковом і Москвою за долю Тютюнника. Дзержинський рішуче домагався його розстрілу. Але Харків вважав, що Тютюнника можна буде „присвоїти і використати"... Отамана залишили наразі живим. Але Тютюнникові спочатку все ж не довіряли. Майже кілька місяців він мешкав у домі урядовців ҐПУ під постійним наглядом".

Нижче містимо кілька витягів із цих спогадів Ю. Тютюнника:

„Ми слухняно йшли за своїми провідниками. А наші провідники любили Росію. Що це була за протиприродна любов, годі сказати. Чи це була любов старої жінки, що колись молодою з примусу віддалася і цілий вік гиркала на свого чоловіка, не помічаючи, що давно вже його покохала, чи любов лакея до зубожілого пана, чи любов прирученої звірини до дзвоників на ярмі, але залишається фактом, що в наших провідників була таємнича, можливо, підсвідома любов до Росії. Зі своєю любов'ю провідники дуже ховалися. Але часом це ставало помітним. У такі моменти здавалося, що маси розтопчуть усе і всіх на своєму шляху до свободи, стихійно кинуться на ворога і вже в самій боротьбі знайдуть собі нових вождів, які не спинятимуть нового життя... Провідники боялися рішучих слів, а ще більше боялися рішучих справ...

Навіть в час революції верхи нашої демократії більше клопоталися про „загальні здобутки революції", про „єдиний революційний фронт" та про „врятування всієї Росії", аніж про інтереси нашої нації, що нагородила їх „довір'ям до кінця"! Навіть в час революції народним масам запаморочували голови, торочачи про „братнє співжиття" з москалями. І в тому дійсно „криється найбільша небезпека" нашого визволення...

Як боялися провідники нашої демократії відірватися від Петербурга, як прагнули вони порозуміння-угоди з нашими ворогами!.. І в тому властиво й була наша трагедія, що вони не вміли говорити з ворогами як слід, ще більше, вони не вважали росіян за ворогів...

Ми мали сприяючі умови, щоб творити - наш ворог, Росія, захитався в своїх найголовніших підвалинах. Ми мали знаменитий матеріял для будівлі - спалахнувші революційним ентузіязмом народні маси. Та серед керманичів Центральної Ради не знайшлося людини з творчим генієм. В нас були каменярі, і часом непогані, але не було архітекторів-творців. Ми не мали провідників. Ті люди, що вважали себе провідниками, не були ними. Час, дорогий час, минав; умови змінювалися не на нашу користь; дорогоцінний матеріял псувався.

Були люди, що вже тоді прозріли нашу внутрішню трагедію. Їх було небагато. Вони не могли значно впливати на розвиток подій. Проти світлих одиниць стояла ціла темна сила нашого ката - Росії, яка охоче підтримувала угодовців. Угодовці дорого платили Росії за тимчасову підтримку і платили інтересами цілої нації. Росіяни великі мистці обіцяти, щоб ніколи не виконувати своїх обіцянок...".

Книгу Ю. Тютюнника можна придбати, висилаючи чек на 15 амер. дол. на адресу Фундації.

Про вживання прапору

Прапор, як символ нації та її держави, має бути шанований громадянами країни. Вживання прапора визначене державними законами, тому варто подати декілька основних відомостей, як можна вживати знамено народу.

Прапор, коли його піднімають на щоглу, мусить доходити до самого її вершка. В день жалоби прапор треба підняти до половини щогли, одначе його піднімають спершу до самого верху, а звідтіля спускають до половини стовпа. При стягненні прапора найперше треба його підняти до верху щогли, а опісля спустити. Внизу долішні кінці прапора не можуть доторкатися землі. Людина, яка спускає прапор, мусить узяти його в руки і не дозволити упасти прапорові на землю. Коли в одному місці піднімають на щоглу кілька прапорів, то національний прапор мусить бути постійно посередині, між іншими прапорами. Коли на одну щоглу треба підняти два прапори, то всі інші прапори мають бути поміщені нижче державного.

Прапор на щоглі має бути від сходу до заходу сонця, але його можна не піднімати в негоду. Прапор на щоглі ніколи не може долішніми кінцями торкатися землі чи плеса води.

У випадку парадного маршу в день державного свята, державний прапор серед інших службових чи організаційних прапорів повинен бути напереді групи прапороносців або в одному ряді з іншими прапорами по крайньому правому боці. У парадному марші прапор можна нести тільки у вертикальній позиції. Під час парадних маршів з прапорами глядачі мають в часі переходу прапороносця біля них стояти „струнко", а чоловіки мають скинути капелюх чи шапку з голови. Глядачі в одностроях мають в часі перемаршу прапороносця салютувати. Салютування прапорові має бути тільки в момент переходу прапороносця з прапором попри глядача.

В часі піднімання та знімання прапора на щоглі глядачі мають з пошаною дивитися в сторону прапора, який є в русі.

Фундація є представником журналу „Універсум" в США

У Львові виходить з 1993 року цікавий журнал (формату американського журналу „Таймс") політології, футорології, економіки, науки та культури „Універсум", який редагує Олег Романчук - кандидат філологічних наук, доцент катедри факультету журналістики Львівського національного університету ім. Івана Франка. Він є одним з шести представників Фундації ім. Ів. Багряного в Україні.

В редакційній колеґії журналу є ряд відомих осіб: Микола Жулинський, Ігор Юхновський, Юрій Саєнко, Микола Томенко, Ярослав Дашкевич та ін.

В США тепер представником журналу „Універсум" є Фундація ім. І. Багряного, яка вже кілька років допомагає фінансово цьому цікавому журналові, котрий на кошти Фундації висилається до 500 бібліотек України.

Річна передплата журнала-квартальника, а деколи двомісячника, коштує для осіб з США - 50 долярів, а для читачів України - 20 дол.

Закликаємо осіб, які хочуть читати цікавий журнал, передплатити його для себе чи для когось в Україні, висилаючи на адресу Фундації, що подана нижче, чек з зазначенням, що це на передплату журналу „Універсум".

Подарунки Фундації історикам України

Приязною була зустріч представника Фундації Ів. Багряного на Дніпропетровщині - письменника Фіделя Сухоноса з викладачами та студентами історичного факультету Дніпропетровського національного університету. Поспілкуватися з науковцями та їх майбутньою зміною Ф. Сухоніс прийшов не з порожніми руками. За дорученням Фундації І. Багряного, письменник і видавець передав в розпорядження істориків чималу кількість архівних матеріялів західньої української діяспори. Сюди увійшли періодичні видання, статутні документи УРДП та ОДУМ-у, літературні твори, котрі побачили світ на чужині.

Передаючи ці дарунки для потреб науковців, Фідель Сухоніс стисло розповів про життєвий і творчий шлях Івана Багряного та діяльність Фундації його імені. У слові-відповіді декан історичного факультету Сергій Світленко не лише подякував гостеві, а й висловив впевненість, що надані в розпорядження матеріяли допоможуть професорсько-викладацькому складу та студентам в науковій і навчальній праці.

Дякуємо!

Від часу появи сторінки Фундації ч. 60 прислали пожертви такі особи: 150 англійських фунтів - **Іван Довгоп'ят;** по 50 дол. - **Анатолій і Люба Коломийці** та **Олександер Коваль;** 45 дол. - **Леонід Царик;** по 25 дол. - **Роман Коваль** та **Уляна Антоненко;** по 20 дол. - **Іван Зінченко, Петро Одарченко** та **Софія Барусевич.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям і просить далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, які звільнені від федерального податку США. Також дякує членам Фундації, що прислали свою належність - річні членські внески - 25 дол. США, та прохає тих членів, що ще не прислали, прислати на адресу Фундації.

В Фундації можна придбати майже всі книги, що видала Фундація, чи фінансувала, в діяспорі чи в Україні, висилаючи чек на адресу Фундації.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

Збірка пісень „Еміґрант" – новий компакт-диск Юлії Дошни

Юлія Дошна

„Еміґрант" – образ лемківської дівчини, хлопець якої виїхав до Америки шукати кращого життя. Він залишив її з журбою за любим, який вже не вертається. В новому світі він починає нове життя.

Цей „плач серця за любов'ю" Юлія Дошна в надзвичайно інтимний спосіб співає під акомпаніямент клясичних інструментів – скрипки, басу, фортепіяна, при музичному опрацюванні Давида Лібби. Вже сама фізична оправа цієї збірки з видом через відкриті двері до води-океану показує ідею-картину еміґрації-простору. Малюнок відкритих простих дерев'яних дверей має в собі сильний символ, як відізду, так і повернення додому.

За дверима видно синій океан до самого обрію. Далі – блакитний український колір, під ним помаранчевий – як віддзеркалення сьогоднішнього дня в Україні.

Збірка пісень „Еміґрант", присвячена Стефанові Арданові, починається „Молитвою" на слова Богдана-Ігора Антонича, під звук скрипки Андрія Пшибиценя та фортепіяна Давида Лібби.

Ю. Дошна з надзвичайною делікатністю передає прагнення осягнути цю височінь, щоб подивитися на несамовиту віддаль, якою була перша еміґрація з Лемківщини та Західньої України до Америки і Канади в 1870-их роках.

Пісні „Полетів бим на край світа в Гамерицький край", „Моя жена в старим краю", „Поїхав миленький", „Цне мі ся за тобом" передають вплив еміґрації на лемківське життя, особливо лемківської жінки, а саме дочки та матері.

Символом „відкритих дверей – повороту" Ю. Дошна робить пісню „Сьвітит місяц над горами", до якої сама склала мелодію.

Уся збірка пісень „Еміґрант" - це „боління Лемківщиною", яке Ю. Дошна виконує з плачем, болем та журбою, а при цьому з надзвичайною чуйністю. Її природній, таємничий, вільний голос (альт) з силою внутрішнього спокою переживань взагалі не потребує модулювання.

Скрипка Андрія Пшибиценя та ґітара Христофора П'єтруха (яку я чув в інших виступах Юлії), чи бас Кена Філяно, лише додають меланхолії суму й тужіння. Відчувається, що на таке глибоке виконання пісень особисте життя Юлії мусіло мати не малий вплив.

Юлія Дошна родом з Лемківщини, де проживає, працює, компонує і передає своє знання молодому поколінню. Вона починала у музичній-хоровій групі „Лемковина" Трохановського, а через 20 років вже сама диригувала хором „Веретено".

Юлія та її дитяча група „Веретено" виступали по цілій Лемківщині та Польщі. Голос Юлії чули в Україні, Канаді, США. Її концерти, як камеральні у близькому спілкуванні з публікою, або акапельні (сольоспів), чи просто під голим небом Бескиду, несли слухачам лемківську культуру.

Новий компакт-диск

Збірку лемківських народних слів-пісень, разом зі словами Семена Магзелана та Богдана-Ігоря Антонича склав композитор Давид Лібба.

Українська преса називає Юлію Дошну „лемківською Ніною Матвієнко".

Для Юлії Дошни спів – це внутрішня потреба, спосіб розповіді про життя лемків, який сама співачка виплекала з любов'ю до своєї рідньої лемківської землі.

Норберт Іван

Відкрито першу в Україні виставку „Помаранчева революція"

КИЇВ. – У будинку „Смолоскипу", на старовинному Подолі, у час помаранчевих тижнів мешкали сотні революціонерів. А 15 серпня у цьому ж будинку, у стінах Музею-архіву українського „самвидаву", відкрито першу в Україні документальну виставку „Помаранчева революція".

На відкриття завітали відомі правозахисники, дисиденти радянських часів, колишні політв'язні, українська інтеліґенція, журналісти, молодь.

Виставку відкрив голова видавництва „Смолоскип" Осип Зінкевич. Ведучим програми був директор Музею-архіву українського „самвидаву" Олесь Обертас. Виступили командир будинку „Смолоскипу" в часі Помаранчевої революції Андрій Раднюк, директор видавництва „Смолоскип" Ростислав Семків, колишні політв'язні – Михайло Горинь і Василь Овсієнко, представники української інтеліґенції Михайлина Коцюбинська, Атена Пашко, Іван Драч, колекціонер „самвидаву", ведучий телеканалу „1+1" Вахтанг Кіпіані, Василь Верига (Канада). Присутніми на відкритті був син Патріярха Мстислава – Ярослав Скрипник з дружиною з Канади, колишній політв'язень Юрій Бадзьо з дружиною і багато інших. Привітання надіслала міністер культури і туризму України Оксана Білозір.

Виставка складається з документів революційних та післяреволюційних днів, однак головну її привабливість для відвідувачів становить понад сотня фотографій, котрі висвітлюють перебіг акцій громадянського спротиву в Україні, гущавину настроїв та подій листопада-грудня минулого року.

В центрі залі змакетовано невелику барикаду – символ спротиву та знак пам'яті про дні повстання – вона складається з льозунгів та речей, подарованих смолоскипівському Музеєві-архіву учасниками пікетів, зібраних самими співробітниками видавництва. На стендах є документальні свідчення – листівки, газети, журнали, книги, надруковані під час і після революції – хронологія помаранчевого опору, безцінне джерело інформації для дослідників тих подій.

Від 16 серпня до 31 грудня „Помаранчева виставка" працює щоденно з 11-ої до 6-ої години. Адреса: будинок „Смолоскипа", вул. Межигірська, 21; метро „Контрактова площа", вихід: Нижній вал.

Ростислав Семків

Атена Пашко (в центрі) на виставці „Помаранчева революція"

Крим – український спадок від СССР

Українська присутність в Криму, як не прикро, помітна дуже мало, коли її взагалі можна розгледіти. Державні прапори на будинках урядових установ, двомовні українсько-російські написи на них, окремі реклямні щити державною мовою, котрі я зустрів на вулицях Ялти на початку серпня. Ще синьо-жовті прапорці на державних номерах кримських авт...

Ось, мабуть, і все, що свідчить про те, що Автономна Республіка Крим входить до складу України. Крим – єдиний реґіон в державі, де українське населення складає меншість. Так само мало нещодавніх автохтонів – кримських татар. Хоч з кожним роком, як відомо, їх більшає і вони все виразніше заявляють про свої права жити на батьківській землі.

Ще одна яскрава ілюстрація неприхованої ворожости до всього українського в Криму: сплюжені написи українською мовою на дорожніх покажчиках.

На горі Ай-Петрі ми зустрілися з продавцем вина Ахтимом, який народився в Узбекистані, куди за наказом з Москви вивезли всю його родину. Приїхав разом з ріднею на сонячний півострів на початку 90-их років, коли поставала незалежна Україна.

– Ми вже звідси – нікуди, – твердо каже Ахтим.

22-річний Сергій, мешканець невеличкого селища Ай-Даніль, Сергій не приховував своєї неприязні до сусідів, колишніх господарів півострова. Коли ми проїздили повз ялтинські мінарети, він сказав:

– Мені це нецікаво. Дикі люди. Їх чим менше, тим краще...

Як на мене, кримські татари свої права на півострові захистять. А ось чи зможуть почуватися належно на ньому українці? Повсюдно усі розрахунки лише у „рублях". Про гривню не згадують, здається, навмисне. Щоправда, був один випадок. Коли я, купуючи свіжу пресу, сказав, що у мене гривні, а не рублі, то несподівано отримав підтримку літнього чоловіка пересічної зовнішности:

– Правільно гаваріте, – кинув він на підтримку моєї репліки з якоюсь тихою усмішкою.

Москвичі, котрі виділяються у кримських натовпах своєрідною говіркою і настирливістю, напевно, чи не найбільше з російськомовних глузують з ознак української держави. Часто-густо їм підспівують місцеві шовіністи. Господарка квартири Олена, де ми зупинилися на постій, непогано провадить разом з чоловіком Олегом своє підприємництво. Подружжя має декілька власних квартир на кримському узбережжі, займається також посередницькими послугами. Одне слово, гріх скаржитися на матеріяльну скруту. Одного вечора, хоч і давав собі слово не входити у дискусії з прихильниками Януковича, таки не втримався. Олена поскаржилася, що Ялта нині брудна. І що винувата у цьому „помаранчева влада". Зайшлися до суперечки. Зрештою, Олена каже:

– Як добре було, коли був Радянський Союз. Нас усі поважали, нас боялася Америка!

Таких ще, як не прикро, дуже багато на просторах колишнього СССР. „Совєтчики" зазвичай є і російськими шовіністами. Дуже складно їм позбутися спокуси бути за старшого брата. Крим сьогодні, як це не прикро, ментально залишається великим уламком СССР. І подолати це, напевно, буде дуже важко.

За таких умов публічні промови державною, себто, українською мовою нового „ющенківського" прем'єр – міністра Криму Анатолія Матвієнка виглядають своєрідним викликом тутешній „совєтчині". Що слід зробити для того, аби Крим таки став, коли не Україною, то, принаймні, стабільною складовою української держави? Мені здається, що перелом відбудеться тоді, коли життя в Україні буде кращим, ніж в Росії. Ось тоді навіть кримські росіяни з повагою називатимуть гроші не рублями, а гривнями.

Фідель Сухоніс,
Дніпропетровськ

Досі незрозуміло...

(Закінчення зі стор. 1)

Наразі Київ приєднався лише до 17 документів щодо створення ЄЕП з 93. А сім документів передбачають створення наддержавних органів, і їх Київ навряд чи схвалить.

Президент В. Ющенко, промовляючи 27 серпня в Казані після засідання чотирьох провідників країн-учасниць щодо угоди про формування ЄЕП, повідомив, що Україна готова підписати 15 з 29 документів щодо створення зони вільної торгівлі між Україною, Білоруссю, Казахстаном та Росією. Водночас він повторив, що Україна не буде підписувати документів, що передбачають створення наднаціональних структур.

„Якщо ми говоримо про перший пакет документів, які передбачають створення Зони вільної торгівлі, що складається з 29 угод, то ми знаходимо взаємодію щодо 15 документів, інші будуть знаходитися у вивченні, оскільки там зачіпаються дві позиції, складні для нас", - сказав Ющенко. „Від українського парляменту неможливо одержати санкцію на створення наднаціонального органу, і це треба враховувати", - підкреслив український провідник, додавши, що „не виключено, що кожна зі сторін буде мати різну швидкість інтеграції".

Президент Росії В. Путін заявив, що Росія, Казахстан і Білорусь мають підписати 29 документів до 1 грудня і ще 15 документів - до 1 березня. А Україна, за його словами, „готова поступово приєднатися". В. Путін також сказав, що Росія провела переговори про створення зони вільної торгівлі практично з усіма країнами СНД.

Зустріч чотирьох провідників-учасників угоди про ЄЕП відбулася після неформальної зустрічі СНД у Казані.

У Казані в рамках двосторонніх зустрічей український керівник зустрівся з президентами Білорусі та Росії. З цього приводу В. Ющенко сказав, що його розмова з президентом Білорусі відбулася в атмосфері взаєморозуміння. Окрім двосторонніх питань, йшлося також про ініціятиви України щодо врегулювання конфлікту між Білоруссю та Польщею.

Президент Республіки Білорусь Олександер Лукашенко 27 серпня сказав: „Україна для нас не просто сусід - це найближча до нас держава. У нас немає жодних комплексів стосовно України та її керівництва". У свою чергу В. Ющенко в розмові з О. Лукашенком заявив: „Я радий хоч на казанській землі зустрітися з вами. Переконаний, що в нас нагромадився ряд питань у торговельно-економічному співробітництві, гуманітарній сфері". Український президент нагадав, що в наступному році „буде скорботний ювілей - 20-та річниця катастрофи на Чорнобильській АЕС. І хотілося б до цієї дати зробити якнайбільше у вирішенні проблем, пов'язаних з Чорнобильською аварією", - відзначив Президент України.

Як повідомили „Інтерфаксу" у білоруській делеґації, зустріч президентів Білорусії й України відбулася „з ініціятиви української сторони". Крім того, сторони домовилися, що на початку вересня відбудеться зустріч прем'єр-міністрів двох країн в Мінську, де буде розроблено дорожню карту зі всього комплексу питань співробітництва України та Білорусії.

За повідомленнями ЗМІ

Президент України В. Ющенко (другий праворуч) і Президент Російської Федерації В. Путін (ліворуч) на засіданні ради провідників держав - учасниць СНД в Казані 26 серпня. Позаду - сидить РНБОУ Петро Порошенко і перший віце-прем'єр-міністер Анатолій Кінах. *Фото УНІАН*

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Конкурси, фестивалі, нагороди...

Харків

28 серпня відкрився 5-ий Міжнародний конкурс диригентів. Цього року участь у конкурсі беруть 33 молоді диригенти з 29 країн світу. Усі вони пройшли спеціяльний відбір (за касетними записами) у Сполучених Штатах Америки. До Харкова приїхали мистці з Австрії, Німеччини, Польщі, Італії, України, Еспанії, США, Канади, Кореї, Японії, Сінгапуру, Венесуелі. Це рекордна кількість учасників за всі роки проведення конкурсу, що свідчить про зростання його популярности. Конкурс триватиме до 4 вересня і завершиться великим концертом лавреатів.

Ініціятором і засновником Міжнародного конкурсу диригентів у Харкові є відомий мистець, колишній головний диригент симфонічної оркестри Харківської філармонії, а нині громадянин США Вахтанг Жорданія.

Конкурс диригентів такого рівня є другим в Україні після Київського конкурсу ім. Степана Турчака. Конкурс у Харкові започатковано 2000 року, серед переможців минулих років були Георгій Жорданія (Грузія), Юрій Янко (Україна), Майкл Мірша (Англія).

Рівне

26 серпня закінчився V міжнародний молодіжний фолкльорний фестиваль традиційної народної культури „Древлянські джерела". У ньому взяло участь понад 30 колективів з різних реґіонів України, а також Литви, Польщі, Вірменії, Франції, Портуґалії, Мексики та Великої Британії.

Нагороду фестивалю „За органічність відтворення фолкльорного комплексу і високу виконавську майстерність" виборов гурт „Ранкова роса" з Рівного. А дипломами лавреатів фестивалю нагороджено гурти з Донецька, Хмельницького, Івано-Франківська та інших міст України. Нагорода глядацьких симпатій поїхала у Портуґалію разом з фолкльорним гуртом „Фолкльор Ранчо Монкарапачо". Спеціяльним дипломом нагороджено кращого виконавця інструменталіста Василя Химчака з фолкльорного гурту „Гуцули" з Івано-Франківської области. За збереження та популяризацію національної культури нагороджено фолкльорний гурт „Астгік" (Вірменія), дитячий фолкльорний ансамбль з Литви, фолкльорний балет з Мексики та фолкльорний гурт з Польщі.

Київ

23 серпня Президент України В. Ющенко присвоїв почесні звання низці відомих діячів мистецтва і культури України з нагоди 14-ої річниці Незалежности України. Звання Народний артист України присвоєно солістові-вокалістові Національного ансамблю солістів „Київська камерата" Олександрові Василенкові, артистові Луганського обласного російського драматичного театру Дмитрові Вітченкові, директорові-артистові Дніпропетровського українського театру одного актора „Крик" Михайлові Мельникові, артистові Харківського державного академічного театру ляльок імені В. Афанасьєва Олексієві Рубинському, концертмайстерові симфонічної оркестри Харківської обласної філармонії Ігореві Шаповалову, артистові Волинського обласного українського музично-драматичного театру імені Т. Шевченка Олександрові Якимчукові.

Звання Заслужений артист України присвоєно солістові гурту „Океан Ельзи" Святославові Вакарчукові, солістові гурту „ВВ" Олегові Скрипці, солістові гурту „Мандри" Сергієві Фоменкові, солістам опери Національного академічного театру опери та балету України імені Т. Шевченка Павлові та Петрові Приймакам, концертмайстерові оркестри Донецького академічного державного театру опери та балету імені А. Солов'яненка Володимирові Подольчукові та ін.

УНІАН

Співак з Коломиї – у Мет-опері

НЮ-ЙОРК. – У театральному сезоні Мет-опери 19 і 23 квітня виступив з успіхом український оперовий співак-бас Михайло Кіт. Співав він переважно в найкращих театрах Росії, зокрема в Маріїнському в Петербурзі. А він же уродженець столиці Покуття – Коломиї. Була вістка у „Свободі" з Лас-Веґасу кмітливої Наталії Приц. Їй належиться признання за цю новину, але про те, що Кіт – українець, вона не написала. Дещо більше можна про нього дізнатися з книжки І. Лисенка „Словник співаків України".

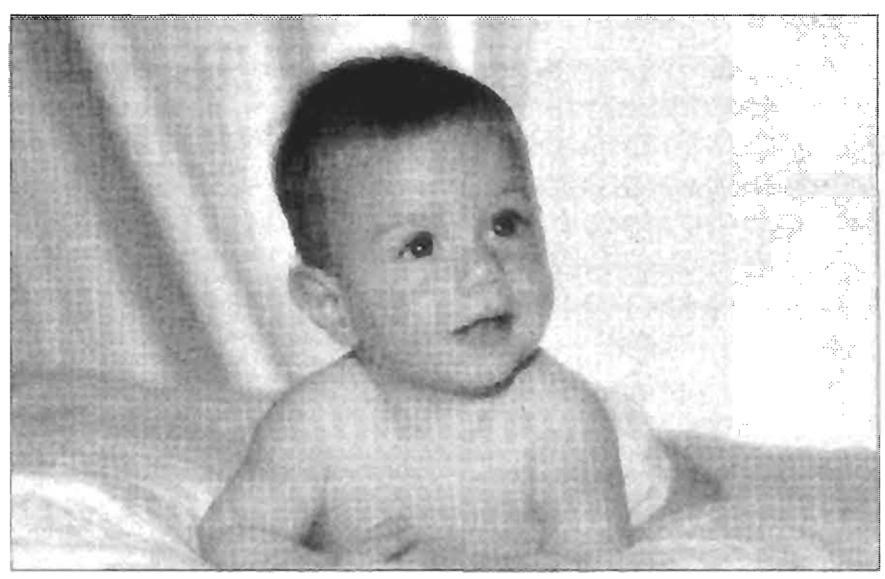

Михайло Кіт

В Ню-Йорку саме йшла опера Ваґнера „Валькірія". Диригував визнаний мистець В. Ґерґієв з Маріїнського театру, з походження – осетин. Обсада ролей – міжнародна. Чоловічий герой опери Зиґфрид – тенор Пласідо Домінго, слава з Еспанії. Сопрано О. Серґеєва з Росії пишається гарними високими тонами, Вотан – українець М. Кіт. Він оволодів співом, дикцією і грою подиву гідно. М. Кіт був першорядний Вотан, що приваблює до себе музичний світ.

Опера „Валькірія" для нас ще й тим важлива, що у ній на платівках повсякчасно прославляється неповторний голос С. Крушельницької. Ніхто зі співачок і досі не виконує арії краще від Соломії! Точно так їх і записано назавжди для людської відради і піднесення. Тепер слідом за нею йде бас-баритон Михайло Кіт.

Теодор Терен-Юськів

Художнє слово

Полум'я сучасних проблем в поезії

Василь Дергач – член Національної спілки письменників України, автор низки поетичних книжок, вірші з яких перекладались польською, французькою, російською мовами – надіслав до „Свободи" двотомник „Святе і грішне". Вразлива душа поета гірким болем відгукується на найсуттєвіші події сучасности.

Вірші і поеми Василя Дергача належать до того роду поетичних творів, які прийнято називати громадянською лірикою. Вони написані в руслі традицій і заповітів, що залишили нам у спадок Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, багато інших українських письменників, чия творчість і життєва доля були невіддільними від важкої і трагічної долі нашого народу.

На новому історичному відрізку часу Василь Дергач повносилим віршованим словом відчайдушно береться відстоювати національну гідність наших співвітчизників, їхнє право на достойне життя, гнівно таврує явища і дії, що поставили нині Україну на межу духовної, соціяльно-економічної і державної катастрофи.

Кращі вірші поета несуть в собі патріотичний заряд, здатний пробудити в душі читача радість і гнів, прислужитися формуванню національної свідомости у розгублених і зневірених людей, сприяти поширенню серед населення, що може і повинно стати сконсолідованим народом, націотворчих та державотворчих тенденцій.

Вірші і поеми, в яких на потужному художньо-публіцистичному рівні актуалізуються соціяльні та національні мотиви, традиційні для нашої літератури, врешті, проєктуються на досягнення загальнолюдських цінностей в українському суспільстві.

Василь Дергач – один з перших, хто насмілився в сучасній Україні написати про життя і смерть Степана Бандери саме як полум'яного патріота України, борця за її свободу й незалежність.

Очищенню пам'яті і возвеличенню борців за волю України покликана служити драматична поема Василя Дергача, „Ой, літав орел", націлена на відновлення правди про нашу героїчну і трагічну історію. Виставу за цією драматичною поемою вже здійснив Івано-Франківський обласний театр під керівництвом Народного артиста Володимира Нестеренка.

Картини сталінського терору змальовує автор в інших поемах. Багато віршів таврують ленінсько-сталінський геноцид українського народу. Сильно і сміливо звучать вірші В. Дергача про винуватців сучасної скрути, хапких злодіїв-зверхників „з нахабними писками".

Переживання ліричного героя Василя Дергача грунтуються на пекучих реаліях сьогодення і водночас вони введені в контекст минулого і майбутнього українського народу. Віра автора в Україну, єдину і неповторну, в її щасливе майбутнє передається і читачам, – і саме в цьому дієвий життєвий патріотизм творів „Святого і грішного".

Петро Осадчук,
заступник голови Національної спілки письменників України

Ностальгія

Згорблений, притихлий,
посивілий,
він ходив з ковінькою в руці.
Його серце тугою щеміло
і котились сльози по щоці.
Десь в Канаді, згадуючи Київ,
Мил., рідні Моринці і Львів,
від морозу злої ностальгії
зовсім, сіромаха, побілів.
Гнала українців зла недоля,
в безвість роз'їжджалися брати,
щоб зрадливу безталанну долю
десь за океанами знайти.
А тут душу різав щем серпами,
серце нило в зашморгах журби.
З рідного села землі напам'ять
набирав у хусточку собі.

Коло

Коли я був малим та кволим,
На мене гримав вітчим мій,
Круг мене креслив
з крейди коло,
Погрожував: „За круг не смій".

Держав той контур на долівці,
Немов на прив'язі мене,
І душу, наче пташку в клітці,
Стискало коло крейдяне.

Пройшли літа.
Зітерлась крейда, –
Долівка мазалась не раз, –
А той кордон навколо себе
Я відчуваю й по цей час.

Біляве вогнище

Воно забігло в хату без печалі,
Теплом білявим розтопило ніч.
Актори на екрані щось кричали,
Але воно їх мов не помічало,
І плащ зняло
з своїх дівочих пліч.
Рум'яне, все тяглось
до мене ближче.
І вимкнуло й торшер і телефон.
Прудке, гаряче, –
хай йому абищо! –
Зітхало, обіймало і кострищем
Взяло і серце
й мозок мій в полон.
Напружений, обпалений жорстоко,
Кріпився я, впирався, та земіг.
Й воно пригасло на канапі збоку.
Один лиш неслухняний
білий локон
Не здався і мені на груди ліг.
Воно лежало, як свята ікона.
Мовчало світло.
Жмурилось вікно.
Лише здіймались груди,
наче грона,
А на столі під спів магнітофону
У двох бокалах плакало вино...

Карби гніву

Над Києвом бунтує ураган.
Революційна молодість на злеті.
Студентські протестуючі намети
лягли, мов карби гніву,
на Майдан.

Стрімкі припливи волі і відваги.
Ярінь перебудовчої грози.
Збудились долі світлі голоси,
сурмлять у світ,
немов закличні стяги.

Хлюпнули молодої ери бризки.
Посіяв жовтень справи весняні.
І визріває справедливий гнів,
й диктат – в жалобі
за любимим тиском.

А гнів карбує правду чесним кодом.
За ним гряде новітній вищий пруг.
І хиріє застій з холодним льодом,
й до теплоти життя прямує рух.

Вишенька

Посаджу собі вишеньку
під віконцем
І, як рідну, теплом огорну,
од біди буду їй оборонцем
і покличу для неї весну.

У пасхальній свяченій водиці
я скупаю її й напою.
Хай пізнає мала чарівниця
безкорисливу шану мою.

Все зроблю для моєї малої,
щоб їй радісно й тепло було.
Щоб любила. Адже без любові
не цвітуть ні душа, ні стебло.

Гіркий мед

Я римував ще змалку
вірші,
А хтось хвалив: –
Та ти поет!
Я ті слова сприймав
як віщі,
Як найсолодший майський мед.
А потім роки розказали,
Що не вгадав я наперед.
Коли пройшов доріг немало,
Пізнав біди і серця шквали, –
З моїх очей полуда спала,
Життя в поета – ой, не мед.

* * *

Наче книга нечитана – кожна людина.
Всі сторінки гортай і уважно читай, –
І неспинним прибоєм до тебе прилине
Багатющого досвіду щедрий врожай.

Скільки стрів я людей, то упевнивсь достоту
І керуюсь в житті головною з основ:
Чоловіки – то книжки про війни й роботу.
А жінки – то цікавий сюжет про любов.

Після тої ознаки скажіть мені, братці,
Так до кого ж потягне скоріш у житті,
Чи до тих, хто веде про гармати та працю,
Чи до тих, хто дарує весну почуттів?

* * *

Брови – як шнурочки,
Зірочки в очах.
І слова – дзвіночки,
Й серце – наче птах.
Усмішка – співає,
Радість – виграє,
Почуття єднає
І твоє й моє.
Та крізь ритм шалений,
Крізь напругу дум.
Наплива на мене
Кароокий сум.

До 260-річчя від дня загибелі народного месника Олекси Довбуша

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Наприкінці серпня минуло 260 років від дня загибелі народного месника, керівника Опришківського антифеодального руху селян Прикарпаття Олекси Довбуша, який в добу кріпосництва й окупації західньоукраїнських земель боровся за соціяльне і національне визволення українського народу. В Івано-Франківському в історико-меморіальному музеї О. Довбуша демонструється велика колекція історичних знахідок періоду Опришківського руху.

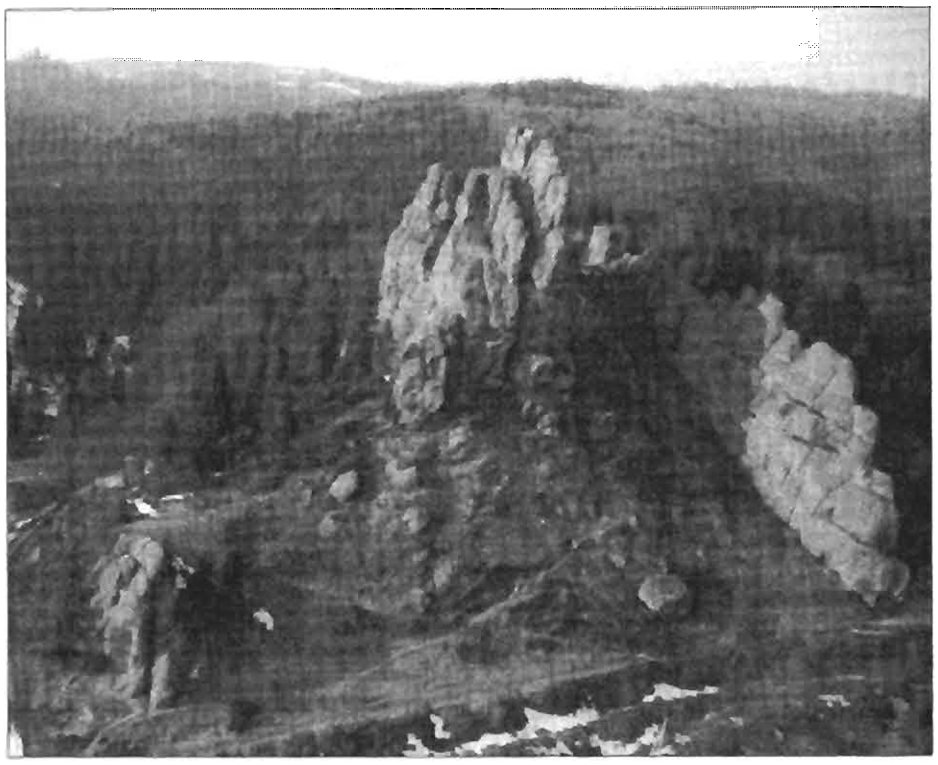
Колекцію про життя та антикріпацьку діяльність О. Довбуша понад 40 років збирає керівник музею, професор Володимир Грабовецький.

Загинув О.Довбуш наприкінці серпня 1745 року в гірському селі Космач Косівського району, коли місцевий гуцул Стефан Дзвінчук за намовою і оплатою польських шляхтичів смертельно поранив народного месника на порозі своєї хати. Мертве тіло порубали на 12 частин і виставили на палях, щоб устрашити повстанців. За твердженням історика Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Миколи Кугутяка, „такого жорстокого вироку не удостоївся ніхто у світовій історії".

У 1738 році О.Довбуш разом із своїм братом Іваном організував загін опришків-гуцулів і активно почав діяти на теренах Коломийського і Печеніжинського повітів. Всюди месники карали шляхту, шинкарів і феодалів за утиски селян. Забирали в них гроші і роздавали сільським біднякам, давали кошти на спорудження сільських каплиць та церков.

Професор В.Грабовецький переконаний, що „легендарний борець проти кріпацтва є одним з найбільш видатних народних героїв серед опришків XVI-XVIII століть, і його активна боротьба – не епізод історії клясової боротьби селян західньоукраїнських земель, а ціла епопея, насичена антифеодальними походами від Чорногори до Поділля, і далі – в бік Молдови, Угорщини, Трансильванії". Постать легендарного месника широко відображена в народній творчості, художній літературі, в образотворчому мистецтві і музиці.

УНІАН

Скеля Олекси Довбуша в Івано-Франківській області. Фото: УНІАН

Про Україну – в Санкт-Петербурзі

САНКТ-ПЕТЕРБУРҐ, Росія. – Вийшло друком чергове, 16-те число часопису „Українці та Петербург", присвячене 14-ій річниці Незалежности України. Видання започатковане в 1998 році українською громадою північної столиці Росії. Головний редактор часопису – Володимир Косенко. Вміщено короткий екскурс в історію України початку XX ст. – проголошення Української Народної Республіки, згадано імена С. Петлюри, В. Винниченка, М. Грушевського, С. Єфремова, Є. Чикаленка та інших. Далі вміщено тексти й ноти гимнів „Ще не вмерла Україна", „Боже великий, єдиний" та документи про здобуття Україною незалежности наприкінці XX ст. Темою державотворчих процесів в Україні просякнуте усе число.

Стаття „Петлюра та Петербург" розповідає про петербурзький період життя видатного українського державника, його громадську та партійну діяльність , участь у виданні щомісячника „Вільна Україна", який був розрахований на українських студентів. Значне місце відводиться також його особистому життю, зокрема знайомству і одруженню з полтавкою Ольгою Бєльською. У матеріялі „Героїчна боротьба ОУН-УПА" розповідається про ще одну сторінку українського національного руху за здобуття власної державности.

У часописі друкується „Слово про Кобзаря", виголошене професором Т. Зубиком на шевченківських зборах української громади Санкт-Петербургу. О. Дорошенко розповідає про встановлення пам'ятного хреста українцям – жертвам політичних репресій на Левашовському кладовищі Санкт-Петербургу. Вміщено також також шосте число обіжника СКУ.

Юрій Безкровний

РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ

Роман Левицький (1908 – 2000 pp.) від юних років любив українську пісню. Це було і причиною, що він студіював музику та закінчив музичне навчання в Кракові. На крайовому конкурсі хорів у Львові (1942 р.) хор Учительської Семінарії Криниці під його проводом виграв відзначення. Перебуваючи у Німеччині він навчався гри на бандурі у славного Григорія Китастого.

В ЗСА він диригував церковними хорами в Ню-Йорку, Перт Амбою, Елізабеті, Н. Дж., як також в Норт Порті на Фльориді. Організував та керував ансамблями бандуристів і співаків та навчав гри на бандурі і співу в Музичному Інституті в Ню-Йорку, як також у Випані і Бавнд Бруку, Н. Дж. Він провадив програми та виступав на „Союзівці" як також навчав співу на літній оселі СУМ-а.

Часто виступав перед українською і американською публікою на концертах і фестивалях у Kean University. Дописував до „Свободи" веселі фейлетони під назвою „Небелиці діда Паланиці", видав друком три збірки своїх оповідань, гуморесок і фейлетонів (остання з них під назвою „Пісня – моє життя"). Співав у хорі „Думка" і був солістом в Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка під проводом маестра Григорія Китастого.

У п'яту річницю смерти Р. Левицького родина видала CD вибраних 33 пісень з його платівок і касет, з яких деякі створені Р. Левицьким, але також написані іншими, як також народні пісні. Між ними знаходяться: „Крилець", його улюблена пісня „Два кольори", „Львів", „Чорнії брови", „Сонце низенько" і „Гетьмани".

Касету можна придбати, пишучи на адресу:
N. Gerus c/o Irene Lewycky, 275 Albermarle St., Rahway, NJ 07065,
включивши 5 дол.

Катастрофічні...

(Закінчення зі стор. 3)

летів скидаються мішки з піском. Понад мільйон осіб у штатах Місісіпі, Луїзіяна та Алабама залишилися без електроенергії, дороги – затоплені, медичної допомоги нема.

Для евакуації розроблено спеціяльний плян, згідно з яким мешканців міста, що залишилися, евакуюють за допомогою теплоходів. Влада, рятуючи живих, навіть не починала підрахунку кількости загиблих. Як сказав посадник, вулицями плавають трупи, однак рятувальники відштовхують їх, щоб розчистити дорогу до тих, що вижили.

Рятувальна акція ускладнена мародерством. Історична частина міста, так званий французький квартал, зазнав жорстокого розграбування. Завдана буревієм шкода оцінюється у 25 мільярдів долярів.

У місті очікується подальше піднесення рівня води. Тепер рівень води у найбільш низинних районах становить шість метрів.

У місті немає ні електрики, ні питної води, закінчуються запаси харчів. У деяких районах помітні клуби диму. Проблемою для влади стала відсутність зв'язку. Рятувальники думають, що жертвами могли стати до декількох сотень осіб. Досі підтверджена загибель понад 100 осіб.

Маштабна акція з метою подолання наслідків одного з найруйніших гураганів в американській історії триває. Гураган „Катріна" рухався зі швидкістю 280 кілометрів на годину.

Багато поселень і шляхів у штатах Місісіпі та Луїзіяна досі перебувають під водою, що ускладнює постачання необхідних товарів.

Крім того, губернатор штату Луїзіяна К. Бланко назвала руйнування трагедією величезних вимірів: „Вода піднімається вище і вище. Ми маємо кілька нагальних ситуацій, які потребують наших зусиль і інженерної звитяги, бо треба вжити невідкладних заходів ще до того, як можна буде почати нормальні акції. Нам також відомо, що є багато евакуйованих, багато врятованих і привезених до стадіону „Супердом", кількість мешканців якого зростає. Але ж там нема можливостей розташувати всіх людей, особливо тих, хто потребує медичної допомоги. Відтак, ми намагаємося тепер визначити пристосовані об'єкти, куди б ми могли евакуювати людей з міста. Маштаби ситуації просто тяжко осягнути. Від цього всього розривається серце".

Американські доброчинні організації „Червоний хрест" та інші розпочали термінову допомогу постраждалим, а Президент Джордж Буш перервав відпустку, щоб дати раду з наслідками природного лиха. Крім того, окремі штати країни висилають туди допоміжні дружини з різних ділянок для рятування потерпілих і відновлення комунікації, постачання води, електрики.

Найбільше постраждали від удару стихії штати Луїзіяна, Місісіпі та Алабама, де загинуло кілька десятків осіб. Найзначніша кількість з них – у штаті Місісіпі. На Фльориді, на яку гураган „Катрін" напав 25 серпня, внаслідок розгулу стихії загинули 11 осіб.

ЗМІ

ПОДОРОЖІ

Про скарби Києва і Чернігова ще мало знають у світі

Я прилетіла до Києва (уперше за 62 роки) 21 червня, а полетіла назад 29-го, отож мала лише 7 днів, щоб побачити те все, що хотіла. Все таки я встигла оглянути Лавру зі Спасом на Берестові і Троїцькою Надбрамною церквою, Трапезну Палату, а головно – Успенський собор, відбудований за подивугідно короткий час у його первісному вигляді, і то так чудово і майстерно, що я, привчена до західньоевропейських потворств з абстрактно „модерними" витворами сучасних „геніїв", була дослівно захоплена і висловила мою повагу і пошану до радянської школи відновлення. Але тут мені сказали, що це робота молодих мистців, отож моє захоплення ще більше зросло.

В Лаврі оглянула докладно Музей народного мистецтва, Музей історичних коштовностей з його знахідками зі скитських могил (безліч експонатів, хоч нібито більшість забрала Росія). Те саме, що про Успенський, треба сказати про Михайлівський Золотоверхий – відбудовано (це просто чудо в нашу добу) з подиву гідною майстерністю і почуттям естетики. А коли я туди зайшла, то саме відбувалося Богослуження українською мовою!

Улюблений Володимирський собор у Києві, бо, крім середньовіччя, я дуже люблю епоху кінця XIX початку XX ст. Я дуже шаную твори Васнецова, Котарбінського, а особливо Нестерова. Взагалі мене дивує, що все найкраще, найцікавіше і найрідкісніше, часто таке, чого ніде більше на світі нема, переважно недоступне: немає брошур, буклетів, книжок, дозволу фотографувати... Як у Музеї Ханенків, де є кахляна піч, і кожна з сотень кахлів – інакша, з підписами старослов'янською мовою під малюночками. В тому ж музеї кожна кімната оздоблена в іншому стилі, а в одній з них – це теж явище, єдине на світі – на пляфоні Дон Кіхот і Санчо Панса, а не алегоричні, мітологічні чи релігійні постаті, що їх бачимо в усіх палацах Европи. Про це все ніхто нічого не знає. Але видано, натомість, велику книгу з розкішними фотографіями церковних келихів і священицького одягу, що їх можна бачити в кожній західньоевропейській церкві. На цю книгу витрачено стільки грошей, що на них можна було б видати кілька книг, присвячених унікальним мистецьким творам Києва.

Мій готель „Київ" був напроти парку, де Маріїнський палац архітектора Растреллі. Також ніхто не знає, що в Києві є на бічних вулицях (славетний Хрещатик для мене таке саме пекло, як і всі „знамениті" широкі вулиці европейських столиць з їхніми їдальнями, кав'ярнями, ресторанами, масою людей, галасом і т. п.) чимало будинків не лише XIX ст., а й в стилі „модерн". Це також заслуговувало б на публікації і телебачення. Варто звернути увагу, що на тлі безлічі документальних телефільмів про все і вся, переважно не вельми цікавих, самозрозуміло – й про Росію „у всій її красі й роскоші", про Україну був лише один двогодинний фільм (це після розпаду СССР), де показані смітники, іржаві трактори, рештки колгоспів, старі баби, убогі квартирки. Отак показали мільйонам глядачів Україну...

Згадавши слова провідниці в Новгороді Великому, яка мусіла визнати, що „старіші церкви є тільки в Чернігові, в Україні", я вирішила присвятити один з моїх семи днів цьому старовинному місту. Дорога від Києва до Чернігова – на рівні найкращих европейських, а по боках – зелень і зелень (відомо, і весь Київ зелений) та чистенькі хатки (у той час, як по дорозі, такої ж приблизно довжини, від Петербургу до Новгороду – бруд, убогість і задрипаність).

У Чернігові найбільше мені сподобався Борисоглібський собор, Спасо-Преображенський, церква св. Параскеви-П'ятниці і Колегіюм. По дорозі до Чернігова завітали ми до собору Різдва Богородиці в Козельці з його прекрасним іконостасом, кращим, мабуть, за деякі київські, у яких домінує золото і різнобарвність. Тут нас провадив настоятель собору о. Михаїл Терещенко. Він розповів усю історію собору, про рід Розумовських, ікони, про мучеників Адріана і Наталію. І тут я спитала його, чи знає щось про св. Аріана (друге ім'я мого сина), чий день, як мені відомо, 27 грудня, і о. Михаїл пообіцяв розшукати інформації про цього святого. По дорозі назад до Києва я дістала від нього гарно видруковану на двох сторінках усю докладну розповідь про св. Аріана. В контрасті до цього скромного, шляхетного, освіченого українського священика мені пригадався епізод в російській церкві Свято-Троїцького Іонінського монастиря коло Видубицького, де ми з художницею Наталією Синишин провели майже день. Коли ми оглядали стінні розписи цієї церкви, раптом звідкілясь вискочив розкішно одягнений, в золоті і пурпурі (хоч був звичайний день і Богослужби не було) священик з підозріло червоним обличчям і вигнав нас обох, вигукуючи: „Вон! это грех – женщины без косынки на голове!". Протоієрей Михаїл, натомість, був у чорному, говорив нормальним голосом, українською мовою, а ми, жінки, були без головних уборів...

В Києві я відвідала також Музей російського мистецтва, де є численні твори українських майстрів, а також Український національний художній музей. Там саме відбувалися виставки мистецтва XX ст., портретів від XVI ст. й далі.

Куратор Людмила Ковальська звернула мою увагу на портрет Дуніна-Борковського, одного з предків того самого Андрія Дуніна-Борковського, предводителя чернігівського дворянства, чий власноручний оригінальний підпис я маю на одному з автентичних документів з XVIII сторіччя, що їх моя мама закопала була за більшовицької революції і відкопала під час Другої світової війни.

Відвідала прегарний концерт в Андріївській церкві, де три студентки консерваторії грали напам'ять, і дуже вправно, партити Й. З. Баха, – потрапила я на ще кращий концерт співачки Ольги Басистюк, що відбувався в нео-ґотичному костелі св. Миколая.

У Києві, після Помаранчевої революції, після виступів Президента В. Ющенка по всій Европі з промовами українською мовою, мене таки вразив київський російський шовінізм щодо мови. Першу ніч я навіть не могла спати, після того, як побачила на формулярі (українською мовою) моє ім'я і прізвище, спотворені по-російському... Усі дальші діялоги – в готелі, крамницях, ресторанах (за нечисленними винятками) відбувалися двомовно: я – українською, а співрозмовник – російською. Це мене, яка 62 роки вживає в родині виключно українську мову, настільки вразило, що коли на вулицях до мене зверталися з запитами, як куди дійти, я відповідала: „Вибачте, я не розумію по-російському". Згодом я вже звикла і спокійно провадила двомовні діялоги.

Промовляли по-українському люди, які виголошували короткі промови на теплоході, де відбувалося вшанування київських службовців і куди я випадково потрапила (як вони розмовляли приватно між собою, це – інша справа). Найкращим під час цієї прогулянки Дніпром був для мене ансамбль української народної музи і пісень: таких чудово-гарних дівчат в їхніх прекрасних убраннях треба було б показувати на весь світ по телевізії замість вище вже згаданих старих бабів...

Тому що я люблю фолкльор всіх країн, Валентина Павленко повезла мене до Пирогова, де, як навіть сказано в путівнику, справді можна було б ходити кілометрами цілий день, подивляючи хати й церкви різних областей України. На ярмарку можна було б придбати чимало прегарних виробів, але я була з малесенькою валізкою, то придбала лише кілька речей мікроскопічних розмірів...

Не тільки стрункі, гарні дівчата й жінки, цілком відмінні від ідеалу робітниць радянських часів, але й так відмінна від сучасної Західньої Европи естетика, яка виявляється не лише у відбудованих соборах, але навіть у новозбудованих спорудах, і в різних реклямах – це все заслуговує на увагу цілого світу.

Ще одне відкриття: у Видубицькому монастирі є ікона св. Юрія Переможця (може, XVIII ст.), який стоїть зі списом в руці, без традиційного змія, а рама намальована на самій дошці в дусі українських орнаментів, як також і сяйво святого. Також у Видубицькому є велика ікона св. Анни (матері Діви Марії) поруч з чоловіком – св. Іоакимом – це рідко трапляється на Заході. Якби мати не п'ять днів (бо Пирогів і Чернігів забрали мені два), а кілька тижнів, то, напевно, можна було б „відкрити" чимало унікального...

Єдине, на що я не мала охоти звертати увагу, це пам'ятники Т. Шевченкові, Богданові Хмельницькому і св. Володимирові – і не лише тому, що я їх добре пам'ятала з дитинства, але й тому, що цими трьома пам'ятниками, та ще й дзвіницею Софії, обмежене в цілому світі уявлення про Київ..

Лідія Качуровська,
Мюнхен, Німеччина

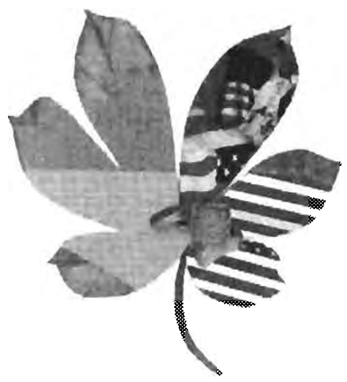

КИЇВ. Маріїнський (Царський) палац, який збудували за проєктом В. Растреллі архітектори І. Мічурін і П. Неєлов у 1752-1755 рр. *Фото: В. Концевич*

**Союз Українок Америки та Українська Американська Координаційна Рада
з підтримкою Генерального консульства України в Нью-Йорку**

Презентує

Мистецький концерт присвячений 14-тій річниці Незалежності України

Програма:

Дитячий хореографічний ансамбль "Барвінок".

Вокальний ансамбль "Промінь" - диригент Богдана Волянська.

Вероніка Канінська (сопрано) - солістка Бруклінської опери.

Гурт "Сузір'я".

Інна Сидорак - лауреат конкурсу молодіжної пісні в м. Івано-Франківську.

Юліан Китастий - бандура.

Ансамбль Українського танцю "Юність".

Віртуоз скрипаль - Василь Попадюк (Канада).

Ансамбль народного грузинського танцю "Гелані", художній керівник Гела Гелашвілі (Грузія).

Отаман Карпат - Нар. арт. України - Іван Попович (Україна).

П'ятниця
9 вересня 2005 р.
Початок: 7:00 p.m.
Вступ: $1.00
Lincoln High School.
Brooklyn 2800
Ocean Pkwy
Brooklyn, NY 11235
Corner West Ave.
Метро: Q - зупинка Ocean Pkw.
Автобуси: B1, B4, B36

Presented by:
ArtEmes Entertainment Productions
646-662-4188

Ведучі концертом: Світлана Махно та Степан Гринів
Режисер - Постановник - Сергій Душенковський
Хореографія - Гриць Момот.
Художник, лого-дизайн- Галина Пітель
Технічне забезпечення "Suzirya Records" suziryaart@yahoo.com
L. Kulynych Cinematic Video Tel: 917.848.8437
Design & Printing NYSAinc 718.259.1413
Продюсер - Сашко Гутмахер.

Колишніх мешканців України - не буває!

Українська Федеральна Кредитова Спілка "Самопоміч"
Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива

NY Eye & Ear Infirmary
Daniel Igor Branovan, MD
(212) 979-4200

Shustoff® Luxury Vodka

Dmitry KHASAK, M.D.
Dermatology Offices
212-826-6999
201-626-4040

VESELKA
Ukrainian Soul Food
144 SECOND AVENUE, NEW YORK 10003

Second Avenue Kosher Deli
156 Second Ave.
New York, NY 10003

Law Office of Bruce A. Newborough
1-888-Perelom

Газети: **"Свобода", "Міст", "Закордонна"**
Форвертс NRS НРС МЕТРО БРАМА brama.com

RTVi НТВ RTN 930AM
WIBC First Ukrainian TV Channel

10 вересня 2005 р. 10:00 a.m.
Участь української колони в маніфестації на 5-й авеню, присвяченій Дню праці (Labor Day)
Збір колони E 44 Street btw 5th and Madison Ave, New York, NY

СПОРТ

Футбол

30 серпня в Монако форвард „Мілана“ і збірної України Андрій Шевченко дістав престижну нагороду „Golden Foot“ („Золота нога“) як найкращий футболіст плянети – за підсумками голосування в Інтернеті уболівальників всього світу.

28 серпня він забив свій перший у нинішній першості Італії ґоль і врятував мілянців від поразки в місті Асколі. На правах володаря третьої в історії нагороди „Golden Foot“ (після Роберто Баджо і Павела Недведа) А. Шевченко залишив свій слід на Алеї футбольних зірок у Монако.

Андрій Шевченко серед дітей – членів дворових футбольних команд в Києві 9 червня 2005 р.
Фото УНІАН

* * *

У швайцарському Ньоні 26 серпня відбулося жеребкування першого кола Чаші УЕФА. У суперники донецькому „Металурґу“ дістався грецький ПАОК. Суперником дніпропетровського „Дніпра“ став шотляндський „Гайберніян“, а донецький „Шахтар“ зустрінеться з угорським „Дебреценом“. Грецький ПАОК стартує в Чаші УЕФА з першого кола і кваліфікації не проходив. Те ж саме стосується шотляндського „Гайберніяна“. А ось суперник гірників угорський „Дебрецен“, як і „Шахтар“, змагався у кваліфікації Ліґи чемпіонів. У другому колі чемпіон Угорщини „Дебрецен“ за сумою двох змагань з рахунком 8:0 розгромив хорватський „Гайдук“, а в третьому поступився із сумарним рахунком 0:6 „Манчестер Юнайтед“.

„Гайберніян“ в новому чемпіонаті Шотляндії провів чотири гри, отримав дві перемоги і займає шосте місце.

У грі-відповіді третього кваліфікаційного кола Ліґи чемпіонів з „Інтером“ 25 серпня не допоміг „Шахтареві“ і порожній стадіон господарів...

„Інтер“, маючи перевагу у два м'ячі після гри в Донецьку, особливо не напружувався. На 12-ій хвилині у центрі поля м'яч підхопив Рекоба, який потужно пробив у кут воріт Лаштувки, зробивши рахунок 1:0. Зрівняли донеччани рахунок на 24-ій хвилині. Один з найактивніших футболістів у складі „Шахтаря“, Маріка, виборов м'яч у боротьбі з Матераци і відкинув на Елано, який з метрів семи „розстріляв“ ворота Жуліо Сезара – 1:1.

Уже після першої зустрічі тренер „Шахтаря“ сказав, що в його команди немає практично шансів в у грі з „Інтером“. Тепер „Інтер“ – у груповому турнірі Ліґи чемпіонів, а „Шахтар“ знову буде набувати досвіду в Чаші УЕФА.

* * *

У Монако відбулося нагородження найкращих футболістів за підсумками минулого сезону. Найкращим воротарем "визнано Петера Чеха з лондонського „Челсі". Переможцем у номінації кращий захисник Ліґи чемпіонів сезону 2004-2005 років став його партнер по команді Джон Тері. Також були нагороджені подібними титулами півзахисник італійського „Міляна" Кака і нападник каталонської „Барселони" Роналдіньо. Найкориснішим гравцем минулого сезону став капітан англійського „Ліверпуля" Стівен Джерард. До трійки претендентів на звання найкращого форварда Ліґи чемпіонів потрапили також український леґіонер „Міляна" Андрій Шевченко та гравець італійського „Інтера" Адріано.

Нападаючий „Шахтаря“ Брандау (праворуч) і захисник „Інтеру“ Іван Рамаріо Кордоба ведуть боротьбу за м'яч під час гри в Донецьку 10 серпня, коли „Інтер“ виграв з рахунком 0:2.
Фото УНІАН

Шахи

Об'єднувальний чемпіонат світу з шахів пройде 27 вересня - 16 жовтня в Сан-Луїсі (Арґентина). Це рішення було прийняте на 76-му конгресі ФІДЕ, який відбувся 17-24 серпня в Дрездені (Німеччина). V чемпіонаті візьмуть участь чемпіон світу Рустам Касимджанов (Узбекистан), ґросмайстери Майкл Адамс (Англія), Юдіт Полгар (Угорщина), Петер Леко (Угорщина), Петро Свідлер (Росія), Вішванатан Ананд (Індія), Веселин Топалов (Болгарія), Олександер Морозевич (Росія). Фонд нагород турніру - 1 мільйон долярів США.

Універсіяда

На Всесвітній студентській Універсіяді, яка закінчилася 21 серпня в турецькому Ізмірі, українські спортсмени вибороли 52 медалі, 18 з яких золоті, 16 срібних та 18 бронзових. У загальнокомандному заліку за кількістю здобутих нагород збірна України зайняла четверте місце, випередивши в завершальні два дні змагань команду США, що стала п'ятою.

Перше загальнокомандне місце посіла збірна Росії, друге – в команди Китаю, третє – в Японії. Найбільше золотих нагород українці здобули в плаванні та художній гімнастиці – по п'ять, три медалі найвищого ґатунку завойовано в легкій атлетиці та по дві у фехтуванні і боротьбі та одну – в стрільбі з лука.

Бокс

Нігерійський боксер Семюель Пітер, який стане наступним суперником українця Володимира Кличка, заявив 25 серпня, що впевнений у своїй перемозі. Він готується до поєдинку, який може тривати усі 12 равндів, однак зробить все, щоб закінчити його нокавтом.

Переможець поєдинку у супервазкій категорії між Володимиром Кличком та Семюелем Пітером, який відбудеться 24 вересня, стане офіційним претендентом одразу на два чемпіонські титули. На перший – за версією Міжнародної боксерської організації, і на другий – за версією Міжнародної боксерської федерації.

Легка атлетика

Українка Ірина Михальченко стала переможницею 27-го традиційного турніру зі стрибків у висоту в німецькому Еберштадті. Переможний результат українки – 1.94 метра. У змаганні чоловіків чемпіон світу 2005 року українець Юрій Кримаренко з результатом 2.30 посів четверте місце.

Календар подій УСЦАК

3 вересня: змагання з плавання

3 вересня в басейні Союзівки відбудуться 49-ті річні першості УСЦАК, які проведе ланкова плавання УСЦАК Марійка Бокало, при співпраці фахівців і активістів цього виду спорту з українських спортових осередків, що мають активні ланки плавання.

На змагання вже зголосилося понад 50 плаваків з двох молодечих організацій і двох спортових осередків. В минулому році в клюбному чемпіонаті з плавання перемогла плавацька дружина УСО „Тризуб“, Філядельфія.

3–5 вересня: тенісові першості

Протягом 3-ох днів „довгого кінця тижня“ з нагоди Дня праці, відбудуться 50-ті річні тенісові першості УСЦАК на Союзівці, якими традиційно проводить ланковий тенісу УСЦАК Юрій Савчак при співпраці комісії, до якої, звичайно, входять інші два Юрії – Попель і Грабець та Роман Ракочий. Господарем цих змагань теж традиційно є Карпатський лещетарський клюб, Нью-Йорк. В минулому, 49-му річному турнірі УСЦАК в двох найсильніших з десяти вікових груп лаври чемпіонів здобули: в жіночій – Маріяна Мільчуцька, в групі чоловіків Ерик Матківський, четвертий раз в своїй тенісовій кар'єрі в тенісовій ланці УСВТ „Ч. Січ“.

4 вересня: фінал з чемпіонату копаного м'яча

4 вересня на площі оселі СУМ в Еленвілі, Н. Й., за програмою „Здвигу СУМ“ та фестивалю з нагоди 50-річчя оселі відбудуться фінальні змагання з копаного м'яча за Чашу чемпіона УСЦАК на 2005 рік.

В минулому році це звання здобула дружина „Тризуба“, коли у фіналі перемогла дружину СТ „Україна“ з Торонто. Згідно з вислідами турнірів східної і західньої-делегатур УСЦАК, обидва суперники вдруге вийшли першунами і, таким чином, зміряють свої сили і в цьому році.

24 вересня: шахові першості

Чергові річні шахові першості УСЦАК відбудуться 24 вересня в приміщенні філії Українського католицького університету при 7911 Вайтвуд Ровд у Філядельфії. Господар турніру – шаховий клюб ім. С. Попеля, Бафало, Н. Й. Турніром проводитимуть спів ланкові о. Марян Процик і д-р Орест Попович. В минулорічних першостях нагороди чемпіона здобув Б. Бачинський („Тризуб“, а П. Радомський (Ч. Січ“) був віце-чемпіоном.

8 жовтня: чергові загальні збори УСЦАК

8 жовтня в приміщенні готелю „Рамада“ в Іст Гановері, Н. Дж. відбудуться чергові загальні збори Української спортової централі Америки і Канади. Пожвавлена спортова активність УСЦАК в останніх роках і здобутий авторитет в провідних колах українського спорту в Україні викликали належне зацікавлення в значній більшості українських спортових осередків в США і Канаді. Цей факт можна зауважити не тільки з нагод численних спортових імпрез в різних містах, але й зголошених делеґатів на цьогорічні загальні збори. Їх число вже перевищило 40 осіб, що, мабуть, осягнуло новий рекорд. Приємно, що в цій кількості значне число становлять молоді – майбутні спортові діячі та активісти з нової еміґрації, так званої „четвертої хвилі“.

Після зборів і виборів нової управи відбудеться спільна вечеря-бенкет і розвагова програма.

Омелян Твардовський

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

Tel.: (973) 763-8778

ROXOLANA

International Trade, LTD

e-mail:roxolanaltd@roxolana.com

web:www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

** Додаткова оплата за доставу*
Існують певні обмеження.

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські

Roxolana Money Service

В Україну: **ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ**

$100 - $8	$500 - $25	$900 - $45
$200 - $14	$600 - $30	$1000 - $50
$300 - $18	$700 - $35	$1500 - $75
$400 - $20	$800 - $40	$2000 - $100

Маємо ліцензію на пересилку долярів.
Також пересилаємо в інші країни
• Достава $10 за кожне замовлення

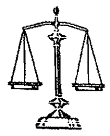
ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний" з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф., гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф., салямі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф., кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна $ 99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставу – $10 – Західня Україна; $15 – Східня Україна
Телефонуйте безкоштовно:
1-888-PAKUNOK (1-888-725-8665)

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✔ на роботі
- ✔ автомобільних
- ✔ в публічних місцях
- ✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДІННЯ під впливом алькоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

• НА ПРОДАЖ •

На продаж книга автора Віктора Потерайла „Довгорукий Юрій" про творення давньої Української держави, про події, які тісно переплітаються зі сучасним. Ціна – 20 дол. Viktor Poteryaylo 25-21 31 Ave #C21 LIC, NY 11106. **Тел. (718) 728-2994.**

• РІЗНЕ •

Студія „Заграва" створила новий 2-годинний відеофільм „День Незалежности на Майдані". Вартість $25 з пересилкою. Studio „Zahrava". 7060 E. Parkview Dr., Parma, OH 44134. **Tel: (440)885-2272, (440)532-9417**
E-mail:kozakpetro@yahoo.com

• ПРАЦЯ •

Потрібна особа до опіки над старшою українкою в Putnam Valley, NY. Праця включає домашню поміч і терапію. Вимагані українська і англійська мови.
Тел.: (845) 526-2612

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА ФІРМА

1. Більше ніж 25 років будівельної практики.
2. Говоримо по-англійськи і по-українськи.
3. Забезпечені повністю страхівкою.
4. Будуємо на нашій або на Вашій площі.
5. Високо кваліфіковані працівники.

Будуємо в North Port, Venice, South Venice, Englewood.

ІГОР ГРОНЬ, президент **(941) 270-2413**

ЛЮБОМИР ЛУЖНЯК, заст. президента **(941) 270-2411**

TRIDENT DEVELOPMENT CORPORATION

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

79¢ за фунт

DNIPRO CO.

•Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та европейські компакт диски • Українські сувеніри та хустки
•Телефонні картки: 80 хв. розмови за 5 дол.

NEWARK, NJ	CLIFTON, NJ	PHILADELPHIA, PA
688 Sanford Ave	565 Clifton Ave	1801 Cottman Ave
Тел.: (973) 373-8783	Tel.: (973) 916-1543	Tel.: (215) 728-6040
(888) 336-4776		

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036
(908) 925-0717

PACKAGES TO UKRAINE

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
мінімум 10 фунтів	2-3 тижні мін. 10 фунтів	Пересилка і доставка	220 V

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.
Відправляємо і полагоджуємо митні справи.
У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.
Доставляємо пачки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словакії.
Підбираємо пачки з дому безкоштовно.
Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.
Call Tall Free 1-800-965-7262

РЕКЛЯМА – ЦЕ КЛЮЧ ДО УСПІХУ!

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ І РЕКЛЯМИ

Tel.: **(973) 292-9800 дод. 3040**

Fax: **(973) 644-9510 • E-mail: svoboda@att.net**

Поштою: **Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054**

ADVERTISING DEPARTMENT

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Ню-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ **„Свобода"** ❑ **„The Ukrainian Weekly"**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

На свіжу могилу Степана Ткачука

Нагла і несподівана смерть Степана Ткачука 27 липня ц. р. на удар серця осиротила не тільки його дружину Вірджінію, дочку Даніелю і всю українську громаду Румунії, але і увесь український літературний світ. Покійний був справжнім епіцентром українського культурного життя в Румунії і невтомним та плодовитим поетом і перекладачем.

Народився поет у 1935 році у буковинському селі Даніла, Сучавського повіту на Буковині. Від 1954 року він жив у Букарешті, де в 1990 році його обрали першим головою Союзу українців Румунії.

Степан Ткачук був у молодому віці спортивним борцем. Він закінчив факультет електроніки і телекомунікації букарештської Політехніки, але його велика любов до літератури вже за молодих літ змінила увесь його життєвий шлях. Він цілковито віддався світові літератури.

Літературний доробок св. п. П. Степана Ткачука нараховує 48 книжок поезії, прози і перекладів. Перша збірка його поезії „Розколоте небо" появилася ще 1971 року. У 1974 році він видає збірку оповідань „Сузір'я предків", а в 1979-му вийшов друком його перший роман „Нічия пора". Писав він також поезію румунською мовою і перекладав українську поезію на румунську. Він уклав і видав багатотомну антологію української поезії в перекладі румунською мовою. Він, безумовно, був найвидатнішим популяризатором української літератури в Румунії, його переклади з української поезії, клясичної і сучасної, головно шістдесятників, є неперевершеним внеском у ділянку художнього перекладу.

Як президент Спілки українських письменників Румунії він заохочував своїх колеґ писати українською мовою та закликав до громадсько-політичної діяльности ще перед революцією проти режиму Чаушеску і наполегливо працював для добра українського і румунського народів. Смерть застала його саме за такою працею – при роботі в Союзі українців Румунії.

Мало відомий той факт, що за часів т. зв. воюючого атеїзму поет писав „захалявні" вірші про українську Церкву і активно сприяв плеканню релігії на терені Румунії. Автор цих рядків знає це з власного досвіду. У 1980-их роках я відвідував Степана Ткачука в Букарешті і, на його прохання, привіз йому 12 біблій і 12 молитовників від УКУ в Римі. Ідея саме 12-ти книжок, до речі, була свого роду маскарадою для митників на кордоні – якби питали мене, чому я везу так багато релігійної літератури, я б відповів, що належу до такої секти, де всі щодня мусять читати молитви з кожної з 12 книжок. На щастя, цей не дуже блискучий викрут не вдалося випробувати – митники до торби з книгами навіть не заглянули.

У Букарешті поет звірився мені, що пише позацензурні вірші під псевдонімом Богдан Лавра. Один з таких віршів „90 молитов", присвячений Патріярхові Йосифу Сліпому, появився у лондонському місячнику „Визвольний шлях" (лютий 1982).

Інтелектуальне життя Румунії навіть за часів Чаушеску, помимо різних обмежень і репресій, все ж таки було більш сприятливе для культурних діячів, ніж в совєтській Україні. Можливості закордонних подорожей були кращі, ніж в Україні. З того користали деякі культурні діячі Румунії, між ними Степан Ткачук. У 1984 році він відвідував США, виступав із доповідями про життя українців у Румунії та провів кілька літературних вечорів і створив собі коло приятелів, головно буковинців зі старшої генерації. Особливо вдалим був його виступ в університеті Ла Саль у Філядельфії, де він розповідав про літературне життя Румунії і подружився з американським поетом Джозефом Мередітом, деякі вірші котрого він згодом перекладав на румунську мову, разом з автором цих рядків. Він виголосив цікавий виклад про культурне життя українців у Румунії на філії Українського католицького університету у Філядельфії і згодом виступав також на форумі НТШ в Америці.

Степан Ткачук був лавреатом премії Спілки письменників Румунії, лавреатом премії Літературного Фонду ім. Івана Франка (Чикаго) і членом Національної Спілки письменників України. У його архіві в Букарешті зберігаються численні рукописи його недрукованих творів і дуже цінна кореспонденція з видатними носіями української культури. Про архів поета можна говорити його ж словами, які він виголосив про рукописи Євгена Сав'юка, одного із зачинателів української літератури в Румунії: „Знаю, що поетова рукописна спадщина досить величенька. Тож конче треба з неї вилонити на світло дня і донести до душі читачів найдостойніше, що вийшло з-під його пера. Було б шкода, щоб справжні поезії нудилися між обкладинками зашнурованих папок".

Вдова св. п. Степана Ткачука, Вірджінія Ткачук, бажає поставити гідний пам'ятник своєму дорогому мужеві, перетворивши їхню квартиру на музей, де зберігатимуться його книжки для майбутніх поколінь. Цей благородний задум заслуговує на всеукраїнську поміч і підтримку. Товариство Св. Софія в США відкрило спеціяльний фонд для допомоги у здійсненні цього задуму. Просимо усіх людей доброї волі жертвувати на меморіяльний музей Степана Ткачука. Пожертви можна висилати до Св. Софії: 7911 WHitewood Rd., Elkins Park, PA 19027 і їх можна відтягнути від податку, або висилати просто до вдови Ткачука на адресу: Virginia Tkaciuk, Veronica Mikle 22, blok M5B, 3 etage, apt. 72, Bucaresti, Romania. 3 вересня ц. р. відбудуться сороковини по великому поетові і громадському діячеві.

Леонід Рудницький,
Філядельфія

В ДВАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і ПРАДІДА

бл. п.

д-ра БОГДАНА ЛОНЧИНИ

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ
будуть відправлені
у вівторок, 27 вересня 2005 р.

- **в церкві Непорочного Зачаття, Гемтремк, MI, год. 8:30 ранку;**
- **у Львові;**
- **в Римі;**
- **в церкві свв. Володимира і Ольги, Чикаго, Іл.**

ОРИСЯ ЛОНЧИНА З РОДИНОЮ

У смутку повідомляємо, що у вівторок, 23 серпня 2005 р. відійшов у Божу вічність в Ужгороді, Україна, на 71-му році життя

бл. п.

ІВАН ЛУЧОК

нар. на Закарпатті, Україна.

Покійний посвятив 56 років свого трудолюбивого життя педагогічній праці. Був доцентом Ужгородського Національного університету.

Залишені у смутку:
колишня дружина – АННА
донька – МИРОСЛАВА з чоловіком ПАВЛОМ
син – ВІКТОР з дружиною ОЛЕЮ
та ближча і дальша родина в Україні і Америці.

Вічна Йому пам'ять!

У 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ ПОКІЙНОГО ІВАНА
1 жовтня 2005 р. о год. 8-ій ранку, буде відправлена
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
в українській греко-католицькій церкві
Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.

У 40-ИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої
ДРУЖИНИ І МАМИ

бл. п.

МАРТИ Л. ЯРОШ

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 10 вересня 2005 р.
о год. 9:30 ранку

в українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Друзів і знайомих просимо згадати нашу Покійну у своїх молитвах.

Чоловік – СТАХ
і син – АНДРІЙ з дружиною КЕРИН

За мову і зміст смертних оголошень і подяк редакція не відповідає

КРАЙОВА УПРАВА БРАТСТВА кол. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ В ЗСА
ділиться сумною вісткою, що в Канаді відійшов у вічність

бл. п.

д-р МИРОСЛАВ МАЛЕЦЬКИЙ

Довголітній голова Головної Управи Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії, колишній командант 7-ої сотні 30-го полку, учасник боїв під Бродами, довголітній редактор „Вісті Комбатанта", учасник Легіону Дружин Українських Націоналістів „Ролянд", відомий громадський діяч, автор статтей і коментарів.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 19 серпня 2005 р. відійшла у вічність наша дорога
ДРУЖИНА, МАМА та БАБЦЯ

бл. п.

ГАЛИНА БОРТНИК

нар. 15 липня 1925 р. в селі Коренець.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ були відслужені 25 серпня 2005 р. в українській католицькій церкві св. Стефана в Томс Рівер. Покійна похована на цвинтарі св. Йосафата в Томс Рівер, Н. Дж.

Залишені в смутку:

муж – БОГДАН
сини – ІВАН з дружиною ІРИНОЮ
– ОРЕСТ
дочка – МАРІЯ з мужем ОРЕСТОМ КУЦИНОЮ
внуки – ХРИСТИНА та АНДРІЙ
брат – ВОЛОДИМИР РАХУЛЬ з родиною в Польщі
та ближча і дальша родина в Україні і діяспорі.

Вічна Їй пам'ять!

З глибоким жалем і смутком повідомляємо, що дня 13 серпня 2005 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

д-р МИРОСЛАВ О. МАЛЕЦЬКИЙ

нар. 8 червня 1918 р. в Бортятині, Львівська обл.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Свято-Миколаївській Українській Католицькій Церкві в Торонто, Канада. Тіло поховано на цвинтарі св. Володимира в Oakville, ON.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – інж. КАРОЛІНА з дому ПАВЛОВСЬКА
доньки – ДАРІЯ ҐРИФИН з мужем ТИМОТЕЄМ
– ХРИСТИНА ФЕДОРОВИЧ з мужем РОМАНОМ
– ЛІДА
син – АНДРІЙ
внуки – МАРКО, АДРІЯН, НИКОЛАЙ, КІРА, ТАНЯ, АНДРЕЙКА, ДАНИЛКО
сестри – МАРІЯ ГАРАПА з родиною
– ДАРІЯ ТУРЧИНЕВИЧ з мужем ТЕОФІЛЕМ і родиною
– ІРИНА ФЕДАШ з родиною
брат – СТЕФАН ҐУЛА з дружиною ЛЕСЕЮ і родиною
братова – ЛЕОНІДА ҐУЛА з родиною
та ближча і дальша родина в Канаді, Америці і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на могилу покійного Мирослава можна складати пожертви на Католицький Університет у Львові, за адресою:
Ukrainian Catholic Education Foundation
265 Bering Ave., Toronto, ON M8Z 3A5, Canada.

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 22 серпня 2005 р. на 92-му році трудолюбивого життя несподівано відійшла у вічність у Торонто, Канада

бл. п.

МАРІЯ МИКИТИН

дружина пок. о. Юліяна Микитина.

Залишила у безмежному болю:

дочок – ВІРУ
– ХРИСТИНУ РОЖАНЕЦЬ з чоловіком БОГДАНОМ і дітьми РОМАНОМ, АНДРІЄМ і СОФІЙКОЮ
– МАРТУ ТИХОЛІС з чоловіком БОГДАНОМ і дітьми ТАМАРОЮ і ТАНЕЮ
сина – ЮРІЯ з дружиною МАРІЙКОЮ і дітьми КАТРУСЕЮ і ЛЯРИСОЮ
та ближчу і дальшу родину в Канаді, Америці і Україні.

ПАНАХИДИ були відслужені в середу, 24 серпня і в четвер, 25 серпня в похоронному заведенні „Кардинала", а чин похорону відбувся в п'ятницю, 26 серпня в українській католицькій церкві св. Миколая, а відтак поховано Покійну на цвинтарі Park Lawn у Торонто.

Вічна Їй пам'ять!

Згідно з бажанням Покійної родина просить складати пожертви на українську католицьку церкву в Люрді, Франція і висилати на адресу Vira Mykytyn, 40 Kennedy Ave., Toronto, ON M6S 2X5, Canada.